KENNISBIBLIOTHEEK / BOEKEN

Het verhaal van Milarepa

Het levensverhaal met inleidende teksten en twaalf genummerde hoofdstukken.

15 bewaarde onderdelen · Doorlopende leesbundel

Over deze uitgave

De twee gelijkluidende extra archiefversies blijven als bron beschikbaar, buiten de doorlopende leesversie.

Samengesteld uit de bewaarde webteksten van Yoga Vedanta Aalst. De oorspronkelijke formuleringen en illustraties zijn behouden. De paginanummers verwijzen naar deze pdf-uitgave.

Bekijk de bronnen en online leesversie

Inhoud

Klik op een hoofdstuk om er meteen naartoe te gaan. De bladwijzers in je pdf-lezer bieden dezelfde navigatie.

Het verhaal van Milarepa 3

Het verhaal van Milarepa De Stille 5

Het verhaal van Milarepa JETSUN MILAREPA 6

Het verhaal van Milarepa I. VERWANTSCHAP EN GEBOORTE 7

Het verhaal van Milarepa II. CONTACT MET HET LIJDEN 10

Het verhaal van Milarepa III. ZWARTE KUNST 13

Het verhaal van Milarepa IV. HET KEERPUNT 19

Het verhaal van Milarepa V. BEPROEVING EN BOETE 22

Het verhaal van Milarepa VI. DE INWIJDING 32

Het verhaal van Milarepa VII. PERSOONLIJK ONDERRICHT VAN DE GOEROE 34

Het verhaal van Milarepa VIII. SCHEIDING VAN DE GOEROE 43

Het verhaal van Milarepa IX. HET VERZAKEN 46

Het verhaal van Milarepa X. MEDITATIE IN EENZAAMHEID 50

Het verhaal van Milarepa XI. EERSTE DISCIPELEN VAN JETSUN 69

Het verhaal van Milarepa XII. HET NIRVAANA 71

ONDERDEEL 01 / 15

Het verhaal van Milarepa

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

Het verhaal
van een Tibetaanse Yogi

Inleiding

Op het einde van de zestiger jaren hadden we in de ASLK nog een uur rust 's middags. Als ik geen zin had in een wandeling, vlijde ik me, in wat men de rookzaal noemde, met een boek in een zetel. Men zegt dat de goede oude tijd een fabeltje is, want dat er ook in die tijd kommer en kwel was. Toch was die houten, met leder beklede zetel iets heel anders dan de plastic zitjes van vandaag.

Zekere middag kwam een man naast me zitten, die ik al vaak had gezien, maar met wie ik nooit had gesproken. Hij was vele jaren ouder, zwaar gebouwd, met een Franse alpinomuts op het hoofd, die ik hem zelden heb zien afnemen en een even onafscheidelijke pijp tussen de tanden. Hij zat ergens alleen in een kantoortje en had met niemand veel contact. Hij had de naam een zonderling te zijn. Hij was afkomstig van Oostende, maar was opgegroeid in Dordogne, Frankrijk. Hij sprak vlot en sierlijk Frans en even keurig Nederlands. Hij zag dat ik een boek over Yoga aan het lezen was. Hij vroeg me wat me erin interesseerde en dat ook hij geboeid was door de hindoe cultuur. We werden spoedig vrienden. We bezochten elkaar thuis. En het is bij zijn eerste gezoek dat ik hem de eerste maal zijn muts van het hoofd zag nemen bij de kennismaking met mijn vrouw. Toen hij gepensioneerd werd, ging ik hem af en toe opzoeken. Hij is al vele jaren geleden gestorven. Zijn vrouw was een Française, die het gepresteerd had veertig jaar in het Vlaamse land te wonen en toch geen woord Nederlands te spreken. Ze was wel heel charmant, gastvrij en blijkbaar een uitstekende echtgenote. Hun zoon was, zoals zijn vader, perfect tweetalig.

De dag nadien kwam André, want zo heette hij, weer naast me zitten. Hij vertelde me dat hij getrouwd was met een weduwe wier man een antiekwinkel had gehad en dat zijn vrouw een aantal oude boeken uit dat huwelijk had overgehouden. Hij zou me er enkele meebrengen. En hij hield woord. Zo gaf hij me de eerste uitgave in drie delen van de werken over het leven van Ramakrishna en Swami Vivekananda, uitgegeven in 1929, waarmee Romain Rolland de Nobelprijs won. Hij bracht me een eerste uitgave mee van het gedicht over het leven van Boeddha *The Light of Asia* van Edwin Arnold, uitgegeven in 1911, waaruit ik vele jaren geleden het gedeelte over de prediking van de Boeddha vertaalde. Ik hoop het in de toekomst hier te laten verschijnen. Hij bracht me de Franse vertaling mee van Kalidaasa's toneelstuk *Shakoentalaa,* uitgegeven in 1896. Op zekere dag bracht hij mij een lijvig Frans boek mee, getiteld *Milarepa ou Jetsun Kahbum, Vie de Jetsun Milarepa* in 1928 vertaald uit het Tibetaans door Lama Kazi Dawa-Samdup. Ik verslond het boek. Het bracht me in de zevende hemel.

Ik werkte in die tijd in de Propagandadienst, zoals dat toen heette. Nu zouden ze dat Public Relations noemen. Ik werkte samen met een collega met wie ik prima opschoot en tegen wie ik met zoveel enthousiasme over Milarepa vertelde dat hij vroeg het boek te mogen lezen. Ook hem hield het in de ban en zonder iets te zeggen begon hij het hele verhaal na te vertellen in het Nederlands. Hij zat op de plek waar hij zat, omdat hij een goede pen had en hij vond dit vertaal- en vertelwerk een verademing. Eens iets anders dan stupide publicitaire teksten schrijven, zoals hij zei. Ook wij bezochten elkaar thuis, want hij woonde niet ver van Dendermonde. Maar we verloren elkaar lang geleden al uit het oog, want hij opende een bankfiliaal in het verre Limburg. Hij wenste anoniem te blijven en tekende zijn werk met Shanti. Frans Moens scande de meer dan dertig jaar geleden verschenen gestencilde episodes in.

Narayana

ONDERDEEL 02 / 15

Het verhaal van Milarepa De Stille

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

De Stille

Wiens lichaam tot rust is gekomen, o monniken, en wiens woord en geest vreedzaam zijn, die vast de leidsels van de begeerte in handen heeft en aan aardse verlangens heeft verzaakt, wordt de Stille genoemd.

Die monnik, vervuld van jubel en diepe vreugde in het beleven van Hem die klaar wakker is, bereikt de Gelukzaligheid waar alle vormen ophouden, de echte, voldragen Vrede.

Boeddha in de Dhammapada (verzen 377, 380)

ONDERDEEL 03 / 15

Het verhaal van Milarepa JETSUN MILAREPA

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

JETSUN MILAREPA

Het leven van de Tibetaanse Yogi Milarepa
Biografie uit de elfde eeuw
Groots, kleurrijk en onvergetelijk beschreven
Een onsterfelijk meesterwerk uit de wereldliteratuur
Naverteld door Shanti

De droom van Rechoeng en het schrijven van deze biografie

ONDERDEEL 04 / 15

Het verhaal van Milarepa I. VERWANTSCHAP EN GEBOORTE

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

I. VERWANTSCHAP EN GEBOORTE

Ik vernam dat de grote Yogi, de parel van de Yogis van de school van dit Onveranderlijk Pad van de Anoettara Vajra Yaana, Jetsun Mila-Zhadpa Dorje, een tijdlang verbleef in de spelonk-in-de-vorm-van-een-maag nabij Nyanam (grens van Tibet en Nepal, bedevaartsoord) samen met zijn uitverkoren discipelen en een groot aantal volgelingen.

Een van de uitverkoren discipelen met name Rechoeng-Dorje-Tagpa had volgende droom tijdens zijn meditatie:

Ik wandelde door het westen van het land van Oergyan, een streek bewoond door engelen van beide geslachten. Het land was wonderlijk schoon en verrukkelijk en de huizen en het paleis waren in goud en zilver en edelstenen. In de hoofdstad van dat land zag ik de bewoners gekleed gaan in zijden gewaden, bovendien droegen ze kostbare snoeren van edelstenen, edelmetaal en miniaturen in ivoor. Ik wist echt niet wie ik onder hen het meest moest bewonderen. Zij glimlachten en knikten mij vriendelijk toe alhoewel er niemand was die het woord tot mij richtte.

Gelukkig ontdekte ik tussen hen een bekend gezicht. Een vrouwelijke discipel van Tiphoepa, die ook een van mijn Goeroes was en die ik had gekend in Nepal. Ze was gekleed in het rood en zat de congregatie voor. "Neef," sprak ze tot mij, "ik ben zeer blij dat gij gekomen zijt!" Daarop leidde ze mij een prachtig paleis binnen waar ik luisterrijk werd ontvangen. Daarop vertelde ze mij dat Boeddha Akshobhya (de bevrijde Meditatieboeddha van het oosten) de leer verkondigde in het land van Oergyan. "Als ge hem ziet komen, neef, zal ik bij hem gaan en zijn toestemming vragen." Daar ging ik maar al te graag op in.

Wij kwamen beiden in het centrum van de stad. Daar zag ik een reusachtige gouden troon, bezet met edelstenen en daarop Boeddha Akshobhya. Het beeld dat ik mij in mijn meditatie van hem had gevormd, haalde het op verre na niet van de schoonheid en majesteit die van deze Boeddha uitging. Hij sprak tot een enorme menigte, het leek wel een oceaan. De vreugde en de gelukzaligheid grepen mij, toen ik dat zag, zodanig aan dat ik bijna het bewustzijn verloor. "Blijf hier, neef, ik ga onderwijl de toestemming van Boeddha vragen", zei de vrouw. Enkele ogenblikken later was ze terug en bracht mij bij de Gewijde aan wie ik mijn diepe eerbied betuigde en die mij zegende. Ik nam plaats om naar de toespraak te luisteren en ving nog een blik op van de Heilige die voor mij bestemd was. Een blik vol oneindige liefde.

De voordracht ging over de afstamming, geboorte en daden van verschillende van de vroegere Boeddhas en Bodhisattvas. Nadien vertelde hij de geschiedenis van Tilopa, Naropa en Marpa met heel wat meer details dan ik had gehoord bij Jetsun. Tot besluit, sprak hij, zal ik u de geschiedenis vertellen van Jetsun Milarepa, die de vorige verhalen in de schaduw stelt. Kom allen dichterbij en luister.

Ik dacht nu bij mezelf, Milarepa leeft in Tibet en het schijnt me toe dat van mij wordt verwacht dat ik Milarepa zelf verzoek zijn levensverhaal te vertellen. Vol blijdschap schudde de vrouw mij de hand. "Hebt ge het begrepen, neef?" vroeg ze.

Ik werd wakker en zag dat het morgen werd. Ik haastte mij naar Jetsun, mijn Goeroe, en vroeg hem zijn levensverhaal te vertellen.

Het noorden van het land van Oeroe werd bewoond door een grote stam van nomaden. Zij hadden runderen en schapen. Een van deze nomaden, van de clan van de Arend, had zich aan de religie gewijd en werd lama van de sekte Ningmapa waartoe ook zijn vader had behoord. De vader was een Josay (van adellijke afkomst). De jonge man kwam van Oeroe en was met enkele anderen op pelgrimstocht. Hij beschikte over meer dan normale vermogens en was handig in het aanroepen van beschermgoden en in de magie. Het waren de magische krachten van genezer en duivelbezweerder, die in Choengwachie in de provincie Tsang zeer op prijs werden gesteld, zodat hij dra een grote bekendheid verwierf.

Hij bleef er verschillende jaren en leefde er onder de naam van Khyoengpo-Josay. (edele zoon van de clan van de Arend) en het lukte hem de zieken te genezen en duivels uit te drijven. Een van de families daar nochtans geloofde niet in zijn macht. Nu gebeurde het dat juist die familie werd gekweld door een vreselijke duivel. De geplaagde familie riep er de ene lama na de andere bij, de kwelgeest wendde slechts een vlucht voor, maar teisterde daarop de familie nog meer. Enkele verwanten van de familie gaven hen de raad Khyoenpo-Josay erbij te halen. Er is immers het spreekwoord "gebruik zelfs hondenvet als ge daarmee kunt genezen". Zo werd Josay aangezocht. Hij naderde de duivel en schreeuwde drie keer: "Ik, Khyoenpo-Josay, kom het vlees eten en het bloed drinken van alle duivels!" Onderwijl snelde hij vooruit. De arme duivel schrok ontzettend en nog voor Khyoenpo-Josay bij hem was, schreeuwde hij: "Apa! Ama! Mila! Mila!" (Apa: vader, ama: moeder, mila: o mens). "Mila, ik zal nooit meer komen waar gij zijt, spaar mijn leven." Josay liet de duivel zweren dat hij nooit meer iemand lastig zou vallen en liet hem gaan. De duivel ging inwonen bij een familie, die hem met eerbied behandelde en vertelde daar dat Khyoenpo-Josay hem zodanig de daver op het lijf had gejaagd dat hij er bijna door was gestorven en dat hij hem ook een eed had opgedrongen. Van dan af noemde men Josay Mila en ook zijn afstammelingen gaf men Mila als toenaam.

Khyoenpo-Josay trouwde en kreeg een zoon. Deze nu kreeg zelf twee zonen. De oudste werd Mila-Dotoen-Sengé genoemd (Mila, de leeuw die de Soetras onderwijst) en zijn oudste zoon kreeg de naam van Mila-Dorje-Sengé (Mila, de onveranderlijke leeuw). Van dan af werd er in die familie slechts één mannelijke erfgenaam per generatie geboren.

Mila-Dorje-Sengé was een handig en hartstochtelijk speler en geregeld won hij belangrijke weddenschappen. Nu was er in diezelfde streek nog een knap speler. Hij daagde Mila-Dorje-Sengé uit met enkele onbelangrijke weddenschappen. Onderwijl hield hij Mila-Dorje-Sengé scherp in het oog en kreeg een klare kijk op diens manier van spelen. De man had bovendien nog het geluk alle weddenschappen van Mila-Dorje-Sengé te winnen. Dat was meer dan deze laatste kon verdragen en Mila vroeg en kreeg een revanche voor de volgende dag. En weer speelden ze. De inzet werd steeds maar groter. De sluwe uitdager liet Mila-Dorje-Sengé een paar keer winnen. Dan stelde hij voor te spelen voor alles wat zij bezaten. Mila verloor. Samen met zijn vader Mila-Dotoen-Sengé reisde hij naar de provincie Goengtnang (op de grens van Tibet en Nepal) en vestigde zich te Kyanga-Tsa.

De vader Dotoen-Sengé bracht zijn dagen door met het lezen van de Schriften, bezweringsceremonieën om hagelbuien af te wenden (in Tibet kan door de hagel de hele oogst worden vernield), het maken van drankjes om de kinderen te beschermen en dergelijke dingen meer. Als lama kreeg hij een zekere bekendheid. Zijn zoon, Dorje-Sengé, werd handelaar en trok in de winter met wol naar het zuiden. En ook tussen Mang-Yul en Goengtnang reisde hij over en weer. Financieel ging het beiden wel voor de wind. Bovendien werd Dorje-Sengé verliefd op een lokale schoonheid.

De grote liefde resulteerde in de geboorte van een zoon, die de naam kreeg van Mila-Sherab-Gyaltsen (Mila, trofee van de wijsheid). De geboorte viel samen met het overlijden van de grootvader van Dorje, die met veel praal werd begraven.

Mila-Dorje-Sengé werd door zijn handel hoe langer hoe rijker. Voor een hoeveelheid goud en koopwaar uit het noorden en het zuiden, kocht hij een driehoekig stuk vruchtbare grond in de omgeving van Kyanga-Tsa van een man die Worma heette en noemde het Worma Tosoom (driehoek van Worma). Een oud gebouw naast het stuk grond gelegen, kocht hij eveneens en bouwde er een groot huis op.

Toen hij twintig was, huwde Mila-Sherab-Gyaltsen een jong meisje uit een voorname familie uit Tsa, verwant aan het koningshuis van Nyang. Haar naam was Karmo-Kyen (witte bloemenkrans). Het was een knappe, jonge vrouw, levendig en energiek, vlot in de omgang met vriend en vijand. Nu liet Mila-Dorje-Sengé een nieuw gebouw optrekken, met drie verdiepingen en bijgebouwen. Het geheel rustte op vier kolommen en acht pilaren. Het was een van de mooiste huizen van Kyanga-Tsa en bekend als de vier kolommen en de acht pilaren.

Ondertussen hadden oude kennissen van Mila-Dorje-Sengé uit Choengwachie horen vertellen hoe rijk hun vriend was geworden. En een verre verwant Yoengdoeng-Gyaltsen (Svastikastandaard van de Overwinning) kwam met zijn gezin en zijn zuster Kyoeng-tsa-Palden (getuige van de adellijkheid van de afstammelingen van de Arend) naar Kyanga-Tsa. Dorje hielp hen op alle mogelijke manieren en weldra waren ook zij rijk.

Onderwijl was Witte Bloemenkrans van Nyang zwanger geworden en zou bevallen. Het ogenblik was slecht gekozen. Mila-Sherab-Gyaltsen was op reis ten noorden van de Taksibergen. Er was vrij veel vertraging in het afleveren van de koopwaar uit het zuiden.

Het was het jaar van de zeedraak (1052) in de eerste herfstmaand (augustus) de vijfentwintigste dag en onder een gunstige ster dat ik werd geboren. De boodschapper vertrok onmiddellijk met een brief naar mijn vader waarin was vermeld: "De vrucht van de herfst is gekomen en wij hebben een zoon. Spoed u naar huis om het kind een naam te geven en te dopen." De boodschapper met de brief vertelde eerst het nieuws wat mijn gelukkige vader deed zeggen: "Prachtig, mijn zoon heeft al een naam. Mijn familie heeft altijd maar één mannelijke opvolger en ik ben in de wolken nu ik hoor dat het kind een jongen is. Noem hem Thö-pa-Ga (waar men met genoegen naar luistert). Zodra mijn zaken het mij enigszins toelaten, kom ik naar huis." Groter geworden, kreeg ik een zeer mooie stem, zodat iedereen die me hoorde spreken verbaasd opmerkte dat mijn naam wonderwel goed is gekozen.

Vier jaar na mij werd mijn zuster Gön-Ma-Kyit (Vermogende Beschermster) geboren. Maar wij noemden haar Peta en sommigen maakten dan van beide Peta Gönkyit. Ik herinner me nog dat wij beiden ons haar in vlechten droegen, versierd met goud en turkooizen. Wij waren zeer invloedrijk door onze huwelijksbanden met de hoogste families van de streek. Het gewone volk mochten wij in feite beschouwen als onze knechten en dienaars en zijzelf spraken over ons als van rijke en actieve kolonisten.

Toen stierf mijn vader Mila-Sherab-Gyaltsen.

ONDERDEEL 05 / 15

Het verhaal van Milarepa II. CONTACT MET HET LIJDEN

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

II. CONTACT MET HET LIJDEN

Ik was pas zeven toen mijn vader Mila-Sherab-Gyaltsen zwaar ziek werd. De dokters en de lamas die hem verzorgden gaven ons geen hoop op herstel en deelden ons mee dat de dood weldra zou volgen. De familie werd op de hoogte gebracht en de patiënt zelf schikte zich in zijn lot. Mijn oom en tante, samen met bloedverwanten, vrienden en buren aanhoorden zijn laatste beschikkingen. De zorgen van zijn vrouw en kinderen en het beheer van de erfenis vertrouwde hij toe aan mijn oom en tante. Hij maakte een geschreven testament, las het, tekende en verzegelde het zelf waar iedereen bij was.

Toen sprak hij: "Ik voel dat ik deze ziekte niet zal te boven komen. Oom en tante, mijn zoon, die nog een kind is, vertrouw ik u toe. Heel mijn bezit, de schapen, de pony's op de bergweiden, de landerijen waaronder de Driehoek van Worma en ook de kleinere, mijn koeien, geiten en ezels, de huisraad, goud, zilver, koper en ijzer, mijn kleren en sieraden, mijn turkooizen en zijden stoffen, kortom alles laat ik u na. Een gedeelte ervan is bestemd om de begrafeniskosten te betalen. De rest vertrouw ik u allen toe tot mijn zoon zelf zijn zaken zal kunnen beheren. En vooral aan u, oom en tante, geef ik de leiding in handen. De verloving van mijn zoon met Zesay werd vroeger reeds geregeld. Zorg ervoor dat het huwelijk wordt gesloten en als de bruid in het huis wordt ontvangen, geeft ge het jonge paar het beheer van het goed. Waak over hen en wees er zeker van dat ook ik dat zal doen vanuit het Dodenrijk." Toen stierf mijn vader.

Na de begrafenis besliste de familieraad om de ganse eigendom na te laten aan de Witte Bloemenkrans van Nyang en elk op zijn beurt zal zo nodig hulp en bijstand verlenen.

Maar mijn oom en tante hadden er geen oren naar. Zij verdeelden onderling de nalatenschap en wij werden verplicht nu eens bij mijn oom dan eens onze intrek te nemen bij onze tante. Zo werden wij van alle rechten op de erfenis beroofd. In de zomer werkten wij op de boerderij bij mijn oom, in de winter weefden en sponnen wij bij mijn tante. Wij kregen ons eten met en bij de honden. Wij gingen gekleed in vodden die door een koord om ons middel werden gehouden. Na korte tijd waren onze handen en voeten overdekt met blaren en kloven. Door het onvoldoende en armoedige voedsel zagen wij eruit als wandelende skeletten. Ons haar dat vroeger met goud en edelstenen was versierd werd hard en stekelig en zat vol luizen.

Overal werd schande gesproken van het gedrag van mijn oom en tante, maar daar bekommerden zij zich niet om. "Zij is geen Khyoeng-tsa-Palden, maar een Doemo-Takden (duivelin met de aard van een tijger)", zei mijn moeder en wij gaven mijn tante de naam Tijgerin. Mijn moeder haalde dikwijls het spreekwoord aan "vertrouw uw eigendom toe aan iemand en hij verandert in een hond en gaat aan de deur zitten". "Zij kwamen hierheen omdat zij hadden gehoord over onze voorspoed en uw vader, Mila-Sherab-Gyaltsen, nam ze op en hielp ze. Nu ontnemen ze ons onze bezittingen nog op de koop toe."

Maar het volk dat ons vroeger naar de ogen had gekeken, liet geen gelegenheid voorbij gaan om over ons te roddelen.

De ouders van Zesay gaven me af en toe een stuk stof of een paar schoenen. Zij zeiden: "Zolang de mensen de echte rijkdom niet hebben ontdekt, blijft het bezit ervan even tijdelijk als de dauw op de grashalmen. Klaag dus niet om het verlies van een goed. Uw ouders en grootouders hebben hun rijkdom door hun eigen inspanningen en hun werk verzameld. Zij zijn niet altijd rijk geweest. En ook voor u komt er een tijd dat ge uw eigen fortuin zult verwerven."

Vijftien jaar was ik toen mijn moeder in het bezit kwam van een stukje grond. Het heette Tepe Tenchoeng (klein hongertapijt). Ondanks zijn slechte naam leverde het een flinke oogst op. Mijn oom van moeders zijde, die het land bewerkte, ruilde een deel van de oogst tegen vlees, van de bruine gerst werd chhang (bier met weinig alcoholgehalte) gebrouwen en de witte gerst werd gemalen tot meel. Het nieuws dat Witte Bloemenkrans van Nyang een feest zou geven ter gelegenheid van het opvorderen van het beheer van de nalatenschap, deed vlug de ronde. Geleende tapijten bedekten de vloer van ons groot huis en diegenen die er bij het afsterven van mijn vader waren geweest, waren nu ook uitgenodigd, ook onze oom en tante, zelfs hun familie. Hen werd zelfs een heel schaap aangeboden, waar de anderen slechts een vierde, de poten of de flanken kregen volgens hun rang en de graad van verwantschap. De glazen werden gevuld en het feest begon.

Mijn moeder stond op en sprak: "Ik verzoek de geëerde aanwezigen mij toe te staan uit te leggen waarom u hier werd uitgenodigd. Het spreekwoord zegt immers 'de geboorte van een zoon heeft altijd een dagceremonie tot gevolg en het aanbieden van de chhang een toespraak'. Daarom richt ik het woord tot u in verband met de wilsbeschikkingen van mijn overleden echtgenoot Mila-Sherab-Gyalsen." Daarop las mijn oom van moederszijde voor wat mijn moeder van plan was te doen. Daarop hernam mijn moeder: "Iedereen kent de inhoud van het testament uitgesproken door mijn man in uw aller bijzijn, ik zal u dan ook niet vervelen met alles te herhalen. Wij zijn zeer erkentelijk voor alles wat oom en tante voor ons hebben gedaan, maar mijn zoon kan nu zelf een huis leiden en ook vraag ik dat hij mag huwen met Zesay en het huis samen bewonen, zoals mijn man het heeft gewild."

Mijn oom en tante, alhoewel zij meestal onderling overhoop lagen, sloten nu een noodverbond. Ik was een enige zoon; zij hadden er verschillende die hier bovendien aanwezig waren en ze vormden de meerderheid. Zij riepen: "Over welke erfenis spreekt gij? Mila-Sherab-Gyaltsen had dat alles van ons geleend Alles behoorde ons toe en hij heeft bij zijn dood alles teruggegeven. Bezat gij ooit een schep gerst, een boterrol, een stuk linnen of zelfs de kop van een dier? Niemand heeft dat ooit gezien En nu durft gij zoiets beweren. Mooie dankbaarheid, dat mag u wel zeggen. Wij gaven u te eten, wij zorgden voor u en waren steeds bekommerd om uw welzijn en nu spuwt gij ons zomaar in het gezicht. Het is gemakkelijker het water van de rivier te meten met een beker dan goed te doen voor een slechterik."

Onder hun beschimpingen waren zij opgestaan uit hun zetels en stampten met de hielen op de vloer. "Ook dit huis is het onze, eruit, ondankbaren." En zij sloegen ons met hun lange mouwen, speciaal lang en stevig gemaakt om de handen bij hevige koude te beschermen. Mijn moeder huilde: "Kijk wat zij ons aandoen, Mila-Sherab-Gyaltsen, gij die over ons zoudt waken vanuit het Dodenrijk. Het is nu meer dan ooit het ogenblik om dat te tonen." Ze viel bewusteloos neer. Mijn zuster en ik, wij hadden slechts tranen om haar te helpen.

Wij waren te weinig talrijk om een gevecht te beginnen met de familie van mijn oom en tante en dat wisten zij zeer goed. "Kom en vecht met ons of doe als de oude wijven en vervloek ons", grinnikten zij. Wij hadden slechts tranen. Zij verlieten ons en de weinigen die bij ons bleven, dronken de rest van de chhang op en trachtten ons te troosten. Ze stelden voor met een intekenlijst rond te gaan bij elke genodigde om ons toch iets te kunnen aanbieden, opdat ik zou kunnen studeren. Maar mijn moeder weigerde haar kinderen op te

voeden met geld van een liefdadigheidsfonds. Zij wilde op haar eigen stukje grond blijven en het bebouwen.

Mij stuurde ze naar Tsa, preciezer naar Mithonggat-Ka (onzichtbare heuvel), bij een lama van de sekte van de Rode Mutsen, Loe-gyat-Khan (de acht slangen) genaamd, die daar zeer populair was.

Onze verwanten van moederszijde bleven ons financieel steunen. Ook de ouders van Zesay waren bijzonder lief voor ons. Af en toe zonden ze boter en wol en zelfs brandstof. Ook zonden ze Zesay naar mij toe om me op te beuren. Mijn oom van moederszijde voorzag in het onderhoud van mijn moeder en mijn zuster, en hielp hen om het land te bewerken. Mijn zuster zelf slaagde erin, door hard te werken, in haar eigen onderhoud te voorzien. Maar ondanks alles bleef ons voedsel armzalig en liepen wij in lompen gekleed. Het was voor mij een pijnlijke en vreugdeloze periode.

ONDERDEEL 06 / 15

Het verhaal van Milarepa III. ZWARTE KUNST

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

III. ZWARTE KUNST

Zekere dag vergezelde ik mijn leermeester naar een feest in een dorp niet ver van Tsa. Mijn meester was de voornaamste genodigde en zat dus voor aan de feestdis. Er werd hem heel wat drank geofferd en hij sloeg die niet af. Na een tijdje was hij dan ook dronken en werd ik alvast vooruit gestuurd met de geschenken die hij had gekregen. Nu had ook ik een beetje gedronken en op het feest had ik zoveel mensen zien en horen zingen, dat ik een onweerstaanbare lust voelde om ook te zingen, te meer daar ik prat ging op mijn mooi stemgeluid.

Ik begon aan de terugweg. De weg liep voorbij ons huis en ik zong nog steeds toen ik er vlakbij was. Mijn moeder roosterde net de gerst en kon haar oren nauwelijks geloven toen ze mij hoorde aankomen. Ze bekeek mij stomverbaasd, gooide haar tang en spatel in het vuur, liet de gerst verbranden en nam sintels die ze me naar het gezicht wierp terwijl ze me met een stok flink op het hoofd timmerde, roepend: "O Mila-Sherab-Gyaltsen, kijk toch eens aan wat voor een zoon gij mij hebt gegeven! Dat kan toch uw bloed niet zijn dat door de aders van die vagebond stroomt." En ze viel in zwijm.

Mijn zuster kwam net binnen en begon te huilen. Dat ontnuchterde me helemaal en ik zag in hoe dwaas ik had gehandeld. Ik weende nu ook, nam moeders handen in de mijne en bedekte ze met mijn tranen. Na enkele ogenblikken kwam ze weer bij, keek me verwijtend aan en sprak: "Mijn zoon, hebt ge echt zoveel plezier dat ge kunt zingen? Wij zijn de ongelukkigsten onder de ongelukkigen en ik kan er alleen maar om wenen."

Ik zei daarop: "Moeder, gij hebt gelijk, maar neem het niet zo ter harte. Ik zweer dat ik weer alles zal doen wat gij van mij verlangt. Wat wilt gij dat ik doe, moeder?"

Zij antwoordde: "Ik zou u willen zien in maliënkolder, gezeten op een vurig paard en onze vijanden verpletterend. Maar het is onmogelijk uit te voeren en bovendien te gevaarlijk voor uzelf. Het zou mij liever zijn als gij de zwarte kunst wilde leren om onze vijanden, en dan vooral onze oom en tante te doden en hun welvaart te vernietigen tot in de negende generatie. Overweeg of gij zoiets voor mij kunt doen." Ik beloofde het te zullen proberen.

Daarop verkocht mijn moeder de helft van het Klein Hongertapijt voor een schitterende turkoois Stralende Ster en een witte pony Ongebreidelde Leeuw, die overal in de streek bekend was. Bovendien vulde ze twee zakken met kraprood (kleurstof uit de meekrapwortel) om te verven en twee zakken met ruwe suiker.

Na een voorspoedige reis kwam ik in Goengthang aan. Ik verbleef er enkele dagen in het hotel Herberg van de Heiligen en keek uit naar reisgezellen voor de rest van de weg. Daardoor kwam ik in contact met vijf meisjes uit welstellende families uit Ngari-Döl, onderweg naar U en Tsang (U en Tsang worden ook aangeduid onder de gemeenschappelijke naam Pöd, dat wil zeggen het eigenlijke Tibet) om zich in wetenschappen of in de zwarte kunst te bekwamen. Ik vroeg en bekwam de toelating met hen samen te

reizen. Daarop gingen we allemaal naar het lager gelegen gedeelte van Goengthang en ik bood hen een overvloedig maal aan.

Onderwijl had mijn moeder de meisjes terzijde genomen en hen verteld dat haar zoon geen al te ijverige student leek en zeker niet overliep van volharding. Ze vroeg hen dan ook nadrukkelijk op mij te letten en ervoor te zorgen dat ik mijn studie ter harte nam.

Wij vertrokken en mijn moeder vergezelde ons nog een heel eind. Bij de haltes bood zij ons chhang aan. Ze kon moeilijk van mij scheiden. Toen zij er eindelijk toe besloot, stonden haar ogen vol tranen en sprak zij met een stem die zwanger was van verdriet: "Kind, denk slechts aan onze ellende en aan het doel dat gij moet bereiken. Wat gij op het oog hebt met uw studie is niet hetzelfde als uw gezellen. Zij willen slechts bekendheid, gij moet uw macht duidelijk en overtuigend kunnen omzetten in daden."

Ik keek haar na tot ze werd opgeslokt door de horizon. En ik voelde een onzinnig verlangen om die horizon dichterbij te schuiven om haar nog eens te kunnen zien. Het scheen mij toe, en later bleek dit juist te zijn, dat ik voor de laatste keer mijn moeder levend had gezien.

Te Jakde in Tsang-song aangekomen, verkocht ik mijn pony en mijn kleurstoffen aan een rijke koopman voor gouden munten. Verder reizend in de richting van de provincie U waadden wij door de Tsangporivier (zuiverende) en ontmoetten te Thön-loek-rakha (pluim van het schaap van Thön) verschillende lamas van U. Van hen vernamen wij dat de voornaamste en meest bekende tovenaar en meester in het vernietigen van de oogst door hagel en het doden van mensen te Yarloeng-Kyorpo verbleef. Hij heette lama Yoengtoen-Trogyal (woedende meester en heerser over het kwaad).

Wij zochten hem op en in tegenstelling tot mijn gezellen, die slechts een gedeelte van hun geld aan hem overhandigden, gaf ik hem alles wat ik bezat, zelfs mijn lichaam, zelfs mijn leven. En vroeg om mij de nodige kennis bij te brengen om mij te kunnen wreken op hen die mij mijn vaders erfenis hadden ontstolen en of de lama mij zolang kon huisvesten. De lama beloofde glimlachend mijn vraag te onderzoeken.

Zo werden wij ingewijd in de zwarte kunst. Het was verre van verbazingwekkend wat wij leerden. Enkele takken van tovenarij werden ons bijgebrachte allemaal met ronkende termen aangeduid, zoals de macht om hemel en aarde te verenigen en ook de macht om de dood te veroorzaken. Maar al met al was het niet veel zaaks.

Na een jaar besloten mijn gezellen naar huis terug te keren. Onze meester gaf aan ieder van ons een mantel geweven in de fijne wol van de provincie U. Dat was een afscheidscadeau. Wij konden dus ophoepelen. Ik was verre van tevreden. Met wat ik tot nu toe had geleerd, kon ik in mijn dorp weinig uitrichten. Als ik zo terug kwam zou mijn moeder zeker zelfmoord plegen waar ik bij was. Ik kon onmogelijk naar huis terug. Mijn gezellen deelden mijn mening niet. Onze meester had immers gezegd dat hij ons niets meer had te leren. Zij zochten hem op, overhandigden hem geschenken en vertrokken.

Ik vergezelde hen een eind gehuld in de mantel die ik van onze Goeroe had gekregen en nam afscheid. Ik keerde terug naar het huis van de meester. Onderweg raapte ik een hoeveelheid mest op en stopte die in mijn jaspanden. In het tuintje van mijn meester groef ik een put en stopte er de mest in. De lama had van op het dak alles gezien en tot zijn ingewijden gezegd: "Nooit had ik een meer toegewijde en ijveriger leerling dan die jonge man. Hij zegt geen vaarwel, want ik geloof dat hij terugkomt. Hij heeft me alles gegeven om toch maar te worden ingewijd in de zwarte kunst. Hoe heerlijk naïef is hij toch, als het waar is wat hij me heeft verteld zou het wreed van mij zijn te weigeren hem de diepere kennis aan te leren."

Ik werd bij de meester gebracht. "Wel, Thöpaga," sprak hij, "waarom zijt gij ook niet naar huis teruggekeerd?" Ik wierp me aan zijn voeten en smeekte: "Eerbiedwaardige Goeroe, ik ben een wees. Er

blijft mij alleen een moeder en een zuster, die straatarm zijn. Onze erfenis werd ons ontfutseld door onze buren met aan het hoofd onze oom en zijn vrouw. Zij behandelden ons als uitschot. Daartegen hadden wij geen enkel verweer. Ten einde raad stuurde mijn moeder mij naar u toe om de zwarte kunst te leren. Als ik terugkom zonder dat ik door opmerkelijke daden kan tonen dat ik die kunst beheers, zal ze zelfmoord plegen waar ik bij ben. Daarom kan ik nog niet naar huis terug."

De Goeroe vroeg me meer uitleg te geven en ik vertelde hem alles. En zijn tranen mengden zich met de mijne.

"Als uw woorden juist zijn", antwoordde hij, "werd gij werkelijk wreed en onrechtvaardig behandeld. En ik zou zelf wraak kunnen nemen in uw plaats, maar eerst wil ik bevestiging van wat u mij vertelde. Al de schatten van de wereld werden mij aangeboden in ruil voor mijn kennis. Maar niemand bood mij ziel en lichaam zoals gij. Ik zal iemand ter plaatse de toestand doen onderzoeken."

Hij had een leerling, vlugger dan de wind en sterker dan de olifant. Die zond hij naar mijn geboortedorp. Na een paar dagen was de boodschapper terug en zijn relaas bevestigde mijn woorden.

De Goeroe vertelde mij nu dat hij ons slechts enkele grondbeginselen van de zwarte magie had bijgebracht, omdat hij vreesde, onvoldoende ingelicht als hij was over ons, dat wij de macht die wij daardoor zouden verkrijgen zouden misbruiken. Om volledig te worden onderricht zou ik naar Noeb-Khoeloeng moeten gaan. Hijzelf had een zeer destructief gedeelte van zwarte kunst, namelijk de Zadong-Marnak (purperen basiliek) geleerd van Khoeloeng-Yöhtön-Gyatso (oceaan van deugd van Khoeloeng). Hiermee kon de verlamming of de dood worden veroorzaakt. Khoeloeng-Yöhtön-Gyatso woonde in Noeb-Khoeloeng in de vallei van Tsangpo. Hij was dokter en tevens ingewijd in het tantrisme (occulte wetenschappen van de tantristische school). Hij kon hagelstormen veroorzaken en ze met de toppen van zijn vingers naar om het even waar leiden. Die kennis had hij doorgegeven aan zijn vriend, mijn Goeroe, en ze hadden mekaar beloofd om de leerlingen uit te wisselen die in de een of de andere tak wilden worden onderwezen en die hun vertrouwen genoten. Daarom werd ik naar Noeb-Khoeloeng gezonden. Ik wilde immers hagelbuien leren oproepen en leiden.

Zijn oudste zoon Darma-Wangchoek (jongemannenkracht) en een jak beladen met proviand en geschenken zond de Goeroe met mij mee. En ook een aanbevelingsbrief in een witte sjaal gewikkeld.

Khoeloeng-Yöntön-Gyatso beloofde me te onderrichten. Bovendien gaf hij me de raad een stevige cel te bouwen bovenop een rotspiek, die hij me aanwees. De cel moest drie verdiepingen onder de grond hebben. Het gedeelte boven de grond moest met stevige, in elkaar verankerde balken worden gemaakt. Op de uithoeken moest ik stenen aanbrengen ter grootte van een jak.

Zeven dagen duurde de inwijding. Maar omdat mijn geboortestreek ver van daar was verwijderd, vroeg de Meester mij nog zeven dagen te blijven. De nacht van de veertiende dag zocht de lama mij op en zei: "Deze nacht zult gij het teken zien en weten dat uw wensen werden vervuld." Die nacht verschenen de opgeroepen goden en brachten vijfendertig bloedende hoofden en harten mee. "Kijk", zeiden ze, "hier hebt ge nu waar ge ons zo dikwijls om gevraagd hebt."

De volgende morgen kwam de Meester mij vertellen dat er nog twee personen overbleven die nog konden worden gedood. Maar ik besloot ze voorlopig in leven te laten om ze later, meer demonstratief, te kunnen doden. Zo spaarde ik onbewust het leven van mijn twee ergste vijanden, mijn oom en mijn tante.

Wat was er nu in feite gebeurd? Welnu, de oudste zoon van mijn oom zou trouwen en al diegenen die de zijde van mijn oom hadden gekozen, waren uitgenodigd op de bruiloft. Al onze verdrukkers waren daar bijeen, in totaal drieëndertig.

De pony's van de genodigden waren bijeengebracht op de binnenplaats van het gebouw. Een meid die water moest halen, zag ineens dat de grond van de binnenkoer overdekt was met schorpioenen, slangen, kikkers en hagedissen. In het midden had een monsterachtige schorpioen zijn nagels gegrift in de steunpilaar van het huis en probeerde die uit te rukken. De veulens, bang van al dat vreemde gedoe, sprongen angstig op tegen de merries. Een merrie botste tegen de steunpaal aan, die brak waardoor het hele huis instortte.

Vijfendertig personen kwamen om onder wie de bruidegom en de zonen van mijn oom. Wolken stof en rook verduisterden de hemel.

Mijn moeder was stomverbaasd toen ze vernam wat er was gebeurd, maar naderhand maakte een boosaardig vreugdegevoel zich van haar meester. Zij liep de straat op en schreeuwde: "Dank u, goden en meesters, dank u voor de wraak die gij hebt uitgevoerd in opdracht van de zoon van Mila-Sherab-Gyaltsen. Kijk naar die dode lichamen en al die vernielde kostbaarheden. Wat een heerlijk schouwspel dat mijn zoon heeft verwekt om mijn oude dag op te vrolijken. Dit is het mooiste ogenblik van mijn leven."

Onder de buurlui waren er die mijn moeder gelijk gaven, anderen vonden dat zij te ver was gegaan. Zij die hun familie in de ramp hadden verloren, wilden mijn moeder op de pijnbank hebben en haar het hart uitrukken. Maar de ouderen maanden tot voorzichtigheid. "Zoek liever eerst de welp en ruim die uit de weg, de moeder is dan aan ons overgeleverd", was de raad die zij aan de jongeren gaven.

Het moeilijkst te overtuigen was mijn oom, maar al zijn getrouwen ontzegden hem hun steun zo hij met hun plan niet akkoord ging. Enkele mannen werden aangeduid om mij op te zoeken en te vermoorden. Maar mijn oom van moederszijde hield zijn oren goed open en kwam er achter wat er over mij werd bedisseld. Hij zocht mijn moeder op en na haar een uitbrander te hebben gegeven over de ondoordachte manier waarop ze haar leven en dat van haar zoon op het spel had gezet, verzocht hij haar de luiken en deuren zorgvuldig gesloten te houden en iemand naar mij toe te zenden om mij te waarschuwen.

Een meid die aan de ramp ontsnapt was en ons gunstig gezind, verwittigde mijn moeder dat zij geen onmiddellijk gevaar liep zolang ik leefde. Daarop verkocht mijn moeder de rest van het Klein Hongertapijt voor zeven goudstukken. De grote moeilijkheid was echter iemand te vinden waarop ze werkelijk kon vertrouwen. Maar nu kwam het toeval een handje toesteken. Een pelgrim van de provincie U was op terugweg van zijn bedevaart naar de heilige plaatsen in Nepal en bedelde bij mijn moeder om wat voedsel. Zij nodigde hem binnen en verstrikte hem in een net van vragen waardoor zij zowat alles over hem te weten kwam. Zij vroeg hem een paar dagen te blijven, zodat zij een boodschap zou kunnen opstellen en meegeven voor haar zoon.

Zij ontstak een lamp en sprak af met de goden dat die lamp het teken zou zijn van het al of niet lukken van haar plan. Doofde de lamp vlug uit dan zou dat wijzen op een mislukking. De lamp brandde een dag en een nacht zonder ophouden. Opgewonden begon mijn moeder aan de uitvoering van haar plan.

Zij bood de monnik aan om zijn mantel te herstellen. Zij naaide een groot stuk stof op de rug van de mantel en verborg er de zeven goudstukken in. Daarop naaide zij nog een zwart stuk en versierde dit laatste met een ster in witte draad. Middenin de ster naaide zij een goudstuk vast en aan elke punt van de zeshoekige ster naaide zij eveneens een goudstuk vast, eveneens in de vorm van een ster naaide zij het sterrenbeeld van het zevengesternte op de mantel. De monnik kreeg een verzegelde brief mee en beloofde hem mij te overhandigen.

Nadat de monnik was vertrokken, strooide mijn moeder het gerucht rond dat zij een brief van mij had gekregen waarin ik haar schreef dat ik iedereen die een vinger naar haar of haar dochter uitstak

onmiddellijk zou vernietigen, en niet alleen de onverlaat, maar de hele familie tot in de negende generatie toe. "Eén woord van u, moeder, en ik verniel de hele streek."

De aanhangers van mijn oom waren verre van gerust toen ze dat allemaal hoorden. Zij brachten mijn oom ertoe het veld van de Driehoek van Worma aan mijn moeder terug te geven.

Ondertussen had de monnik mij bereikt in Noeb-Khoeloeng en mij de brief gegeven. Ik las: "Lieve zoon Thöpaga, wij zijn over u zeer tevreden. Gij draagt uw vaders naam met waardigheid. Wat gij met zwarte kunst hebt bereikt is werkelijk indrukwekkend. Vijfendertig personen vonden de dood bij de instorting van een huis. Maar de mensen zijn verbitterd jegens ons, zij haten ons. Ik vraag u om een hagelstorm te zenden. Ik heb gehoord dat er negen soorten bestaan. Zend er een en liefst de ergste. De mensen hier willen ons doden. En er zullen enkele mannen worden uitgestuurd om u te vermoorden, daarna is het mijn beurt. Wees op uw hoede. Ook zal uw geld ver opgeraakt zijn. Ga daarom op zoek naar de ster die naar het noorden is gericht en overdekt door een zwarte wolk. Zij wordt verlicht door het sterrenbeeld van Mindook (het sterrenbeeld van de zevenster). Daar zijn zeven van onze verwanten. Zij zullen u vast helpen. Om de vallei te vinden kunt ge u verlaten op de pelgrim die u deze boodschap brengt. Hij woont in die vallei. Vraag aan niemand iets buiten de pelgrim." Ik begreep er geen snars van. De monnik zelf maakte mij geen greintje wijzer. Ik kwam van Ngari-Goengthang, maar kende geen vallei, zoals die was beschreven in de brief. Ik vroeg hem een ogenblik geduld te hebben en rende met de brief naar mijn Goeroe.

Mijn Goeroe stelde vast dat ik wel een zeer wraakgierige moeder had. Vijfendertig doden en nog vroeg ze een hagelstorm. Maar meer kon hij ook uit de brief niet halen.

Zijn vrouw echter beschikte over een supernormale intelligentie. Zij was trouwens een reïncarnatie van een Daakinie. Zij vroeg de pelgrim me bij haar te brengen. Onderwijl had zij een groot vuur aangelegd en toen de monnik kwam en chhang kreeg aangeboden, vroeg zij hem zich van zijn mantel te ontdoen. Speels sloeg zij die om en vormde enkele danspassen uit die haar buiten de kamer brachten, kwam enkele ogenblikken later terug en gaf de pelgrim zijn mantel terug. Zij stelde hem voor te blijven voor het eten en wees hem een kamer aan. Daarop vergezelde ze mij bij de Meester en gaf mij zeven goudstukken. Hoogst verwonderd vroeg ik haar waar die vandaan kwamen. Lachend vertelde zij: "Thöpaga, gij hebt een zeer sluwe moeder. De naar het noorden gerichte vallei was de mantel van de pelgrim. Een dergelijke vallei krijgt geen zon en ook de mantel van de monnik laat geen zonnestralen door. De zwarte wolk betekende de zwarte lap die erop was genaaid. Het sterrenbeeld sloeg op het borduursel en de verwanten waren de goudstukken. De dubbelzinnige aanduiding om alleen aan de pelgrim inlichtingen te vragen was zo geformuleerd, omdat de pelgrim in zijn mantel was gewikkeld en om uw aandacht direct te vestigen op de persoon zelf die gij te zoeken had."

Ik verzocht de Meester mij de kunst bij te brengen om hagelstormen op te wekken en te leiden. Ik werd nu naar mijn vroegere Meester, de lama Yoengtoen-Trogyal, teruggestuurd. Met een begeleidingsbrief in een witte sjaal gewikkeld, kwam ik terug in Yarloeng-Kyorpo. De Goeroe wees mij een oude en enigszins afgezonderd gelegen cel toe en begon onmiddellijk met de inwijdingsritus. Zeven dagen later verzamelden wolken zich in mijn cel en ook de bliksem en ik hoorde het rommelen van de donder. Mijn Meester bleek opgetogen over het bereikte resultaat en vroeg me hoe hoog de gerst was opgeschoten rond deze periode. En ook wanneer er werd geoogst. Hij vroeg me te wachten met de hagelbui tot de gerst bijna rijp was. Eens zo ver gaf hij me de sterke en vlugge discipel mee. Vermomd als pelgrims kwamen wij bij mijn geboortedorp en zagen dat de gerst dit jaar een overvloedige oogst beloofde te geven. Niemand kan zich herinneren ooit zoiets te hebben meegemaakt. Een reglement was opgesteld opdat niemand voortijdig aan de oogst zou beginnen, maar allemaal samen en gelijktijdig.

Bovenop de heuvel had ik een goede kijk op de vallei en begon met de voorbereidingen van de hagelstorm. Maar geen wolk verscheen, zelfs niet ter grootte van een speldenkop. Ik herbegon, noemde de goden bij hun naam, vertelde luidop over onze ellende.

Onmiddellijk daarop verscheen een reusachtige zwarte wolk. Een hevige hagelbui barstte los en vernielde de oogst tot de laatste graanhalm. Drie keer na elkaar stortte de hagel in alle hevigheid neer en spoelde de vruchtbare grond van de heuvelflanken weg.

De hagel werd bovendien gevolgd door een hevige stortbui en een sterke, ijskoude wind. Wij vluchtten een spelonk binnen en poogden onze verkleumde beenderen een beetje op te warmen bij een vuurtje van sprokkelhout. Plots hoorden wij vlak bij ons stemmen. Zij hadden het over mij: "Als Thöpaga nu in onze handen viel, hakten wij hem in stukken. Zelfs als wij zijn bloed druppel voor druppel lieten weglopen zou dat nog onze wraaklust niet bekoelen. Nooit heeft iemand ons meer kwaad berokkend dan hij. Eerst die dode mensen en nu die totaal verwoeste oogst, die zoveelbelovend was."

Iemand uit de groep bemerkte echter de rook die opsteeg uit de spelonk: "Waarschijnlijk huist Thöpaga daar", wees hij de anderen, "kom wij lopen naar het dorp om hulp te halen en organiseren een klopjacht." En ze snelden weg.

Onderwijl spoorde mijn vriend mij aan te vluchten. "Ik zal hen in de waan brengen dat gij het zijt die zij volgen, mij kunnen ze toch nooit inhalen, zo kan ik hen nog eens duchtig voor de gek houden." Wij spraken af elkaar te ontmoeten over vier nachten in de karavanenherberg van Tingri. Ik wist dat mijn vriend vlug, handig en ook sterk was en ik hem zonder vrees kon achterlaten. Ik moest de Nyanamberg over zijn voor mijn vijanden mij te pakken kregen. Toch kwam ik niet op de afgesproken tijd in Tingri. Een hond beet mij onderweg in mijn kuit waardoor ik minder vlug vooruit kwam.

Mijn vriend was ondertussen ingesloten, maar brak gemakkelijk door de omsingeling. Nu eens liep hij weg, dan treuzelde hij of kwam zelfs op zijn stappen terug. Hij amuseerde zich kostelijk. Toen zij pijlen in zijn richting joegen, wierp hij hen stenen naar het hoofd en riep hen toe: "Achteruit, schurken, of moet ik u allemaal met mijn toverkunsten naar de andere wereld helpen! Gedraag u zoals het hoort tegenover mijn moeder en zuster of ik verniel de ganse vallei en herschep ze in een woestijn." Middelerwijl liep hij op hen toe. Zijn achtervolgers sloeg de schrik om het hart. Zij gaven mekaar de schuld van alles wat er was gebeurd en renden plots in paniek weg.

Zo kwam mijn vriend eerst in Tingri aan. Hij vroeg aan de herbergier of hij geen pelgrim gezien had en gaf een beschrijving van mijn uiterlijk. De herbergier had niemand gezien, maar gaf mijn vriend de raad, terwijl hij toch moest wachten, een eindje verderop te gaan. Er werd daar een bruiloft gevierd en zei hij knipogend: "Een pelgrim lust ook wel een glaasje als hij er de kans toe krijgt. Als gij geen schaal bij hebt, leen dan de mijne." Daar vond ik mijn vriend met de schaal van de waard. Een schaal zo groot als het hoofd van Shinje, de god van oordeel en dood, in het Sanskrit Yama-Raaja (god van de dood).

Terug in Yarloeng-Kyorpo, werden we verwelkomd en gelukgewenst door onze Goeroe. De goden hadden hem alles reeds medegedeeld en hij had de dankceremoniën al vervuld. Hij bleek zeer gecharmeerd. Wij hadden uitstekend werk verricht.

HET PAD DER VERLICHTING

ONDERDEEL 07 / 15

Het verhaal van Milarepa IV. HET KEERPUNT

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

IV. HET KEERPUNT

Teruggekeerd in Yarloeng-Kyorpo maakte ik een verschrikkelijke tijd door. Telkens weer stormden er beelden van de verwoestingen, die ik had aangericht op mij af. Ik wist met mezelf geen blijf. Ik verloor mijn eetlust en kon 's nachts de slaap niet vatten. Met heel mijn wezen hunkerde ik ernaar om opnieuw te kunnen beginnen. Een nieuw leven, een leven ten dienste van de Heilige Leer. Voortdurend speelde ik met de gedachte mijn Goeroe te vragen mij te laten vertrekken, opdat ik mij aan een religieus leven zou kunnen wijden. Maar ik vond geen gepaste woorden en ook mangelde het mij aan moed.

De gelegenheid kwam dan ook heel onverwacht. Een zeer bekend en devoot man, vriend en steun van mijn Goeroe, werd zwaar ziek en mijn Meester werd ontboden. Drie dagen later kwam mijn Meester verslagen en bedroefd terug. Zijn vriend was gestorven zonder dat hij het had kunnen verhelpen. "En ook", vertelde hij, "heb ik ondertussen in die uren die ik wakend bij mijn vriend doorbracht de tijd gehad om diep na te denken over het mysterie van het leven en over wat ikzelf ervan terecht heb gebracht. Sedert mijn jeugd houd ik mij bezig met toverij. Ik heb de dood doen toeslaan en hagelstormen verwekt. En ook gij mijn zoon, hebt met uw kennis al heel wat slecht karma verzameld dat mijn last nog verzwaart, want tenslotte ben ik verantwoordelijk voor wat gij hebt aangericht."

Sterk onder de indruk van mijn Meesters woorden vroeg ik hem of het inderdaad zo was dat wezens die door toverij om het leven werden gebracht in feite werden gered en naar een hogere bestaansvorm gingen. Hij antwoordde: "Ieder wezen bezit een stukje van het Opperwezen en wij moeten ervoor zorgen dat het groeit. Ik ken trouwens de riten die voor dat doel worden gebruikt. Maar alles hangt af van een juist inzicht in de zin van de ritus alsook van de betekenis van de gebruikte woorden. Waar ik echter aan twijfel is of er geen gevaar schuilt in het uitvoeren van de riten met een veeleer oppervlakkige kennis ervan. Daarom zou ik de Heilige Leer eerst beter willen kennen. Blijf hier, ik vertrouw u mijn kinderen en volgelingen toe. Of liever, bestudeer en beoefen het heilige Dharma (Wet) voor ons beider heil. Op die manier kunt ge mij redden en ervoor zorgen dat ik bij mijn wedergeboorte in gunstige omstandigheden de weg naar de Vrijmaking kan bewandelen."

Dat was meer dan ik ooit had durven dromen en ik gaf wat gaarne mijn instemming. Mijn Meester gaf me een jak mee opgetast met de fijne wol van Yarloeng en gaf mij aanwijzingen om in de vallei van Tsang in het plaatsje Nar een bekende lama op te zoeken van de oude mystieke sekte Rongtön-Lhaga.

Te Nar vond ik de vrouw van de lama en enkele discipelen. De lama zelf verbleef niet in het klooster van Nar, maar in een klooster dat ervan afhing te Rinang, in de vallei boven Nyang. Tegen beloning ging een van de discipelen met me mee als gids.

De lama vond ik inderdaad te Rinang. Ik bood hem de balen wollen stoffen en de jak aan en vroeg hem mij in te wijden in de leer die mij naar de verlossing zou kunnen leiden en mijn zondelast te niet doen. Ik bekende hem ootmoedig dat ik heel wat op mijn kerfstok had.

"Mijn stelsel", antwoordde de lama, "heet Grote Vervolmaking en is in werkelijkheid de volmaaktheid zelf. Het is uitstekend in de wortels, in de stam en ook in de takken, bruikbaar voor degene die het doorgeeft en voor degene die het aanhoort, uitstekend ook in zijn vruchten, namelijk de kennis van Yoga. Voor de begaafden volstaat het de leer te horen uitleggen om te worden bevrijd. Wie er over mediteert overdag wordt nog bevrijd in de loop van diezelfde dag en voor wie het 's nachts doet, komt de bevrijding vóór de zon de dag kleurt. Maar genoeg daarover, ik zal u inwijden."

Nu dacht ik bij mezelf, om de kunst aan te leren om iemand te doden had ik veertien dagen nodig, om hagelstormen te ontketenen zeven dagen. Ik mag mezelf dus gerust als een begaafde beschouwen. Ik hoef dan slechts te luisteren en ben bevrijd. De taak die me was opgedragen legde ik naast me neer en in plaats van de leer in praktijk te brengen, dommelde ik rustig in.

Dat alles was de lama niet ontgaan en hij kwam me opzoeken. "Het was inderdaad de waarheid", zei hij, "toen ge vertelde dat gij een groot zondaar zijt. Dat kan ik nu eveneens vaststellen. Maar waarschijnlijk heb ik ook teveel de loftrompet gestoken van mijn methode en ik geef grif toe dat ik, wat u betreft, heb gefaald, als gij het werkelijk meent met uw bekering, ga dan naar het Dowo-Loengklooster (graanvallei) in Lhobrak. Daar verblijft momenteel een discipel van Naropa, de grote wijze hindoe. Men noemt hem Marpa de Vertaler. Hij beschikt over bovennatuurlijke krachten die nergens hun gelijke hebben. Bovendien bestaat tussen u beiden een karmische band uit vorige levens."

Marpa, die naam kwam me bekend voor. Ik had het gevoel of de lama sprak over mijn allerbeste vriend. Mijn hart sprong op van vreugde. Onmiddellijk vertrok ik. Een beetje overhaast eigenlijk, want ik liet, op enkele boeken en wat voedsel na, mijn bagage ter plaatse.

Ondertussen verscheen de wijze Naropa aan Marpa in een droom. Hij overhandigde hem een vijfhoekige scepter in lapis lazuli en een gouden beker gevuld met elixir. Marpa kreeg opdracht de enigszins beduimelde handgreep van de scepter te wassen in de elixir en de scepter vast te hechten op de Zegebanier. De gelukzaligen zouden het heerlijk vinden en het zou tevens een teken zijn voor hen die nog op weg waren naar het paradijs. En Marpa droomde verder. De gewassen scepter schitterde zodanig op de Zegebanier dat de hele wereld erdoor werd verlicht. En al de wezens die door het licht werden bestraald, werden vervuld van een intens geluk en keken dankbaar en eerbiedig op naar Marpa en de Banier. En de grote gelukzaligen zegenden de Zegebanier.

Bij het ontbijt 's morgens vertelde zijn vrouw: "Ik heb de hele nacht gedroomd. En wat voor een droom. Ik zag twee vrouwen, die naar hun zeggen uit het land Urgyen, in het westen, kwamen. Samen droegen zij een kristallen schrijn dat er nogal smoezelig uitzag. Zij vroegen mij u te verzoeken het schrijn te wijden volgens de plechtige gewoonten. Het was uw Goeroe Naropa die hen had gezonden en ook had hij gevraagd na de ceremonie het schrijn bovenop een heuvel te plaatsen. Ik vertelde u alles en gij antwoordde dat het reliek reeds was gewijd door Naropa zelf, maar als hij het zo had gezegd, moest het worden uitgevoerd en gij waste het schrijn met gewijd water, een groot ceremonieel, en droeg het naar de heuveltop waar het begon te schitteren alsof het de zon zelf was. En ook op de andere heuveltoppen verschenen gelijkaardige relieken, die de hele omgeving verlichten. Wat mag dat allemaal te betekenen hebben?"

Marpa was getroffen door de gelijkenis tussen beide dromen, maar hij liet er niets van blijken. "Aan dromen zonder schijnbare oorzaken kan ik geen betekenis geven, ik ga naar het veld. Tot straks." Zijn vrouw antwoordde: "Waarom wilt ge nu op het veld werken. Gij hebt zoveel boeren die het werk voor u doen. Wat moeten de mensen daarvan denken? Een vermaarde lama en hij werkt op het veld als een simpele boer.

Toe nou, blijf liever thuis." Maar Marpa ging toch en vroeg alleen nog te zorgen voor voldoende chhang. Zijn vrouw vulde een kruik. Maar Marpa vroeg een tweede kruik voor eventuele bezoekers.

Ondertussen informeerde ik bij iedereen die ik ontmoette waar ik ergens Marpa de Vertaler kon vinden. Maar niemand gaf mij een aanwijzing. Eindelijk toch was er iemand die een Marpa kende, maar hij wist niet of hij de Vertaler werd genoemd en ook niet of hij al dan niet een groot Yogi was. Maar die Marpa woonde wel degelijk in de Graanvallei. En sommigen noemden hem Lama Marpa. Dat nam mijn laatste twijfel weg. Het was wel degelijk de woning van Marpa die ik van op deze heuveltop Chhö-la-gang kon zien.

Toch deed ik nog navraag bij de lui die ik tegenkwam. Een knappe jongeman, goed in de kleren, geolied en goedgekamd haar, bleek hem eveneens te kennen. "Waarschijnlijk is het onze heer die gij zoekt. Geregeld vertrekt hij naar India met al het goud waar hij over beschikt en komt dan terug met vellen perkament. Vandaag werkt hij op het land, iets wat hij nog nooit heeft gedaan." Dat antwoord stelde mij ver van gerust. Een zo bekend man als de Marpa die ik zocht zou doodgewoon het veld bewerken? Het kwam mij zeer onwaarschijnlijk voor.

Daarover nadenkend zag ik een lama op het veld druk bezig met het verzorgen van het gewas. Ik beefde over al mijn leden en had alle moeite van de wereld om mijzelf te dwingen hem toe te spreken. "Hoogedele Heer," sprak ik, "waar woont hier ergens Marpa de Vertaler, discipel van de beroemde wijze Naropa?" De lama bekeek mij onderzoekend en vroeg: "Vanwaar komt ge en wat doet ge?" En nogmaals vertelde ik mijn treurige geschiedenis. De lama luisterde aandachtig en hij beloofde mij voor te stellen aan Marpa. In ruil daarvoor vroeg hij me de rest van het werk te doen. Maar eerst bood hij me chhang aan om me te verfrissen.

Een tijdje later kwam de jongeman die ik al eerder had ontmoet me halen. Maar alhoewel ik zeer op de ontmoeting gesteld was, werkte ik toch verder tot het hele stuk land zijn beurt had gehad.

In het huis zag ik dezelfde lama zitten op een stapel kussens. Hij had blijkbaar in allerijl zijn toilet in orde gebracht, want in zijn wenkbrauw en op zijn neus kleefde nog wat modder. "Ik ben inderdaad de Marpa die gij zocht en die ge moogt begroeten." Onmiddellijk knielde ik neer, raakte met mijn voorhoofd zijn voeten aan en plaatste ze op mijn hoofde, zoals het hoort. Daarop vroeg ik hem mij onderdak en voedsel te verschaffen en mij te helpen opnieuw de rechte weg te vinden.

De lama stelde me echter voor de keuze. Ofwel voedsel, onderdak en kleding en het spirituele zou ik ergens anders zoeken ofwel het omgekeerde. Maar ik was slechts hierheen gekomen om de Waarheid te vinden. Voedsel en kleding zou ik wel elders krijgen. Overgelukkig omdat Marpa mij als leerling aanvaardde, bood ik hem enkele boeken aan. Maar hij wees mijn geschenk van de hand. "De stralingen die uitgaan van mijn heilige boeken zouden door de uwe worden aangetast", was zijn argument. In mijn ijver had ik gauw enkele boeken genomen en er waren inderdaad een paar tussen over de zwarte kunst.

Heilige boeken stralen heiligheid uit, duivelse boeken zondigheid. En de twee mogen niet worden vermengd.

ONDERDEEL 08 / 15

Het verhaal van Milarepa V. BEPROEVING EN BOETE

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

V. BEPROEVING EN BOETE

Nu ik had gezegd zelf voor mijn materiële toestand te zullen instaan, zat er voor mij niets anders op dan op bedeltocht te gaan. Ik trok door de vallei van Lhobrak en verzamelde vierhonderd twintig maten gerst. Tweehonderd tachtig maten ervan gaf ik uit om een groot koperen vat te kopen waar deuk noch barst in zat. Twintig maten ruilde ik voor chhang en andere levensmiddelen. De rest bewaarde ik in een grote zak en bracht alles bij mijn Goeroe.

Enigszins vermoeid gooide ik de zak van mijn schouder. Hij kwam tamelijk zwaar neer, zodat het huis lichtjes trilde. Hierop kwam mijn Goeroe verbolgen toegeschoten. "Zeg, kwezeltje, zijt ge van plan het hele huis in mekaar te gooien. Scheer u weg met die zak." En hij schopte er tegen. Ik sleepte de zak naar buiten en nam me voor me beter te gedragen. Mijn vertrouwen in hem werd er echter niet door aangetast. Ik ging weer naar hem toe en bood hem het vat aan. Hij nam het aan, legde er de handen op en sloot de ogen. En terwijl een traan over zijn wang liep, zei hij: "Het is een goed voorteken. Ik zal het aanbieden aan mijn Goeroe Naropa." Zijn handen bewogen alsof ze iets aanboden. Daarna greep hij het vat bij de handvatten en schudde er heftig mee. Toen nam hij een stok en sloeg er duchtig op los. Tenslotte zette hij het vat op het altaar en vulde het met geklaarde boter, die werd gebruikt voor de lampen.

Maar over mijn inwijding werd niet gesproken. Daarom begon ik er zelf over. "Kijk," was zijn antwoord, "ik heb enkele zeer toegewijde discipelen en ook heb ik wat lekenvolgelingen in de provincies U en Tsang. Zij willen gaarne bij mij komen, maar telkens worden ze overvallen en uitgeschud door de nomaden van Yamdak en Talung en ook door de Lingpas. Natuurlijk durven zij mij geen geschenken en voorraden meer brengen. Stuur de rovers een paar hagelstormen op hun dak. Dit is een religieus bevel. Daarna zal ik u inwijden."

De hagel viel striemend en verwoestend op de rovers neer. Maar mijn Goeroe was nog niet aan de inwijding toe. "Mijn beste heer, hoe durft gij de gewijde vlam van het Dharma vragen in ruil voor twee of drie hagelbuien. Ikzelf heb er in India een zeer hoge prijs voor betaald en mezelf opgeofferd. De mannen van Lhobrak, die mijn discipelen van Nyal-Lo-Ro hebben bestolen en mezelf onheus behandeld, behoren gestraft te worden. Gij, mijn leerling-tovenaar, toon nu eens uw kunsten en dood enkele van de rovers. Dan zal ik u nog tijdens dit leven de bevrijding geven, zodat ook gij een Boeddha wordt."

Er vloeide bloed onder de Lhobraks. Ik vond het verschrikkelijk. Ik doodde hier mensen die ik niet eens kende, die mij nooit iets hadden misdaan. Dit was afschuwelijk en ik leed er geweldig onder. Maar van de inwijding kwam vooralsnog niets. Mijn Goeroe gaf wel blijk van tevredenheid en noemde mij van nu af spottend Thuchhen (grote tovenaar).

Op mijn herhaald aandringen antwoordde hij. "Kom nu, mijn waarde Thuchhen, moet ik u echt de kennis bijbrengen die ik in India heb verkregen in ruil voor wat aardse goederen? De kennis van de Waarheid waaromheen nog een wasem van de goddelijke adem hangt, die haar heeft uitgesproken, in ruil voor enkele slechte daden! Geef toe, beste heer, dat zoiets een belachelijke vertoning is. Nee, als ge werkelijk

de Kennis wilt bezitten, zult ge eerst de vernielde oogst van de nomaden moeten vergoeden en de gedode Lhobraks weer het leven geven. Als ge dat niet kunt, hoeft ge u hier niet meer te vertonen." Elk woord trof me als een zweepslag en terug alleen huilde ik in bittere wanhoop.

De volgende morgen kwam de lama me zelf opzoeken. "Ik vermoed dat ik u gisteren een beetje te hard heb aangepakt", sprak hij, "nu wil ik u wel onderrichten, maar toch vraag ik van u nog wat geduld. Ge lijkt me een handig jongmens en ik zou u willen vragen eerst een huis te bouwen voor mijn zoon Darma-Doday (de jonge; bloementuil van Soetras). Daarna krijgt ge onderricht en bovendien zorg ik voor uw onderhoud tijdens uw studieperiode."

Een huis bouwen kon ik op een paar dagen vast niet voor mekaar krijgen en mijn bevrijding leek dan ook problematisch te worden. Maar de Goeroe wimpelde mijn vrees weg. "Ik beloof u dat gij intussen niet zult sterven. Trouwens uw energiereserve is ruimschoots voldoende en het zal slechts van uw eigen wilskracht afhangen of ge al dan niet tijdens dit leven zult worden bevrijd." Die sprankel hoop was voor mij voldoende en opgewekt vroeg ik om het plan van het huis.

Veel later stelde ik vast dat de lama, door zo te handelen, mij alleen maar op de proef had willen stellen. En niet alleen mij, maar ook zijn familie. Die had namelijk een akkoord gesloten geen gebouwen of vestingen op te richten in de vallei. De mening van de lama was daarbij niet gevraagd en nu wilde hij hen tonen dat hij bouwde waar hij dat wilde en zonder om de goedkeuring van de familie te vragen.

Op de top van een heuvel in het oosten trok hij een cirkel en vroeg me om een huis met die vorm en afmetingen te bouwen. Zowat halverwege kwam hij me weer opzoeken en deelde me doodgewoon mee dat hij de zaak niet goed had ingeschat. Hij gelastte mij alles af te breken en het materiaal terug te brengen waar ik het had gehaald.

Nu nam hij me mee naar een westelijke heuveltop. Hij leek me nogal aan de fles te hebben genipt, maar ik sloeg er verder geen acht op. Hier vroeg hij een sikkelvormig huis te bouwen. Ik begon en was niet zo ver gevorderd als de vorige keer toen hij weer oordeelde dat de vorm van het huis hem niet beviel. Ik brak het af en bracht het materiaal weer terug.

Dit keer gingen we noordwaarts. "Kijk eens, Grote Tovenaar," sprak de lama, "ik heb u de vorige keer heel verkeerde instructies gegeven. Ik moet wel dronken zijn geweest om u ooit zoiets te hebben doen uitvoeren. Daarom vraag ik u nu een driehoekig huis te bouwen." Ik vroeg hem de zaak nog eens grondig te overwegen. Maar hij bleef bij zijn besluit.

Ik herbegon, maar slechts een derde was er gedaan toen de lama woedend arriveerde. "Wie gaf u in 's hemelsnaam opdracht een duivelshuis te bouwen?" schreeuwde hij. "Maar, Eerbiedwaardige Heer," wedervoer ik ontdaan, "gij zelf hebt mij dat werk opgelegd en ik heb u zelfs gevraagd alles nog eens goed te overdenken om niet genoodzaakt te zijn het ganse complex weer af te breken." "Wat bazelt gij daar? Kan iemand getuigen dat ik u ooit heb gevraagd een dergelijk wangedrocht overeind te zetten? Al de goden van het gewest jaag ik hierdoor tegen mij in het harnas. Breek alles onmiddellijk af en zorg dat er geen spoor van overblijft." Er zat niets anders op dan alles maar weer af te breken. Ik werd daarbij fel gehinderd door een grote zweer tussen mijn schouderblad en wervelkolom in, die heel wat pijn veroorzaakte. De lama sprak ik er niet over en ook niet met zijn vrouw. Ik wilde niet dat zij zou denken dat ik daardoor wilde tonen hoeveel pijn en last het bouwen van hun huis mij berokkende. Toch vroeg ik haar de lama te overreden mij te onderrichten. Wat zij zonder aarzelen deed. Haar man verzocht haar een maaltijd klaar te maken en mij te halen. Ik kreeg van hem de vier Toevluchtformules met gebeden, opdrachten en wensen. "Het zijn nog tijdgebonden religieuze onderrichtingen. Wilt gij meer, wilt gij de eeuwige Waarheid kennen, dan zult gij die eerst moeten verdienen." Daarop las hij een stuk voor uit het

leven van zijn Goeroe Naropa en merkte daarbij langs zijn neus weg op: "Maar om zo'n hoge top te bereiken zult gij wel niet in staat zijn, ik vrees dat zoiets uw kracht te boven gaat." Ik nam me vast voor de lama in alles te gehoorzamen.

Enkele dagen later vergezelde ik hem op een wandeling en we kwamen langs een mooie plek, waar zijn familie het oprichten van een gebouw verbood en daar ook over waakte, toen hij me plots weer beval een huis te bouwen en wel op die plaats. Het zou rechthoekig worden en negen verdiepingen tellen, met daarboven nog een versierend gedeelte wat in feite neerkwam op een tiende verdieping. Het gebouw, zo beloofde hij, zou niet worden afgebroken. Voorzichtig vroeg ik hem of ik zijn vrouw, die ik altijd Eerbiedwaardige Moeder noemde, als getuige mocht halen. Het werd me toegestaan en in haar bijzijn herhaalde ik de verschillende opdrachten die ik al gekregen had en verzocht haar nu getuige te zijn van dit nieuwe bevel.

"Gaarne ga ik in op uw verzoek", sprak de vrouw, "maar de Goeroe is zo heerszuchtig dat hij er geen waarde zal aan hechten. Trouwens al die gekke constructies waren nutteloos. Op deze plek mag niet worden gebouwd. De familie van mijn man waakt op de strikte naleving van dat verbod. Maar mijn man luistert niet naar de stem van een zwakke vrouw." "Gij werdt slechts als getuige erbij gehaald en niet om persoonlijke kwesties op te rakelen", antwoordde de lama.

En ik... ik begon opnieuw.

Drie, reeds gevorderde leerlingen van mijn Goeroe, Ngogdoen-Choedor van Zhoeng, Tsoertön-Wang-gay van Döl en Metön-Tsönpo van Tsang-Rong, hadden toevallig een grote steen op die plek gerold. De vorm van de steen harmonieerde goed met de vorm van het gebouw en ik gebruikte hem als hoeksteen juist boven de grondvesten. De tweede verdieping was praktisch klaar toen Marpa een kijkje kwam nemen. "He, Grote Tovenaar", riep hij, "waar hebt gij die steen gehaald?" Ik vertelde hem over de herkomst, waarop hij me geprikkeld beval de steen terug naar zijn oorspronkelijke plaats te brengen. "Mijn leerlingen die al zover gevorderd zijn, geef ik u niet om u knechtendiensten te verlenen." Ik herinnerde hem aan de belofte dit huis niet af te breken. "Ik vraag u niet om het huis af te breken", antwoordde hij, "maar om die steen terug te brengen."

Alles was te herbeginnen. De steen moest ik nu nog wegbrengen op de koop toe. Alleen. Naderhand werd de steen Reuzensteen genoemd, ter herinnering aan de kracht die ik had gebruikt om hem te verplaatsen.

Pas opnieuw begonnen kreeg ik de familie van Marpa op de hals. Er mocht immers niet worden gebouwd. Maar enkelen onder hen dachten dat ik met een bouwmanie was behept en dat Marpa, door mij ieder bouwsel opnieuw te doen afbreken, mij in behandeling had. Zij besloten de zaken op hun beloop te laten, maar toch een oogje in het zeil te houden.

En na een tijdje stelden zij vast dat zij door Marpa inderdaad bij de neus waren genomen. Woedend besloten zij het halfvoltooide gebouw te vernielen. Zij verzamelden hun mannen en stormden op het huis af. Maar Marpa toverde een waar leger tevoorschijn. De schrik sloeg de aanvallers om het hart en zij dropen af.

Ongeveer gelijktijdig had een andere gebeurtenis plaats die voor mij alleszins van belang was. Metön-Tsönpo van Tsang-Rong kwam om ingewijd te worden in de Demchog Mandala. De vrouw van de Goeroe fluisterde me in het oor dat ook voor mij nu misschien de tijd voor de inwijding was aangebroken. Ook ikzelf was die mening toegedaan. Ik mocht terecht trots zijn op mijn prestatie. Het gebouw was bijna voltooid en ik had dat alles voor mekaar gekregen ondanks de primitieve werktuigen waarvan ik me had moeten bedienen. Een steen zo groot als de kop van een geit, een korf grond, een kruik water en een

schop was ongeveer alles waarover ik beschikte. Nu kon de Goeroe mijn inwijding toch niet langer uitstellen en ik voegde mij bij de kandidaten.

Zodra de lama mij opmerkte, liep hij op me toe. "Wel, Grote Tovenaar, wat brengt gij mij als offerande?" Ik herinnerde hem aan zijn belofte, maar hij begon te schelden dat hij me onmogelijk kon inwijden in ruil voor die paar blokken slijk die ik overeind had gezet. Hij greep me vast en gooide me de kring uit.

Ook voor de vrouw van de lama was zijn gedrag onbegrijpelijk. Zij vertelde me dat hij zijn kennis zelfs aan een hond zou meedelen als die erom vroeg. Iets dergelijks had zij nog nooit eerder meegemaakt.

De volgende morgen kwam de Goeroe bij me en gaf me opdracht aan het huis nog een gedeelte te bouwen steunend op twaalf zuilen met een portaal en een kapel. Achteraf zou hij me wel kunnen inwijden. En ik begon opnieuw.

Het bijgebouw was bijna klaar toen Tsoertön-Wang-gay van Döl zou worden ingewijd in de Esoterische Mandala. De vrouw van de lama, die zich over mij had ontfermd en zorgde voor mijn eten en drinken, bracht me een rol boter, een geweven deken en een kleine koperen kruik. "Met deze geschenken kunt ge de kans om ingewijd te worden niet mislopen", voegde zij eraan toe. En weer voegde ik mij bij de shishyas (discipelen). Toen de lama mij naar mijn offer vroeg, toonde ik hem wat ik bij me had, maar hij antwoordde dat hij dergelijke dingen reeds van de vorige novicen had gekregen. Met schoppen en slagen dreef hij me weer de kring uit. Ik had in de grond kunnen zinken van schaamte.

Alleen met mezelf en mijn smart dacht ik terug aan al die mensen, die door mijn toedoen waren gestorven en al de miserie, die mijn toverkunsten had veroorzaakt. Mijn lijden was eigenlijk maar het karmische resultaat van mijn slechte daden. Waarschijnlijk had de lama gezien dat ik nog lang niet klaar was om de Leer te beoefenen. En toch, zonder religie is het leven niet waard om te worden geleefd. Deze gedachte hielp me er weer bovenop.

De volgende morgen brak er een zweer open juist onder mijn nieren. Heel mijn rug was nu bijna bedekt met bloedende en etterende zweren. Voor de vrouw van de lama kon ik ze nu niet langer meer verborgen houden. Ontdaan besloot ze haar man te vragen onmiddellijk met dat onzinnige gedoe te stoppen en te beginnen met mijn inwijding.

"Grote Tovenaar", sprak zij tot haar man, "heeft in zo'n mate gezwoegd om dat gekke gebouw van u klaar te krijgen dat al zijn botten bijna gebroken zijn. Zijn rug is één grote wonde waaruit bloed en etter vloeien. Pony's en ezels zijn er heel wat beter aan toe dan hij. Het is een schande dat ge hem zo behandelt. Als uw volgelingen zoiets vernemen zullen zij zich van u afkeren en overal vertellen over uw gruwelijk despotisme.

Daarop kwam de Goeroe naar mijn wonden kijken. Maar in dienst van Naropa had hij, zo beweerde hij, heel wat andere dingen meegemaakt. En trouwens voor wie echt naar de Waarheid zoekt, waren de lichamelijke ongemakken van elk belang ontbloot. Mijn hoop was weer onder het vriespunt gedaald.

De zweren werden hoe langer hoe slechter. Ik droeg de vrachten nu op mijn buik, maar de pijn in mijn rug minderde nauwelijks en op zeker ogenblik kon ik onmogelijk nog verder werken. Langs zijn vrouw om stond de lama me een rustperiode toe. Mijn rug werd beter, maar nog vóór hij genezen was, moest ik weer aan het werk. De vrouw van de lama had echter een plannetje bedacht om haar man te verplichten mij in te wijden. Ik zou voor de schijn inpakken. Zij gaf mij bovendien een zakje gerstebloem mee voor de reis. Ik zou langs een weg gaan vanwaar de lama mij goed zien kon en ik kon roepen: "Laat me gaan!" Iets dergelijks kon de lama niet toestaan en hij zou verplicht zijn mij te onderrichten.

De lama had nochtans iets bemerkt, want hij vroeg aan zijn vrouw:"Damema (vrouw zonder egoïsme), wat bekokstooft gij onder u beiden?" Daarop vertelde zijn vrouw hem dat ik zinnens was terug te keren, omdat ik hier alleen maar ondankbaarheid kon verwachten. Zij probeerde mij er nog van te overtuigen om te blijven, omdat spoedig een begin zou worden gemaakt met de inwijding, doch vergeefs. Hierop liep de lama woedend op mij toe en sloeg me met een stok. "Mij goed", riep hij, "maar dan zonder mijn bloem." Hij greep de zak van mijn schouder en bracht hem terug naar zijn schuren.

Nog minder dan tevoren was de lama bereid mij te onderrichten. "En toch", zo zei zijn vrouw, "zal hij het doen." Blijf hopen. In afwachting zal ik u leren wat ik heb opgestoken." Zo kwam ik aan de meditatiemethode van Dorje-Pa-mo (Sanskrit: Vajra-Vaaraahie, onveranderlijke zeug, hindoegodin). Ik was haar daarvoor zeer erkentelijk en probeerde dat uit te drukken door allerlei kleine diensten.

Ook had ik overwogen op zoek te gaan naar een andere Goeroe. Als ik werkelijk bevrijd wilde worden, was er geen andere keuze mogelijk. Ik kon onmogelijk anders dan ermee doorgaan tot het uiterste, wedijverend met Naropa inzake beproeving en weerstand.

Rond dat tijdstip kwam Ngogdoen-Choedor van Zhoeng, met groot gevolg en kostbare geschenken, om te worden ingewijd in de Mandala van Gaypa-Dorje (Sanskrit: He-Vajra).

Nu kwam de vrouw van de lama weer aandringen dat ik ook de ceremonie zou bijwonen. "Deze keer", beweerde zij, "zal hij uw bede niet weigeren als hij ziet welk vorstelijk cadeau gij hem aanbiedt." In mijn handen legde zij een uiterst waardevolle, diepdonkerblauwe turkoois.

Ik ging opnieuw in de kring zitten. De lama bekeek mijn geschenk en vroeg me waar ik de steen vandaan had. Daarop liet hij Damema ontbieden en stelde haar dezelfde vraag. De steen, zo kreeg hij te horen, behoorde haar persoonlijk toe. Bij hun huwelijk hadden haar ouders haar die gegeven, omdat zij geen bijster groot vertrouwen hadden in de impulsieve lama waarmee zij trouwde. Als hij haar in de steek liet, kon zij de turkoois best gebruiken. Maar nu zij had gezien hoe vurig die arme jongen ernaar verlangde om te worden bevrijd en hoe verschrikkelijk hij had geleden telkens hij uit de kring werd gestoten, had zij besloten hem die steen te geven. Zij viel voor de lama op de knieën en smeekte hem mij deze keer toe te laten tot de ritus en riep daarbij Ngogdoen en al de anderen op haar te steunen.

Ngogdoen en de anderen beperkten zich tot een buiging en een "het zij zoals onze geëerde Moeder het vraagt". Maar de lama hechtte de turkoois aan zijn halssnoer en berispte Damema daar zij er bijna de oorzaak van was geweest dat de prachtige steen voor hem was verloren gegaan.

Toch meende ik dat de lama mijn aanwezigheid dit keer zou dulden en daarom treuzelde ik nog even. Woedend schreeuwde hij: "Onbeschofterik, hoe waagt gij het hier nog te blijven?" Hij wierp me op de grond en greep zijn stok. Ngogdoen kwam echter tussenbeide en van de verwarring maakte ik gebruik om door het venster te springen.

Hierbij liep ik geen letsel op, maar het was mij zo naar te moede dat ik besloot zelfmoord te plegen. Ik besefte heel goed dat de lama me niet zou inwijden zonder een persoonlijk geschenk en wat had ik te bieden? Het goud dat ik bezeten had, was reeds lang opgebruikt. En niet alleen bij deze lama, maar bij om het even welke Goeroe zou het steeds op hetzelfde neerkomen. Zonder materiële rijkdom was ik gedoemd om als niet-bevrijde te sterven. Ik kon mijn moeder opzoeken en haar wat geld vragen, maar de mensen uit de streek die ik zo had geteisterd zouden mij wel lastig vallen, en terecht. In elk geval moest ik hier weg, op zoek naar goud.

Bloem nam ik niet mee om de lama niet nog meer te ergeren. Ik bedelde wat onderweg en rond de middag bereidde ik mij een schamel maal. Het speet mij al dat ik was weggegaan zonder afscheid te nemen van

de brave vrouw van de lama. Als ik bovendien dan bedacht met hoeveel moeite ik dat beetje eten bij mekaar had gekregen, vond ik al dat de lama mijn arbeid niet slecht had betaald.

"Waarom bedelt een jonge man die me vast bekwaam lijkt om te werken?" vroeg me een oude man. "Kunt gij lezen, leer dan de Schriften en verdien daarmee uw brood. En als gij dat niet kunt, dan kunt ge toch in elk geval werken. Lees mij de Schriften voor en ik zal er u voor betalen."

Dat aanbod nam ik met beide handen aan. Het Boek was een verkorte versie van de Pragnyaa Paaramitaa (transcendente wijsheid) in 8000 verzen. Ik las de geschiedenis van een Ahrant, de huilebalk genoemd, die zelfs zijn eigen vlees had verkocht voor de heilige Leer. Vergeleken daarbij waren mijn ontberingen aan de kleine kant. Ik besloot terug te gaan naar de Goeroe en zo hij me wegzond zou ik de geëerde Moeder vragen om voor mij een andere Goeroe te zoeken.

Intussen had de vrouw van de lama mijn verdwijning opgemerkt en de lama op de hoogte gebracht. "Goeroes van de Kargyutpas, goden, geestelijke wachters, zend mij de voorbeschikte discipel terug", schreeuwde hij, terwijl de tranen over zijn gezicht liepen. Daarop wikkelde hij zich van hoofd tot voeten in zijn mantel en bleef een tijdlang onbeweeglijk zitten.

"Waarom bedelt een jonge man die me vast bekwaam lijkt om te werken?" vroeg me een oude man. "Kunt gij lezen, leer dan de Schriften en verdien daarmee uw brood. En als gij dat niet kunt, dan kunt ge toch in elk geval werken. Lees mij de Schriften voor en ik zal er u voor betalen."

Dat aanbod nam ik met beide handen aan. Het Boek was een verkorte versie van de Pragnyaa Paaramitaa (transcendente wijsheid) in 8000 verzen. Ik las de geschiedenis van een Ahrant, de huilebalk genoemd, die zelfs zijn eigen vlees had verkocht voor de heilige Leer. Vergeleken daarbij waren mijn ontberingen aan de kleine kant. Ik besloot terug te gaan naar de Goeroe en zo hij me wegzond zou ik de geëerde Moeder vragen om voor mij een andere Goeroe te zoeken.

Intussen had de vrouw van de lama mijn verdwijning opgemerkt en de lama op de hoogte gebracht. "Goeroes van de Kargyutpas, goden, geestelijke wachters, zend mij de voorbeschikte discipel terug", schreeuwde hij, terwijl de tranen over zijn gezicht liepen. Daarop wikkelde hij zich van hoofd tot voeten in zijn mantel en bleef een tijdlang onbeweeglijk zitten.

Dat werd mij verteld door Damema. Maar ik dacht dat zij me slechts wilde aanmoedigen en ik bleef vrij sceptisch. Trouwens de lama zelf liet zich ontvallen dat ik waarschijnlijk slechts uit eigenliefde was teruggekomen. "Grote Tovenaar," ging hij verder, "gij weifelt. Met uw leven moet gij instaan als gij het werkelijk meent. Ik zal u inwijden, doch slechts nadat gij het huis voltooid hebt."

Ik trok me terug zonder een antwoord te geven, maar aan de vrouw van de lama vertelde ik dat ik gaarne mijn moeder zou bezoeken en ook dat ik eraan twijfelde of de lama me wel ooit zou onderrichten. Zij van haar kant beloofde me mij aan te bevelen bij Ngogdoen-Choedor om te worden onderricht.

Pandit Naropa had, toen hij nog leefde, van de tiende dag van elke maand een gewijde dag gemaakt. En ook Marpa had die gewoonte overgenomen. Nu had de vrouw van de lama de chhang die voor het feest moest dienen extra zwaar gemaakt. Zijzelf proefde er slechts van en ik volgde haar voorbeeld. Na korte tijd waren al de discipelen in een uitbundige stemming en de lama zelf in een diepe slaap verzonken, er werd immers steeds op zijn gezondheid gedronken. Onderwijl gaf zijn vrouw mij een brief voor de nieuwe Goeroe, in een zijden doek gewikkeld en verzegeld met het zegel van Marpa, een krans robijnen en guirlandes.

Twee dagen na mijn vertrek merkte de lama mijn verdwijning op. Zijn vrouw vertelde hem over mijn twijfel en mijn beslissing een andere Goeroe te zoeken, zonder zijn naam te noemen. De lama verbleekte. Hij kan niet ver zijn, herhaalde hij steeds weer.

Toch was ik ondertussen al te Riwo-Kyoengding in de centrale provincie van Tibet waar ik Ngogdoen-Choedor met zijn leerlingen aantrof. Hij gaf juist enige toelichting bij de Dubbele Analyse (Tak-nyi, filosofische verhandeling in de aard van de Bhagavad-Gietaa) met de volgende passage: "Ik ben de Vertolker en Ik ben de Waarheid, Ik ben ook de Toehoorder. Ik ben de Meester over de wereld en Ik ben de leerling. Ik ben het Wezen dat alle stadia van het bestaan heeft doorlopen en Ik ben de ware Gelukzaligheid." Ik kwam wat dichterbij en boog diep. De plaats werd later de Heuvel van de Gehoorzaamheid genoemd (Chag-tael-Kang). Lama Ngogdoen kwam me onmiddellijk tegemoet. Het ogenblik waarop ik gekomen was, zo vertelde hij, was voor hem een aanwijzing dat ik een groot meester zou worden in de religieuze wetenschap. Ik vertelde dat Marpa het te druk had om mij te onderrichten en mij naar hem had gezonden. En ik overhandigde hem de robijnenkrans van Naropa. "Mijn nederig klooster wordt gezegend door de aanwezigheid van relikwieën van Naropa. Zo'n gebeurtenis is even zeldzaam als het bloeien van de oedoemvara (ficus glomirata, bloeit slechts bij de geboorte van een Boeddha). Dat mag niet onopgemerkt voorbijgaan", riep de lama. De standaarden, ceremoniezonneschermen en oorhangers werden uitgehaald terwijl op allerhande instrumenten muziek werd gespeeld ter ere van de relikwieën.

De brief en de krans overhandigde ik Ngogdoen bij hem thuis. Hij legde de krans op zijn hoofd en bad dat al de kracht ervan in hem zou mogen overgaan. Daarna borg hij hem weg in het heilige der heiligen van zijn altaar. Daarop las hij de brief en beloofde mij in te wijden. Maar vooreerst vroeg hij mij de stammen van de Yepos en Yemos uit Döl te straffen, die zijn leerlingen uit Kham, Tagpo, Kongpo en Yarloeng beroofden.

Opnieuw werd een beroep gedaan op mijn kennis van het kwade. Ik betreurde diep dat ik er ooit was aan begonnen. Er bleef mij echter geen andere keuze.

In de streek van Yepo logeerde ik bij een oude vrouw. Net op het ogenblik dat de eerste hagel neerviel begon zij te kermen dat voor haar de dood alleen nog overbleef als haar oogst zou worden vernield. Dat was me teveel. Snel vroeg ik de vrouw een tekening te maken van haar veld. Met een aarden pot bedekte ik de tekening op een klein hoekje na. Slechts het onbedekte hoekje werd verwoest.

Een herder die ik ontmoette gaf ik de raad voortaan de volgelingen van lama Ngogdoen met rust te laten en vertelde hem ook dat de hagelstorm was gezonden door de lama als straf. De ganse streek onderwierp zich aan de lama.

Op de terugweg verzamelde ik vogels die door het onweer waren gedood. Ik legde ze neer voor de lama en bad om medelijden en vergiffenis.

"Vrees niets", troostte mij de lama, "al de vogels en andere dieren die werden gedood zullen opnieuw worden geboren en nog wel als eerste discipelen als gij een Boeddha zijt geworden. Tot dat ogenblik zal ik erover waken dat zij niet in een lager stadium opnieuw ontstaan. Maar ik zie dat gij nog twijfelt, kijk, ik ga u iets tonen dat u zal gerust stellen." Hij zette zich neer en sloot enkele ogenblikken de ogen. Dan klakte hij met de vingers en de gedode vogels die ik had meegebracht vlogen weg.

Nu begon eindelijk mijn inwijding in de Mandala van Gaypa-Dorje. Ik woonde ondertussen in een spelonk, gericht op het zuiden en van waaruit ik de woning van de lama kon zien. De opening maakte ik dicht, zodat slechts voedsel en drank naar binnen kon. Hier mediteerde ik volgens de aanwijzingen van de lama, jammer genoeg zonder resultaat.

Dat verwonderde mijn Goeroe uitermate. Nooit was iets dergelijks gebeurd, tenzij een of andere hinderpaal de leerling belette het gestelde doel te bereiken. Maar dat kon volgens hem bij mij niet het geval zijn. Ik had immers de goedkeuring van Marpa meegekregen. Ongerust mediteerde ik verder, maar het resultaat liet op zich wachten.

Marpa was intussen klaar met het gebouw dat voor zijn zoon was bestemd. Hij nodigde Ngogdoen uit de inwijding van het huis en de viering van de meerderjarig geworden Doday-Boem bij te wonen. Terloops vermeldde de brief dat Marpa vernomen had dat ook ik bij Ngogdoen verbleef. Hieruit bleek duidelijk dat ik de toestemming van Marpa niet had gekregen. Ik voelde me dan ook verplicht alles op te biechten.

De lama begreep nu ook waarom de meditatie geen vruchten had gegeven en hij vroeg mij hem te vergezellen en terug te keren bij Marpa. Hij verwachtte elk ogenblik de terugkeer van de boodschappers die hij had uitgezonden. Een van hen had voor mij een dobbelsteen in klei meegekregen van Damema. Dankbaar aanvaardde ik het kleinood, niet goed wetend nochtans wat ik er moest mee aanvangen. Het spel met dobbelstenen had mij nooit bekoord. Mijn familie had er vroeger haar fortuin mee verspeeld. Ook had ik er een sterk vermoeden van dat Damema mij hierdoor iets wilde duidelijk maken, maar hoe dan ook snappen deed ik het niet. Tenslotte maakte de steen mij zodanig overstuur dat ik hem tegen de grond gooide. Hij spleet en er rolde een briefje uit. "Mijn zoon," luidde de boodschap, "uw Goeroe is bereid u te onderrichten." Mijn cel was te klein voor mijn vreugde.

Ngogdoen had ondertussen alles klaar voor het vertrek. Boeken, stof, zijde, kruiken, turkooizen, goud enz. nam hij mee als geschenken. Ook al zijn schapen en geiten, behalve een kreupele geit, omdat ze anders het tempo teveel zou drukken. Mij gaf hij een zijden halsdoek die ik dan uit mijn persoonlijke naam aan Marpa mocht aanbieden. Van zijn vrouw kreeg ik een zakje poederkaas dat ik zou kunnen offreren aan Damema.

Aan de voet van Dowo-Loeng (klooster van Marpa) zond de lama mij voorop om Marpa over zijn komst in te lichten en hem te verzoeken een beetje chhang te zenden. Ik ontmoette eerst Damema, die uiterst opgetogen was over mijn komst. Marpa trof ik aan op de bovenste verdieping van zijn huis. Hij mediteerde naar het oosten gekeerd. Ik boog voor hem, maar hij keerde zich naar het westen. Ik boog naar het westen, maar hij draaide naar het zuiden. "Geëerde Goeroe," sprak ik, "ik begrijp dat gij mijn eerbewijzen niet aanvaardt, maar aan de voet van de heuvel wacht lama Ngogdoen met al zijn hebben en houden om u aan te bieden. Hij verdient een ontvangst die overeenstemt met zijn rang. Wees zo vriendelijk hem wat chhang en verfrissingen te zenden."

Woedend sprong Marpa op. "Waarom zou ik hem een groot onthaal bereiden?" schreeuwde hij. "Toen ik met al die kostbare Waarheden van India kwam was er zelfs geen vogel die mij welkom heette. Voor een handvol beesten zou ik de grote seigneur gastvrij en met veel onthaal moeten ontvangen. Als hij dat verwacht kan hij blijven waar hij is."

"Ngogdoen is een groot man en als dusdanig wordt hij hier ontvangen", sprak Damema, "ik ga hem tegemoet samen met u." Zij gaf opdracht chhang en andere dranken naar Ngogdoen te brengen.

Al het volk van Lhobrak stroomde samen om de plechtigheid bij te wonen en boven allen uit klonk de stem van Marpa, die de hymne van de zegening zong:

Ik neem mijn toevlucht tot de welwillende Goeroe.
Hij zorgt ervoor dat op mijn nageslacht
De smetteloze zegen rust.
Moge deze zegen zich hier openbaren.

Op het rechte pad van de diepe Waarheden
Rust de onfeilbare zegen.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op mezelf, Marpa de Vertaler,
Rust de zegen van de ruime kennis.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op de Goeroe, Devas en Daakinies
Rust de zegen van voorrecht en genade.
Moge deze zegen zich hier openbaren.

Op mijn geestelijke zonen en de hier aanwezige discipelen
Rust de zegen van geloof en standvastigheid.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op mijn discipelen heinde en verre
Rust de zegen van liefde en verdienste.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op zuivere daden
Rust de zegen van naastenliefde en bevrijding.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op de goede en slechte geesten van deze vergankelijke wereld
Rust de zegen van beloning en boete.
Moge deze zegen zich hier openbaren.
Op de lamas en leken hier verzameld
Rust de zegen van goedheid en heil.
Moge deze zegen zich hier openbaren.

Hierop naderde Ngogdoen en bood hem zijn geschenken aan. "Edele en zeer vereerde Goeroe, alles wat ik heb, dank ik u. Daarom heb ik al wat ik bezit meegebracht en bied het u aan, op een kreupele geit na. Mag ik u vragen mij de drie kostbare Inwijdingen en zeer grote mystieke Waarheden te verlenen en zo mogelijk ook de perkamenten waarin de (esoterische) Waarheden staan vermeld, die slechts hoeven in het oor te worden gefluisterd."

"Nu ja," antwoordde Marpa, "daar vraagt u me heel wat. De Schriften en Waarheden waarover ik beschik behoren niet alleen tot de meest doeltreffende, maar ook tot de meest zeldzame die er bestaan. Zij sluiten aan bij de reeks van Waarheden, die de Rechtstreekse Wegwijzer naar het Onfeilbare Pad wordt genoemd. Hierdoor is het mogelijk het Nirvaana te bereiken tijdens dit leven. Om ze te kunnen aanhoren moet nochtans aan bepaalde, strenge voorwaarden worden voldaan. Er zit voor u niets anders op dan de kreupele geit eveneens hierheen te brengen."

Ngogdoen vertrok en ging de kreupele geit halen. Zoveel ijver liet ook Marpa niet onberoerd en hij merkte op: "Iedere discipel mag uw geloof en vertrouwen tot voorbeeld nemen. Ik heb inderdaad weinig aan een kreupele geit, maar ik heb dat alleen maar gebruikt om uw geloof op de proef te stellen."

Enige tijd later, ter gelegenheid van een familiefeestje, vroeg Marpa opeens aan Ngogdoen hoe hij er toch toe was gekomen de Waarheden door te geven aan zo'n sinister individu als Thöpaga. Ngogdoen schrok zich een aap. "Maar Goeroe," wedervoer hij, "dat hebt gij mij toch zelf gevraagd. Ik heb een verzegelde brief gekregen samen met een krans van robijnen, relikwieën van Naropa. Het is geen ogenblik bij mij opgekomen dat u die opdracht niet zoudt hebben gegeven."

Voor mij zag het er weer somber uit. Ik mocht weer opbiechten. Woedend stormde de lama op zijn vrouw af. Maar zij was hem voor, rende een kapel binnen en sloot de deur. De lama deed enkele vergeefse pogingen en bulderde toen woedend tot Ngogdoen dat hij de relikwieën onmiddellijk moest terughalen. Daarna wikkelde hij zich helemaal in zijn mantel en bleef onbeweeglijk zitten.

Ik, van mijn kant, smeekte Ngogdoen om mij mee te nemen. Maar hij weigerde beslist. Hij wilde nog zo'n scène liever vermijden en gaf me de raad bij de Goeroe te blijven. Ik had nu alle hoop laten varen. Ik hoopte nog slechts op een volgende wedergeboorte met een ietwat gelukkiger verloop.

Ontmoedigd en totaal overstuur ging ik wat terzijde om me van kant te maken. Ngogdoen die mijn bedoeling had geraden, smeekte mij geen dwaasheid uit te halen. "Alles wat leeft komt van God", sprak hij, "als wij de levensloop afbreken vóór het natuurlijke proces is beëindigd, begaan wij een misdaad en doden wij de God in onszelf. Er is geen groter zonde dan zelfmoord. Ook in de Soetras wordt de zelfmoord bestempeld als een van de afschuwelijkste zonden."

Ondertussen kwamen ook de andere discipelen mij troosten en enkele gingen zelfs Marpa opzoeken om polshoogte te nemen.

Ik leed enorm en toch had ik het verdiend. Het eerste deel van mijn leven had ik heel wat misdreven. En daar klampte ik mij aan vast.

ONDERDEEL 09 / 15

Het verhaal van Milarepa VI. DE INWIJDING

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

VI. DE INWIJDING

De discipelen hadden het humeur van Marpa gunstig beïnvloed. Hij vroeg Damema, Ngogdoen Choedor en de andere discipelen bij hem te brengen. "Ik moest Ngogdoen op die manier behandelen, maar nu is het genoeg geweest, ik heb echt met hem te doen, breng hem gauw hierheen", sprak hij.

Ngogdoen wilde me echter niet alleen laten. Hij zond Damema terug, omdat hij vreesde dat ik, zodra ik er de kans toe kreeg, zelfmoord zou plegen. Maar Damema kwam Ngogdoen opnieuw halen en ook ik moest meekomen. Marpa had gezegd, zo beweerde zij, dat de Grote Tovenaar zelfs de belangrijkste gast was.

Ik bleef zeer sceptisch en gehoorzaamde met tegenzin. Marpa sprak ons allen toe: "Alles goed beschouwd is er niemand die ik wil blameren. Grote Tovenaar was er zo op uit om zo vlug als het maar kon van zijn zondelast te worden bevrijd. Daarom verplichtte ik hem die verschillende gebouwen helemaal alleen op te trekken en niet voor mijn persoonlijk genoegen. Dan had ik het veel beter aan boord gelegd met vleierij en diplomatie. Maar Damema, boordevol medelijden en moederliefde, kon niet inactief blijven toen ze zag hoe slecht ik de Grote Tovenaar behandelde. Wie zal het haar ten kwade duiden dat zij een valse brief schreef. En ook u, Ngogdoen Choedor, maak ik geen verwijt. Toch zou ik de relieken hier op dit feest willen hebben. Nadien kunt gij ze behouden. Van uw kant, Grote Tovenaar, kan ik best begrijpen dat gij alles in het werk stelt om te worden ingewijd. Van de valse brief wist ik niets af. Daarom was ik zo woedend toen ik het vernam. Het was een heilige toorn, anders dan de gewone woede. Zij geeft ontstaan aan het berouw en draagt veel bij tot de geestelijke ontwikkeling. Is er iemand onder u die iets niet heeft begrepen of zich geschokt voelt door al wat hier is voorgevallen en gezegd, dan vraag ik hem om meer uitleg te verzoeken en zijn geloof niet nodeloos te belasten. Het is mij niet gelukt mijn geestelijke zoon negenmaal tot de grootste wanhoop te brengen, anders zou hij nu reeds gezuiverd zijn van al zijn zonden. Er zou voor hem geen wedergeboorte meer zijn geweest en zijn fysisch lichaam zou zijn opgelost voor immer. Hij zou het Nirvaana hebben bereikt. Damema met haar groot moederhart heeft er een stokje voor gestoken. Met zijn acht kwellingen is de Grote Tovenaar toch zijn zonden kwijt. Nu zal ik hem inwijden in de riten die mij het meest na aan het hart liggen. Ikzelf zal instaan voor zijn onderhoud en zelf de meditatiecel voor hem afsluiten."

Ik wist niet of ik waakte of droomde. Rondom mij barstte de vreugde los en loofden de discipelen de goedheid, de wijsheid en de onbuigzaamheid van de Goeroe.

Die nacht, terwijl de offergaven zich opstapelden op het altaar, werd ik in het bijzijn van eenieder, priester gewijd. Mijn haar werd afgeschoren en ik werd omgord met het kloosterkleed. Marpa vertelde ook dat hij in een droom van Naropa had gehoord dat deze mij Mila-Dorje-Gyaltsen noemde (Mila, de standaard van diamant). Hij vroeg me ook rekening te willen houden met het verzoek van Ge-nyen (lekenbroeder) en een predikende Boeddha te worden (Bodhisattva).

Toen Marpa de offerandewijn wijdde, zag iedereen plots een regenboog oplichten in de schaal (eigenlijk een menselijke schedel, symbool van het vergankelijke leven). Met de offerwijn eerde hij dan zijn Meesters

en zijn beschermgoden. Hij nutte hem gedeeltelijk en gaf mij de rest te drinken. Daarop stelde hij de Demchog Mandala op met zijn tweeënzestig halfgoden en gaf nu de nodige uitleg. De donkere basis van de Mandala noemde hij het symbolisch en figuratief diagram. Het firmament daarboven heette de Mandala van de huidige werkelijkheid. Hierin zag ik zeer duidelijk de vierentwintig heilige plaatsen, de tweeëndertig bedevaartplaatsen, de acht grote verbrandingsplaatsen, Demchog (god van het geluk) zelf met al de goden van de heilige plaatsen rondom hem geschaard. De goden, samen met mijn Goeroe, gaven me een inwijdingsnaam Pal Zhadpa-Dorje (drager van het mystieke symbool).

Ook kreeg ik zeer nauwkeurige uitleg over de verschillende vormen van meditatie. Naderhand, terwijl hij zijn hand op mijn hoofd legde, vertelde Marpa mij dat hem in een droom was gezegd dat ik een van de meest doeltreffende dienaren van de Boeddhistische leer zou worden. Ook Damema had een gelijkaardige droom. "Gij zijt de shishya (discipel) die mij door mijn Goeroe en mijn schikgodin werd toegezonden. Ik moest voorwenden op het land te werken. Gij moest de chhang opdrinken en het land verder bewerken. Bovendien voorspelde uw geofferde koperen vaas met de vier oren, dat ik vier uitstekende discipelen zou krijgen. Ook vertoonde de vaas geen enkele barst wat voor mij betekende dat gij volkomen onthecht stond tegenover de wereldse genoegens. De vaas was leeg wat betekende dat gij heel wat lijden zou moeten doorstaan. Maar uw discipelen zullen proeven van het elixir van de geestelijke waarden en daarom vulde ik de vaas met geklaarde boter voor de altaarlampen. Het heftig heen en weer schudden was bedoeld om uw naam weerklank te doen vinden. Maar om u te louteren moest gij eerst die huizen bouwen in pijn en smart. Ieder huis had eveneens een symbolische waarde, namelijk de rust, de kracht, de betovering en de gestrengheid. Dat moest u berouw doen krijgen en uw zondelast wegnemen. Al uw gaven zullen uw discipelen ten goede komen. Zij zullen allen lamas worden. De hiërarchie van de sekte van Kargyutpa zal schitteren als de wassende maan. Dat vervult mijn hart met een groot vreugdegevoel."

Het werd voor mij een heerlijke, een gelukkige tijd.

ONDERDEEL 10 / 15

Het verhaal van Milarepa VII. PERSOONLIJK ONDERRICHT VAN DE GOEROE

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

VII. PERSOONLIJK ONDERRICHT VAN DE GOEROE

Ik trok me terug in de grot Lhobrak-Tak-nya met een overvloedige voorraad. Daar had mijn Goeroe voor gezorgd. Elf maanden verbleef ik daar, volkomen afgezonderd. Ik mediteerde rechtop gezeten met een brandende lamp op mijn hoofd zonder ook maar te bewegen vooraleer de lamp was uitgedoofd, dag en nacht. Gaarne had ik nog langer in die omstandigheden geleefd, maar mijn Goeroe en zijn vrouw kwamen mij halen voor een religieuze viering. Ik brak de muur die de grot omsloot met tegenzin af. Damema kwam een handje toesteken, omdat het zo traag vorderde. Voor mij betekende de onderbreking immers weer uitstel van de algehele bevrijding.

Ik kwam eindelijk naar buiten en Marpa vroeg me onmiddellijk naar mijn bevindingen. Ik knielde ootmoedig neer en zong spontaan een loflied op mijn Goeroe als voorspel op het verhaal van het resultaat van mijn meditatie.

I

Gij zocht u te onttrekken aan hun onzuivere blikken.
En Gij vertoont u in duizend vormen.
Maar aan uw gelouterde discipelen
Verschijnt gij, Heer, als het Volmaakte Zijn
En wij zijn u gehoorzaamheid verschuldigd.

II

Uw stem, net als die van Brahmaa begiftigd met de zes vocale volmaaktheden
Gebruikt gij om aan ieder in zijn eigen taal de Heilige Waarheid te verkondigen.
In al haar verscheidenheid.
Gehoorzaam aan uw woord,
Waarneembaar en toch ongescheiden van het onwaarneembare.

III

In de eeuwige straling van Dharma-Kaaya (lichaam van Waarheid)
Heeft geen voorwerp begrip noch schaduw
En toch is Hij in alles wat bestaat.
Gehoorzaam aan het Onveranderlijke, Eeuwige Bewustzijn.

IV

In het heilige paleis van de zuivere, spirituele Werkelijkheid
Vertoeft Gij,
Denkbeeldig iemand, onveranderlijk en zonder egoïsme,
Heilige Moeder van vorige, huidige en toekomstige Boeddhas,
Verheven Damema, ik werp mij aan uw voeten.

V

O Goeroe, aan uw geestelijke zonen,
De discipelen die naar uw woord luisteren
En aan hun volgelingen
Zal ik nederig en oprecht gehoorzamen.

VI

Al wat bestaat
En kan worden geofferd voor de goddelijke riten
Offer ik met mijn stoffelijk lichaam
Opdat ik bevrijd en gezuiverd mag worden van mijn zonden.

VII

Ik verheug mij over de verdiensten van anderen
Die het Rad van de Waarheid in beweging brengen
En ik bid opdat de wervelende Oceaan van het Zijn
Zou leegstromen.
Blijf nog in deze wereld, edele Goeroe,
De verdienste van deze hymne
Draag ik op aan het eeuwige Goede.

Daarna ging ik verder met mijn verhaal: "Gij, uw vrouw en afstammelingen, zijt onscheidbaar van Dorje-Chang (de Onveranderlijke) zelf. Door de onpartijdigheid van uw verdienstelijke handelswijze, door de kracht van de Genadegolven uitgestuurd door uw onbegrensde edelmoedigheid, door uw goedheid die elk begrip te boven gaat, heb ik, uw dienaar, een beetje kennis kunnen opdoen. Schenk mij een weinig aandacht.

Ik heb begrepen dat mijn lichaam het resultaat is van Onwetendheid (Avidyaa), zoals het wordt uitgedrukt in de twaalf Nidaanas (de oorzaken van het in beweging komen van de kringloop van geboorte en dood) en bestaat uit vlees en bloed, bijeen en levend gehouden door het bewustzijn. Voor de gelukkigen is het lichaam het schip dat hen naar de vrijheid voert, voor de ongelukkige zoekers de weg terug naar de lagere stadia van het leven. De tijd die ons hier is toegemeten, is uiterst kostbaar, omdat wij in die periode zelf beslissen welke richting wij zullen nemen. Dat, heb ik begrepen, is het enige doel van ons leven. Ik smeek u eens te meer om uw steun en wijze raad, want ik besef maar al te goed dat de Goeroe de bron is in de woestijn en de verpersoonlijking van het geluk dat ik zou willen verwerven.

Daarom is het een eerste vereiste te gehoorzamen, onvoorwaardelijk, aan de orders en de bevelen van de Goeroe en nooit het vertrouwen in hem te verliezen. Eerst dan kan men verlangen naar de totale Vrijmaking. Een middel daartoe is de Edele Weg met Acht Vertakkingen (de weg van Bodhi: 1. zuiver

geloof, 2. zuivere doelstellingen, 3. zuiver spreken, 4. zuivere daden, 5. zuivere bestaansmiddelen, 6. zuivere inspanningen, 7. zuivere aandacht en geheugen, 8. zuivere meditatie). Naderhand kan men het hogere Voertuig volgen. Wie slechts het persoonlijk geluk beoogt neemt het kleine Voertuig (Hienayanaa). Maar wie zich om de anderen bekommert, reist met het grote Voertuig (Mahaayana). Vooraleer te beslissen moet ieder met zichzelf in het reine zijn gekomen en duidelijk voor ogen hebben wat hij zelf wil, zoals het wordt uitgelegd in het Onveranderlijk en Uitstekende Pad (Vajra-Yaana).

Om tot volledige klaarheid te komen betreffende het uiteindelijke doel wordt van de Goeroe verlangd dat hij elke tak van de vier inwijdingsriten grondig kent. Want hij alleen kan de shishya (leerling) leiden naar een juist inzicht. Mediteren daarover slorpt echter alle energie op en ook moet het begripsvermogen volledig in die richting worden afgestemd. Dan pas komt men tot de vaststelling dat het ego niet bestaat en slechts een waanidee is. Dan pas komt de geest tot rust. De stilte die intreedt is zo volledig dat dagen, maanden en jaren voorbijgaan zonder dat de persoon zelf dat merkt. Een ander moet het voor hem noteren. Dat is het stadium van de stille rust. Als men in die toestand het intellect kan doen werken, bereikt men een toestand van verlichte extase. Deze toestand van bovenbewustzijn bestaat, maar de aardse wezens kunnen hem niet bereiken. Ik meen dat hij wordt beoefend door diegenen die op hun weg naar Boeddha het eerste stadium van het bovenmenselijke hebben bereikt. Visioenen en goden waarover wordt gemediteerd zijn slechts steunpunten om te volharden in de meditatie. Zij hebben op zichzelf geen waarde.

Het noemen van voedsel alleen kan een uitgehongerde niet veel helpen. Hij moet er kunnen van eten. Iemand die op zoek is naar grote Stilte moet er over mediteren en niet alleen maar de definitie ervan aanhoren. De bezinning over de Stilte, het Evenwichtige en Onbeschrijflijke en het Onbekende vormen vier verschillende inwijdingsriten, die leiden naar het mystieke Vajra-Yaana (onveranderlijk pad). Alles moet daaraan worden geofferd. Voorbereid op alles, zelfs om het eigen leven te geven, overwint men elke moeilijkheid.

Ik weet niet hoe ik u, mijn Goeroe en u ook, geëerde Moeder, moet danken. Uw edelmoedigheid kan door geen enkele offerande hoe rijk ook worden vergoed. Ik offer u mijn leven dat ik zal wijden aan devotie en meditatie en ik hoop dat uw onderrichtingen mij naar de wereld van Og-min (Nirvaana) zullen leiden."

Aan mijn Goeroe, de grote Dorje-Chang
En Damema, moeder van alle Boeddhas
En ook aan alle koninklijke prinsen, de Avataaras,
Offer ik de essentie van het gekregen onderricht.
Als ik twijfel of me vergis
Smeek ik hen mij te vergeven
En mij verder te helpen op het Rechte Pad
Heer, om u heen is een krans van Genade
Stralend van schitterend Licht,
Die de lotus van mijn hart heeft geopend
En besprenkeld met het zoete parfum van de Kennis.
Daarom wil ik me voor altijd aan u verbinden
En u verheerlijken in ononderbroken meditatie.
Zegen mijn inspanningen,
Opdat zij elk wezen mogen ten goede komen
En vergeef mij mijn holle woordenkramerij.

Mijn Goeroe was hoogst verbaasd. "Mijn zoon," riep hij uit, "gij overtreft mijn stoutste verwachtingen." En ook Damema toonde zich uiterst in haar schik. Samen bespraken we nog enkele religieuze onderwerpen.

Terwijl ik mijn meditatie voortzette, bracht mijn Goeroe een bezoek aan alle dorpen in het noorden van Oeroe en onder het uitvoeren van een religieuze ceremonie in het huis van Marpa Golay, had hij een visioen. Daakinies verschenen hem en maakten hem enigermate wegwijs in de raadselachtige toespelingen van zijn Goeroe Naropa, die hij vroeger niet had begrepen. Onmiddellijk onderbrak hij zijn rondgang en reisde naar India, naar Naropa.

Enkele nachten na dit gebeuren droomde ik van een donkerblauw gekleurde vrouw, gekleed in zijde, wimpers en wenkbrauwen met goud geverfd en die mij vertelde dat ik dank zij mijn verbeten volharding in de meditatie de Waarheden van het Groot Symbool (Sanskrit: Mahaamoedraa) had verkregen. "Daardoor kunt gij het Nirvaana bereiken. Bovendien hebt gij ook de Zes Doctrines verkregen. Wat u echter nog ontbreekt is het zeer kostbare Drong-joeg waardoor gij ogenblikkelijk de staat van Boeddha kunt bereiken. Daar moet gij nog zien achter te komen."

Met wie had ik eigenlijk te doen? Met een Daakinie of een bekoring van Maara (de duivel)? Daar zou mijn Goeroe mij opheldering over moeten geven. Bij zijn terugkeer, verbrak ik de muur waarachter ik was opgesloten en zocht hem op. Hij was hoogst verbaasd over mijn handeling en wees mij op de risico's van een ondoordachte onderbreking van de meditatie. Maar nadat hij mij had aangehoord, gaf hij me gelijk. Ook Pandit Naropa had hem gesproken over Drong-joeg, maar mijn Goeroe kon zich niet herinneren dat hij het had meegekregen.

Wij zochten de hele nacht in allerlei boeken en manuscripten. Wel ontdekten wij verschillende Phowa-verhandelingen (overgang van het bewuste principe van het ene lichaam in een ander). Geen spoor echter van Drong-joeg. Onmiddellijk begon Marpa alles klaar te maken voor een reis naar India. Ondanks smeekbeden van vrienden en leerlingen, terecht bekommerd gezien de hoge leeftijd van Marpa, vertrok hij naar Naropa. Hij kwam daar net aan vóór de verdwijning van Naropa (Naropa zou niet gestorven zijn, maar met zijn lichaam het Nirvaana binnengestapt).

Vurig biddend om Naropa toch naar spoedig te mogen weerzien, werd Marpa toch nog verrast toen hij in de dichte jungle op Naropa stuitte. Terwijl ze samen naar het klooster van Phoelahari gingen, vroeg Marpa om Drong-joeg. "Hoe komt ge daarbij?" vroeg Naropa. Marpa vertelde hem dat dit idee niet van hem kwam, maar van zijn discipel Thöpaga. "Dat is goed nieuws", juichte Naropa, "het duistere Tibet heeft toch nog verlichte geesten die schitteren als de zon op de bergtoppen." En hij begon te zingen:

In het sombere noorden
Woont Thöpaga.
Een zon die de bergtoppen in gloed zet.
Ere zij dat Grote Wezen.

Daarop sloot hij de ogen en boog driemaal in de richting van Tibet. En de bergtoppen en bomen van India deden het hem na. De heuveltoppen en bomen van Phoelahari zijn zelfs in gebogen houding blijven staan. Ook voorspelde hij de dood van Darma-Doday, de zoon van Marpa, bij de terugkeer van deze laatste.

Een jaar na de dood van zijn zoon, op een bijeenkomst van zijn discipelen werd Marpa door hen aangezocht aan ieder van hen een deel van zijn kennis toe te vertrouwen opdat de hiërarchie van de Kargyutpa niet zou verloren gaan. Marpa had er wel oren naar en verzocht de discipelen heen te gaan, een droom te cultiveren en hem die te komen vertellen. Hier gaat het verhaal van mijn droom:

Gehoorzamend aan het bevel van Dorje-Chang
Vertel ik van naaldje tot draadje
De droom die ik laatst had.

Ik vraag u allen een beetje aandacht.
In de grote vlakte van het noorden
Zag ik een reusachtige berg,
Waarvan de top naar de hemel reikte.
De zon en de maan draaiden er omheen
En verlichtten de sfeer erboven.
De voet van de berg bedekte de aarde.
Langs zijn zijden stroomden vier rivieren,
Die de dorst lesten van alle wezens
En uitmondden in een diepe oceaan.
De oevers waren met bloemen overgroeid.
Dat zag ik allemaal in mijn droom,
Die ik nu vertel aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Ten oosten van die geweldige berg
Zag ik een lage zuil.
Er bovenop een leeuw
Met weelderige manen,
De uitgestoken klauwen groeven in de flank van de berg.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Langs de zuidzijde een hoge zuil
Met een brullende tijgerin
Met een prachtig gestreepte pels.
De middelste strepen waren driedubbel en bijzonder goed zichtbaar.
De vier poten lieten diepe sporen na in de jungle.
Net als de leeuw keek zij naar de hemel
En zwierf zij rond in het oerwoud.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Ook in het westen een hoge zuil,
Bovenop een arend klaar om weg te vliegen,
De vleugels gespreid,
De klauwen grijpend in het ijle.
Zijn ogen op de hemel gericht.
Hij steeg op en verdween in het azuur.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
In het noorden nog een zuil,
Daarboven een trotse gier,
De vleugels wijdopen gespreid.
In zijn nest bovenop de rotsen
Beschermde hij een jong dat nog niet aan al zijn pluimen toe was.
En de hemel was vol vogels
Waarop de gier zijn ogen star gericht hield.
Hij vloog weg naar de hoogste hoogte.
Dat alles vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Het leken mij gunstige tekenen.
Ik voorzag geluk en voorspoed

En kwam in extase van vreugde.
De verklaring vraag ik aan mijn Goeroe.

Vurig biddend om Naropa toch naar spoedig te mogen weerzien, werd Marpa toch nog verrast toen hij in de dichte jungle op Naropa stuitte. Terwijl ze samen naar het klooster van Phoelahari gingen, vroeg Marpa om Drong-joeg. "Hoe komt ge daarbij?" vroeg Naropa. Marpa vertelde hem dat dit idee niet van hem kwam, maar van zijn discipel Thöpaga. "Dat is goed nieuws", juichte Naropa, "het duistere Tibet heeft toch nog verlichte geesten die schitteren als de zon op de bergtoppen." En hij begon te zingen:

In het sombere noorden
Woont Thöpaga.
Een zon die de bergtoppen in gloed zet.
Ere zij dat Grote Wezen.

Daarop sloot hij de ogen en boog driemaal in de richting van Tibet. En de bergtoppen en bomen van India deden het hem na. De heuveltoppen en bomen van Phoelahari zijn zelfs in gebogen houding blijven staan. Ook voorspelde hij de dood van Darma-Doday, de zoon van Marpa, bij de terugkeer van deze laatste.

Een jaar na de dood van zijn zoon, op een bijeenkomst van zijn discipelen werd Marpa door hen aangezocht aan ieder van hen een deel van zijn kennis toe te vertrouwen opdat de hiërarchie van de Kargyutpa niet zou verloren gaan. Marpa had er wel oren naar en verzocht de discipelen heen te gaan, een droom te cultiveren en hem die te komen vertellen. Hier gaat het verhaal van mijn droom:

Gehoorzamend aan het bevel van Dorje-Chang
Vertel ik van naaldje tot draadje
De droom die ik laatst had.
Ik vraag u allen een beetje aandacht.
In de grote vlakte van het noorden
Zag ik een reusachtige berg,
Waarvan de top naar de hemel reikte.
De zon en de maan draaiden er omheen
En verlichtten de sfeer erboven.
De voet van de berg bedekte de aarde.
Langs zijn zijden stroomden vier rivieren,
Die de dorst lesten van alle wezens
En uitmondden in een diepe oceaan.
De oevers waren met bloemen overgroeid.
Dat zag ik allemaal in mijn droom,
Die ik nu vertel aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Ten oosten van die geweldige berg
Zag ik een lage zuil.
Er bovenop een leeuw
Met weelderige manen,
De uitgestoken klauwen groeven in de flank van de berg.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Langs de zuidzijde een hoge zuil
Met een brullende tijgerin
Met een prachtig gestreepte pels.

De middelste strepen waren driedubbel en bijzonder goed zichtbaar.
De vier poten lieten diepe sporen na in de jungle.
Net als de leeuw keek zij naar de hemel
En zwierf zij rond in het oerwoud.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Ook in het westen een hoge zuil,
Bovenop een arend klaar om weg te vliegen,
De vleugels gespreid,
De klauwen grijpend in het ijle.
Zijn ogen op de hemel gericht.
Hij steeg op en verdween in het azuur.
Dat vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
In het noorden nog een zuil,
Daarboven een trotse gier,
De vleugels wijdopen gespreid.
In zijn nest bovenop de rotsen
Beschermde hij een jong dat nog niet aan al zijn pluimen toe was.
En de hemel was vol vogels
Waarop de gier zijn ogen star gericht hield.
Hij vloog weg naar de hoogste hoogte.
Dat alles vertel ik aan mijn Goeroe, de eeuwige Boeddha.
Het leken mij gunstige tekenen.
Ik voorzag geluk en voorspoed
En kwam in extase van vreugde.
De verklaring vraag ik aan mijn Goeroe.

Marpa was in de wolken. Hij riep Damema toe een feestmaal te bereiden en inviteerde al zijn discipelen. "Mila-Dorje-Gyaltsen heeft een visioen gehad", vertelde hij en spontaan zong hij de verklaring in de vorm van een hymne.

Heer, toevlucht van alles wat is, eeuwige Boeddha, heilige Naropa, ik werp me aan uw voeten. En gij, mijn shishyas, luister aandachtig naar de betekenis van die mysterieuze en profetische droom.

De grote vlakten van het noorden
Symboliseren het boeddhistische geloof
Dat in Tibet overheerst.
De grote berg is de Kargyutpa-sekte
Door mij, Marpa, opgericht.
De top, ons doel, reikt naar de hemel.
De zon en de maan
Of de verlichting en de liefde
Verlichten de hemel der onwetendheid
Met stralen van genade.
De voet van de berg overdekt de aarde,
Het gevolg van onze werking.
De vier rivieren zijn de vier inwijdingsriten
Waaraan alle schepselen hun dorst kunnen lessen,

Zodat ze allemaal zullen groeien en worden gered.
Het water stroomt naar de grote oceaan
Van het Eeuwige Licht.
Op de oevers bloeien bloemen
Van verkregen en ontdekte waarheden.
Mijn shishyas, de waarheid spreekt
Door deze droom.
De hoge zuil in het oosten
Is Tsoertön-Wang-gay van Döl,
Met leeuwenmoed bezield
En prachtige manen van verworven Waarheden,
Klauwend in de bergflank
Met zijn vier poten of vier oneindigheden,
De ogen naar de hemel
En in het rijk van de Vrijheid.
Mijn shishyas, de waarheid over het oosten spreekt
Door deze droom.
De hoge zuil in het zuiden
Is Ngogdoen-Choedor van Zhoeng,
Met het temperament van een tijger.
De prachtige strepen
Wijzen erop dat hij de mystieke waarheden heeft doorgrond
En de driedubbele dat hij in zichzelf de drie-eenheid heeft verwerkelijkt.
De diepe sporen die hij nalaat
Vertellen dat hij de vier plichten heeft volbracht
(liefde, medelijden, vreugde en liefdadigheid).
De ogen naar de hemel, want hij is uitgestegen boven dit leven
En is in het rijk van de Vrijheid.
Mijn shishyas, de waarheid van het zuiden spreekt
Door deze droom.
De hoge zuil in het westen
Is Metön-Tsönpo van Tsang-rong.
Een volbloed arend met gespreide vleugels
Zwevend doorheen de mystiek,
Met grijpklauwen die hun doel niet missen
Ook niet bij de meditatie.
De ogen ten hemel, verheven boven dit leven,
Zwevend in het rijk van de Vrijheid.
Mijn shishyas, de waarheid van het westen spreekt
Door deze droom.
De hoge zuilen in het noorden
Is Mila-Repa van Goengthang.
De gier zweeft met gespreide
Vleugels in de mystiek binnen.
Zijn leven zal zo hard zijn als de rots
Waarop zijn nest is gebouwd.

Hij zal een waardige opvolger krijgen
En de sekte van Kargyutpa zal even
Talrijk worden als de vogels in de lucht.
Traag wiekend stijgt hij
Naar het rijk van de vrijheid.
Mijn shishyas, de waarheid van het noorden spreekt

Door deze droom.
Mijn taak is hier ten einde,
Ik schenk u mijn volle vertrouwen
Want nu weet ik dat de
Kargyutpa-sekte zal groeien en bloeien.

Toch bleef het voor Marpa nog moeilijk uit te maken hoe hij zijn verzameling geschriften onder ons vier zou verdelen. Onopgemerkt sloeg hij ons gade in de vroege ochtenduren. Hij merkte op dat Ngogdoen-Choedor er dan vooral op uit was om zich de ritus van Gaypa-Dorje eigen te maken. Tsoertön-Wang-gay van Döl mediteerde over Pho-wa (mutatie van het bewuste principe), Metön-Tsonpo van Tsang-Rong mediteerde over het Öd-Sal (het Heldere Licht, het Absolute) en ikzelf oefende het Tum-mo in (kennis van de vitale warmte).

Daardoor kwam Ngogpa (Ngogdoen) aan de teksten over Gyüd (Tantras) met vier verschillende methodes en zes doelstellingen, zo duidelijk vastgesteld dat het net een parelsnoer lijkt. Ook kreeg hij de offerlepels en de robijnenkrans van Naropa. Bovendien gaf Marpa hem nog de commentaar in het Hindi erbij.

Tsurtön-Wang-gay van Döl kreeg de tekst over het Pho-wa en de relikwieën van Naropa.

Metön-Tsanpö van Tsang-rong kreeg een tekst over Öd-Sal (het Heldere Licht), een prachtige tekst, zo klaar als een licht in het donker, en ook verschillende voorwerpen die hadden toebehoord aan Naropa.

Ikzelf kreeg een tekst over Tum-mo, de muts en een kleed van Naropa en de opdracht te mediteren in de eenzaamheid van bergtoppen, grotten en woestijnen.

Daarop zond Marpa zijn drie discipelen weg om het licht overal te brengen. Mij verzocht hij nog een paar jaar bij hem te blijven. Daar had ik wel oren naar en op zijn aanwijzing sloot ik me op in de grot van Zang-phoeg (spelonk van koper) reeds vroeger door Naropa aangeduid. De Goeroe en zijn vrouw zorgden voor mijn onderhoud. Zo groeide de spirituele Kennis in mijn hart.

ONDERDEEL 11 / 15

Het verhaal van Milarepa VIII. SCHEIDING VAN DE GOEROE

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

VIII. SCHEIDING VAN DE GOEROE

Tijdens mijn langdurige afzondering sliep ik nooit. Tot op een morgen dat ik verwonderd vaststelde dat ik heel lang had geslapen en zelfs had gedroomd. In mijn droom was ik terug thuis in het huis van de vier zuilen en de acht pilaren. Maar het hele huis was vervallen. Het veld eromheen, de driehoek van Worma, werd door onkruid overwoekerd. Mijn moeder was lang dood en mijn zuster zwierf door de streek, hulpeloos en eenzaam. Mijn hoofdkussen was nat van de tranen, die ik had vergoten tijdens mijn droom. Met het uur groeide mijn verlangen naar mijn moeder en op de duur hield ik het niet meer uit. Ik doorbrak de muur en zocht mijn Goeroe op om hem te vragen of ik niet weg mocht. Hij was nog in diepe slaap. Daarom zong ik zachtjes bij zijn oor:

Medelijdende Meester,
Deze schooier komt u vragen
Of hij nog eenmaal
Naar huis terug mag.
In het ondankbare land van Tsa,
Werd door gemene verwanten
Een gezin uiteengerukt
En voor jaren van mekaar gescheiden.
Dolgraag zou ik mijn moeder
Nog eens weerzien.
Als de wind keer ik daarna voor altijd terug.

Marpa werd wakker en net op dat ogenblik viel een zonnestraal op het hoofdkussen en omgaf zijn hoofd met een glanzend aureool. Ook op datzelfde moment kwam Damema met het ontbijt binnen.

De Goeroe was ten zeerste verbaasd me daar aan te treffen en ik moest hem de hele droom vertellen:

Medelijdende Meester, deze schooier vraagt om nog eens zijn huis te mogen zien
In de ellendige Tsa-vallei.
Veel rijkdom blijft er niet over.
Toch zou ik gaarne het huis nog eens zien.
En mijn bibliotheek met de heilige boeken.
Ook die zou ik gaarne nog eens zien.
En mijn veld, Worma's driehoek.
Ook dat zou ik gaarne nog eens zien.
Mijn moeder, het schip dat mij heeft gedragen,
Ik zou gaarne weten of zij leeft of niet.
Mijn zuster, Peta Gönhyit, ik zou gaarne weten of zij verdwenen is of niet.
Zesay, mijn verloofde van destijds, ik zou gaarne weten of zij gehuwd is of niet.

Mijn oom en buurman Yoeng-gyal, ik zou gaarne weten of hij leeft of niet.
Mijn wrede tante, de duivelse tijgerin, ik zou gaarne weten of zij dood is of niet.
De herder van onze familie Koenchog-Lhaboem,
Ik zou gaarne weten of hij leeft of niet.
Maar bovenal verlang ik naar mijn moeder
En de angst om haar snoert me de keel.
Laat me gaan, Meester, en als de wind keer ik daarna voor altijd terug.

Marpa wees me erop dat sedert mijn vertrek er al geruime tijd was verstreken. Hoogstwaarschijnlijk zouden verwanten zijn overleden, anderen naar elders uitgeweken en ook de plaatselijke toestanden helemaal veranderd. Maar vermits ik er op stond, kreeg ik zijn toestemming. Nochtans, zo beweerde hij, betekende het feit dat hij sliep toen ik kwam, dat ik hem niet meer levend zou terugzien. De zon die de woning op dat moment opvrolijkte, beduidde dat ik een licht zou zijn voor de Heer. Het aureool rond zijn hoofd, de uitstraling van de sekte. En de komst van Damema, net op dat ogenblik, betekende dat ik kracht zou putten uit geestelijk voedsel.

Mijn Meester bereidde daarop het Mandala-diagram zelf voor, terwijl Damema de offergaven op het altaar legde. Ik werd ondertussen nog ingewijd in het Mysterie van de Droomsymbolen en Marpa fluisterde mij de Tantras van Goeroe aan shishya in het oor (nooit geschreven Tantras; worden slechts op die manier doorgegeven). "Slechts ik", zo gaf hij voor, "aanhoorde deze teksten, volgens de wil van Naropa, om ze naar eigen goeddunken aan een discipel door te geven tot in de dertiende generatie. Kies zorgvuldig de shishya aan wie gij dit doorgeeft. De methode die door Tilopa werd gebruikt om zijn leerling Naropa te bekwamen en die ik gebruikte om u te onderrichten zijn ongeschikt voor de gedegenereerde wezens van de toekomst. In dit genre bestaan in India negen teksten. Gij beschikt nu over vier ervan. De vijf andere zult ge zelf in India moeten halen. Niemand van mijn leerlingen heeft zoveel meegekregen. De goden neem ik tot mijn getuigen." Daarop begon hij te zingen:

En gij de beminnelijke, gratievolle Heer,
Hierover mediteren is al een heilige tekst.
Een troebele geest zit vol begeerten.
Beitel daarom in uw hart:
Alles wat Dat schijnt is Dat niet.
Alle bomen dragen geen vruchten.
Alle kennis is nog geen wijsheid.
De Waarheid kennen is ze nog niet bezitten
En wie er maar op los praat
Heeft weinig te vertellen.
Het hart wordt slechts rijk door goddelijke rijkdom.
Wilt gij die rijkdom? Werk ervoor.
De Leer die de begeerte eronder houdt is het Edele Pad.
Een veilige weg. Volg het.
Een gelukkig hart is het schoonste koninkrijk.
Een goede Goeroe kan u helpen. Zoek hem op.
Verlaat deze wereld vol kommer en ellende
En woon in verlaten spelonken.
Maak van eenzaamheid uw paradijs.
Dwing de Gedachte om onvermoeibaar voor u te draven.

En maak van uw lichaam een tempel
Van voortdurende aanbidding van God.
Gij, energieke jonge man,
Heb ik het pad getoond.
Uw geloof, onderricht en ik zijn één.
Moge het zaad kiemen en vruchten dragen.

De handen rustend op mijn hoofd vroeg Marpa mij nog een paar dagen te blijven, de teksten nog eens door te nemen en de duistere punten met hem te bespreken.

De dag van mijn vertrek gaf hij een groot feest. Hij vertoonde zich bij die gelegenheid in verschillende vormen zo bijvoorbeeld als Gaypa-Dorjé en toonde verschillende symbolen, zoals bellen, ratels, lotussen en dergelijke. Ook mystieke formules als Om, Aah, Hoem en andere. Al die psychofysische krachten, zo vertelde hij naderhand, mogen nooit worden getoond in het bijzijn van ijdeltuiten en nietsnutten. Het was zijn afscheidsgeschenk aan mij.

Daarna kreeg ik verlof alles klaar te maken voor mijn vertrek. De gedaanteverwisseling vroeg hij me eigen te maken door meditatie en oefening in grotten of woestijnen. "Meer precies te Gyalgyi-Shrie-La (heilige berg van glorievolle eenzaamheid), waar verschillende heilige hindoes en Yogis hebben verbleven. De Pic Tise (de berg Kailaasa) wordt door Boeddha zelf aangeduid als de woonplaats van Demchog (Shamvara). Onder de vierentwintig bedevaartplaatsen is Lapchi-Kang, het Godavari van de Schriften, het meest geschikt. En Riwo-Palbar en Yölmo-Kangra in Nepal staan vermeld in de Lalita-Vistara. Ga ook daar mediteren. Choebar, bij Brin (Drin) is een pleisterplaats voor Daakinies. In het oosten, dicht bij mekaar liggen Devi-kot en Tsari, maar de tijd om er retraiteplaatsen van te maken is nog niet gekomen. Dat zal voor een van uw discipelen zijn. Voor één ding wil ik u waarschuwen. Keer niet op uw stappen terug, want alhoewel gij een hoge leeftijd zult bereiken, zult ge niets dan ontgoochelingen oplopen. Verspil ook uw tijd niet met steriel redetwisten met de massa, want zij is uitsluitend gericht op het materiële.

Op een bepaald ogenblik zult gij worden bedreigd door een fysisch gevaar. Raadpleeg dan deze rol, maar dan ook niet eerder. Marpa drukte me een verzegelde rol in de hand. Morgen vertrekt gij. Ik zal het slechts op afstand zien. En het zal de laatste keer zijn dat wij mekaar in dit leven zullen zien. Damema, waarom die tranen? Onze zoon bezit de dertig kostbare Waarheden. Miljoenen wezens sterven zonder hun eigenlijke bestemming te hebben ontdekt. Zo gij dáár tranen voor over had, zou ik het begrijpen."

"Ik kan het echt niet helpen", antwoordde Damema, "mijn zoon die perfect was onderricht, is gestorven. En nu deze, vol geloofsijver, energiek, intelligent en boordevol wilskracht, nu verlies ik ook deze nog tijdens mijn leven." En zij liet haar tranen de vrije loop.

Het werd een slapeloze, pijnlijke nacht.

's Morgens vergezelde de hele gemeenschap (dertien personen) mij gedurende vier à vijf mijl. Een droevige stoet. Boven op de heuvel Chhö-la-Gang (heuvel van de religie) werd halte gemaakt en gegeten. De heuveltop bood een prachtig panorama van de streek. Daar kwam Marpa bij me. "Gaarne had ik u een paar gezellen meegegeven", begon hij, "want gij moet door U en Tsang, en de Silmapas en de streek van Tsang zijn onveilig. Bandieten terroriseren de streek. Maar ik denk dat gij liever alleen gaat. Ga onderhand lama Ngogpa opzoeken en vergelijk uw notities met de zijne. Het is op uw weg. Blijf ook niet langer dan zeven dagen bij u thuis. Kies de woestijn om er te mediteren."

ONDERDEEL 12 / 15

Het verhaal van Milarepa IX. HET VERZAKEN

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

IX. HET VERZAKEN

Bovenop een heuvel met uitzicht over de ganse vallei ontmoette ik enkele herders. Ik vroeg hen allerlei inlichtingen nopens de huizen en hun bewoners. Laatst van al kwam ons huis aan de beurt. Van hen vernam ik dat het huis slechts door spoken werd bewoond. "Vroeger woonde er een rijke familie, maar toen de vader overleed misbruikte een bloedverwant een onduidelijke passage in het testament om de erfenis te ontfutselen aan de weduwe en haar kinderen. De zoon is dan vertrokken om zwarte magie te leren. Later heeft hij nog hagelstormen op het dorp afgestuurd en was bovendien oorzaak van heel wat ellende hier in de streek. Daarom durft niemand het huis nog betreden. Het bevat slechts het lichaam van de moeder van de tovenaar en boze geesten. Na het overlijden van de moeder is ook de dochter spoorloos verdwenen."

De toestand was veel erger dan ik had vermoed. Mijn moeder was dood. Mijn zuster verdwenen. Het huis een ruïne. Ik zocht de eenzaamheid nu op en weende bitter. Pas na zonsondergang zocht ik het dorp weer op en keek verbijsterd naar de desolate puinhopen van de eens zo prachtige woning. Ik trad binnen en struikelde over een hoop aarde. Een been kwam bloot. Ik groef er dieper in en vond nog meer beenderen. De povere resten van mijn moeder. Een passage uit het onderricht van mijn Goeroe viel me te binnen. Mijn geest verenigde zich met die van mijn moeder en de heiligen van de Kargyutpa-sekte. De beenderen schikte ik tot hoofdkussen en ik mediteerde zeer helder en diep waardoor ik én mijn vader én mijn moeder verloste. Na zeven dagen en zeven nachten verliet ik deze toestand van samaadhi.

Het besluit lag voor de hand. In dit samsaarische bestaan was nergens iets van blijvende waarde. De overblijfselen van mijn moeder zou ik laten malen, mengen met klei en er miniatuurrelieken mee laten maken, tsha-tshas genoemd (miniatuurstoepas).

Daarna zou ik me terugtrekken in de grot van Dragkar-Taso (grot zo wit als een paardentand) om te mediteren. Ik was vast besloten daar te blijven tot aan mijn dood. Ik nam me tevens voor om zelfmoord te plegen zodra zelfs maar een ambitieuze gedachte in mij opkwam. Ik smeekte de schikgodinnen en Daakinies mijn leven af te breken als mijn geloofsijver mocht verzwakken.

Ik raapte het geraamte van mijn moeder bijeen en ook boeken die ik vond en vertrok. Toch voelde ik een vage angst. Ik herhaalde nog eens wat ik me had voorgenomen:

Gracieuze Meester, standvastige Marpa,
Zoals gij had voorspeld
Heb ik in mijn geboorteland, oord van bekoring,
Het bewijs gevonden van de vergankelijkheid der dingen.
Alles wat bestaat
Is kortstondig, veranderlijk en onvast
En vooral het wereldse leven is klatergoud
Zonder blijvende waarde.

Gaarne zou ik mijn leven zinvol uitbouwen
Door te zoeken naar de Goddelijke Waarheid.
Toen de vader nog leefde, leefde de zoon nog niet
En toen ik opgroeide, leefde mijn vader niet meer.
En waren wij samen gebleven, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Toen mijn moeder nog leefde, was haar zoon ver van haar,
En toen ik terug thuis kwam, was mijn moeder dood.
En waren wij samen gebleven, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Toen mijn zuster nog thuis was, was haar broer ver van haar
En toen ik terug kwam, was mijn zuster verdwenen.
En waren wij samen gebleven, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Toen de Schriften er waren, werden ze weinig gewaardeerd
En toen de waardering kwam, waren ze door de regen beschadigd.
En had ik ze vroeger ontdekt, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Toen het huis nog stevig was, was de meester weg
En toen de meester terugkwam, lag het huis in puin.
En als ze samen waren gebleven, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Toen de akkers vruchtbaar waren, was de boer weg.
En de boer kwam terug en vond het veld overwoekerd door onkruid.
En als ze samen waren gebleven, dan nog was het stoffelijk voordeel gering.
Daarom wil ik de Eeuwige Waarheid ontdekken
In de grot van Dragkar-Taso.
Daar zal ik mediteren.
Geboorteland, eigen haard, rijkdom.
Ach, wat is dat alles steriel.
Het zijn slechts zinsbegoochelingen.
Ik wil de Eeuwige Waarheid ontdekken.
Vader Marpa, in alle eenzaamheid ga ik mediteren.

Eerst bracht ik nog een bezoek aan mijn vroegere voogd. Ook die was overleden. Zijn zoon ontving me. Ik vroeg hem de beenderen van mijn moeder te malen en er tsha-tshas van te maken en overhandigde hem

de boeken. Verschrikt weigerde hij de boeken, maar beloofde wel tsha-tshas te maken. Ik had al mijn overredingskracht nodig om hem te doen inzien dat mijn beschermengelen hem geen kwaad zouden berokkenen als hij de boeken aanvaardde.

Na de tsha-tshas in een stoepa te hebben geplaatst, wilde ik afscheid nemen, maar de man vroeg me mijn bezoek met enkele dagen te verlengen. Alhoewel ik vol ongeduld was om mijn meditatie te kunnen beginnen, moest ik toch blijven overnachten. Het gesprek ging over mijn jeugdjaren. "Merkwaardig", sprak de man, "vroeger doodde gij uw vijanden door zwarte magie en nu zijt ge een spiritueel man. Ik zie u zelfs nog heilig worden." Hij informeerde naar mijn Goeroe en suggereerde dat ik er goed zou aan doen Zesay te huwen en me hier als Ningma lama te vestigen. Ik wedervoer dat Marpa wel gehuwd was, maar vooral met het doel zich beter te kunnen inzetten voor anderen. Hem hierin na-apen zonder volledig van zijn geest te zijn doordrongen zou veeleer lijken op de haas die de sprong van de leeuw ontvlucht. Bovendien voelde ik hoegenaamd geen behoefte aan een werelds leven. De essentie van het onderricht dat ik had gekregen, wees telkens weer in de richting van een meditatief leven in eenzaamheid. Het welzijn van alle wezens was mijn voornaamste doel en op die manier kon ik mijn verwanten bevrijden en er zelf blijvend voordeel door hebben. De ruïnes van mijn ouders huis en de schaarse resten van hun bezit hadden mij voorgoed genezen van de ijdele glans der aardse bezittingen. Alleen het kluizenaarsleven had voor mij een diepe betekenis. Luister naar deze hymne:

Marpa, u ben ik voor alles gehoorzaamheid verschuldigd,
Zuiver mij van alle aardse verlangens.
Ach ongelukkige,
Die u vastklampt aan aards bezit,
Met diep verdriet denk ik aan u.
En mijn smart is nog groter als ik merk
Waar gij allemaal waarde aan hecht.
Gij draait en keert tot gij in de hel belandt.
Voor hen die het karma in het hart heeft geraakt,
Is de enige juiste richting die van de Eeuwige Waarheid.
Dorje-Chang, geef deze arme bedelaar
De kracht zich volledig te geven in eenzaamheid.
De gastheren die door deze bedrieglijke schijnwereld dwalen,
Moeten nodig in het hart worden bewogen.
Want in de graslanden waar mijn schapen, geiten en vee grazen,
In de heerlijke vlakte van Goengthang
Zwerven kwade geesten.
Het is het beeld van al dat bedrog
Dat mij een contemplatief leven doet kiezen.
Mijn huis met vier zuilen en acht pilaren, prachtig gebouwd,
Leek de muil van een leeuw.
De vierhoekige torens, de acht pilaren en de nok
Lijken nu meer op ezelsoren.
Het is eveneens een beeld van bedrog
En het doet mij een contemplatief leven kiezen.
Mijn veld, Driehoek van Worma, destijds uiterst vruchtbaar,
Is nu door onkruid overwoekerd.
Mijn neven, verwanten en vrienden
Zijn me vijandig gezind.

Het is dat beeld van bedrog
Dat mij een contemplatief leven doet kiezen.
Mijn goede vader, Mila-Shergyal, is heengegaan.
Er bleef van hem geen spoor.
Van mijn lieve moeder, Nyang-Tsa-Kargyen,
Bleef slechts een hoopje gebleekte beenderen.
Dat beeld van bedrog
Heeft mij een contemplatief leven doen kiezen.
Mijn voogd en huispriester Koenchog-Lhaboem,
Dient nu andere meesters.
Mijn heilige boeken, de schat van de Wet,
Dienden tot schuilplaats voor ratten en tot nesten voor vogels.
Dat beeld van bedrog
Heeft mij een contemplatief leven doen kiezen.
Mijn buurman en oom Yoeng-gyal
Staat ook aan de zijde van mijn vijanden
En mijn enige zuster, Peta-Gön-kyit,
Is verdwenen en niemand weet waarheen.
Al die beelden van bedrog
Hebben mij een contemplatief leven doen kiezen.
O Heer, geef uw arme discipel de kracht
Zich volledig te geven in eenzaamheid.

ONDERDEEL 13 / 15

Het verhaal van Milarepa X. MEDITATIE IN EENZAAMHEID

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

X. MEDITATIE IN EENZAAMHEID

Mijn gastheer gaf me de volgende dag een zak bloem mee, wat boter, kaas en nog een en ander dat ik volgens hem best zou kunnen gebruiken en vroeg me toen ook voor hem te bidden. Daarop trok ik me terug in een ruime grot op de helling van de heuvel vlak achter mijn huis. Ik at zeer weinig. Wel vermagerde en verzwakte ik, maar inzake devotie maakte ik grote vooruitgang. Desondanks was ik na een paar maanden door mijn voorraad heen en ging op bedelronde.

Mijn eerste halte was bij een tent in jakhuid. Een dame stak haar hoofd naar buiten. Mijn tante. Zij had me eveneens herkend en stuurde de honden op mij af. Ik verdedigde mij met mijn stok zo goed ik kon. Daarop rende ze zelf op mij af met een tentstok en sloeg me waar ze mij maar kon raken. Ik trachtte weg te komen, maar verzwakt door mijn sobere maaltijden struikelde ik over een steen en viel in een waterplas. Ik kroop recht en op mijn stok geleund, begon ik te zingen:

Aan uw voeten werp ik mij, O Marpa.
Drie ongelukkige mensen, een diep bedroefde moeder en twee wezen,
In een verloren hoek ergens in Tsa,
Werden door een stok als erwten rondgestrooid.
Hadden wij daar schuld aan?
Weet gij dat nog, tante?
Terwijl ik rondzwierf ver van hier,
Stierf mijn moeder in armoede.
Mijn zuster verdween op bedeltocht.
Omdat ik aan het verlangen om hen terug te zien
Niet kon weerstaan,
Kwam ik terug naar mijn geboortestreek,
Naar deze gevangenis.
Mijn lieve moeder werd voor immer van mij gescheiden.
Verblind door smart is mijn zuster weggegaan.
En in mijn hart knaagt de angst om haar.
Al dat lijden dat wij hebben doorstaan,
Is dat niet door u, verwanten?
En ik mediteerde in verlaten heuvels
Over het heilige onderricht van mijn Goeroe Marpa.
Mijn voorraad was uitgeput
En om in leven te blijven
Vroeg ik u om een aalmoes.
Als een uitgemergeld dier
Ben ik tot bij uw deur geraakt,

En gij hitste de honden op.
Meer nog, gij wierp u ook op mij.
En uw bedreigingen en gemene woorden
Hebben mij zeer diep gekwetst.
De harde slagen van uw tentstok
Waren bijna mijn dood.
Ik heb reden te over om u te kwellen,
Maar ik ben doordrongen van de leer van mijn Goeroe.
Wees niet zo wraakzuchtig, tante,
En weiger me het weinige niet dat ik u vraag.
Marpa, Marpa, medelijdende Marpa,
Bedaar de woede van uw dienaar
Door de kracht van uw genade.

Een jong meisje dat achter mijn tante was verschenen, kreeg tranen in de ogen bij het aanhoren van mijn jammerklacht. En ook mijn tante bleef niet onbewogen. Zij verdween in de tent en liet mij door het jonge meisje een rol boter en poederkaas afgeven.

Bij de andere tenten, waar ik niemand herkende, maar zij mij allemaal, werd ik gul onthaald. Toch was ik voorzichtiger geworden. Een ontmoeting met mijn oom zou waarschijnlijk evenzo verlopen als die met mijn tante. Die wilde ik dan ook liefst vermijden. Helaas, op bedeltocht in het lager gelegen gedeelte van de Tsa-vallei klopte ik aan de deur van een nieuwe woning. Mijn oom was naar daar verhuisd. Woedend stormde hij op me af en slingerde mij een zware steen naar het hoofd. Gelukkig zonder me te raken. Ik maakte me snel uit de voeten. Maar mijn oom gaf het niet op. Toen hij zag dat ik te ver was voor zijn stenen nam hij een boog en zond me pijlen na. Onderwijl alarmeerde hij de hele buurt. Enkele jonge mannen gooiden nu ook met stenen. Aan vluchten viel niet te denken. Om hen schrik aan te jagen riep ik: "Vader en Goeroe van de Kargyutpa-sekte, myriaden bloeddorstige godinnen en bewakers van het geloof, ik word achtervolgd door vijanden. Help mij, onsterfelijken, hoewel ik bereid ben te sterven."

Ik had onmiddellijk resultaat. Zij namen mijn oom vast en voerden hem mee terug. Enkele die met mij sympathiseerden, kwamen nu tussenbeide en degenen die stenen hadden gegooid boden hun excuses aan. Allemaal gaven ze mij wat van hun voorraad, behalve mijn oom.

Mijn verblijf hier in deze streek leek niet langer opportuun. Maar in een droom werd mij duidelijk gemaakt dat ik nog een paar dagen moest blijven. De volgende dag kwam Zesay op bezoek. Zij bracht voedsel en fijne dranken en vertelde over de dood van mijn moeder en de verdwijning van mijn zuster. Ik was haar zeer dankbaar en vroeg waarom zij nog niet was getrouwd. "Iedereen is zo bang van u dat niemand me durft te vragen", antwoordde zij, "trouwens ik zou toch niet hebben toegestemd. Maar mag ik u vragen, nu gij een spiritueel leven hebt gekozen, wat gij van plan zijt te doen met uw huis en het land eromheen." Ik begreep waar zij op aanstuurde. Maar had het aardse wereldje de rug toegekeerd. Bidden was alles wat ik voor haar kon doen. Toch wilde ik haar uit haar twijfels helpen. "Neem het land en bewerk het tot mijn zuster terugkomt. Ik vind wel voedsel, net als de muizen en de vogels. Een grot om in te wonen, vind ik allicht, ik heb dus geen huis nodig; trouwens al bezat ik de hele wereld, bij mijn dood moet ik er toch afstand van doen. Denk liever niet meer aan mij als levende." Maar zij wedervoer: "Is uw religieuze opvatting in tegenstrijd met die van anderen?" "Ik heb het niet begrepen op de schijnheiligen die onder het mom van godsdienst allerlei rijkdom en eer willen verwerven. Zij kennen één of twee boekdelen, hebben zich gauw een idee eigen gemaakt en proberen die ingang te doen vinden en de ideeën van anderen te

vernietigen. De echte gelovigen, alhoewel van verschillende sekten, hebben nochtans onderling zeer veel gemeen en tussen ons is er geen tegenspraak. De tegenstand komt van hen die minder oprecht zijn dan ik."

"Maar gij hebt het toch slechter dan de armste bedelaar. Bij welke doctrine van de Mahaayana-school hoort gij dan?"

"De hoogste gedachte van de Mahaayana heet de weg van de totale onthechting. Alleen langs die weg bereikt men de toestand van Boeddha in één levensduur."

"Ik bemerk dat er tussen u en hen heel wat tegenstellingen zijn. En volgens ik van u al heb gehoord en gezien is de praktijk van het Dharma lang niet gemakkelijk."

"De Yogi die nog banden heeft met de wereld bereikt mijn ideaal van oprecht geloof niet. Meer nog, zij die oprecht naar de Waarheid zoeken, maar voor wie het gele kleed nog een spoortje van werelds eerbetoon heeft, ook al hechten zij er zich niet aan, toch is er nog een verschil tussen ons in het bereiken van de Boeddhastaat. Ik weet het, het is moeilijk te begrijpen. Maar als gij dat wel doet, kies dan ook het spirituele leven. Ik begrijp heel goed dat het voor u een moeilijke beslissing is. Als gij meent dat het te zwaar is, keer dan terug, neem het huis en het veld, zoals ik u al heb gezegd."

"Uw huis en veld wil ik niet. Ik zal religieuze worden; maar zo devoot als gij, dat kan ik niet." En Zesay ging weg.

Mijn tante had natuurlijk haar voelsprieten opgestoken en nu ze merkte dat ik land noch huis begeerde, piekerde ze over een middel om het allemaal in haar bezit te krijgen. Zij bracht me een bezoek en had bloem, boter, chhang en nog heel wat andere dingen bij. Zij verontschuldigde zich voor haar wangedrag bij onze laatste ontmoeting. Maar vermits ik nu een monnik was, zou ik haar vast vergeven. Zij stelde mij voor mijn land voor mij te bewerken. Dat stond ik haar toe in ruil voor bloem van twintig maten gerst per maand. Uiterst tevreden verliet ze mij. Een paar maand later was ze daar terug. Zij gaf voor dat de mensen haar hadden gewaarschuwd voor mijn zwarte kunst. Nu vroeg ze mij dat ik zou zweren nooit mijn toverkunst tegenover haar nog te gebruiken. Ik vermoedde wel een en ander, maar gaf toch toe. Ze was in de wolken toen ze me verliet.

In die periode bemerkte ik angstvallig dat ik met mijn meditatie hoegenaamd geen vooruitgang meer boekte. En op een nacht had ik een eigenaardige droom. Ik bewerkte een steenhard stuk land. Echte labeurgrond. Moeizaam vorderde ik, te moeizaam, want ik dacht eraan om het op te geven. Toen verscheen Marpa die me toeriep vol te houden. Hij nam zelf het gespan in handen en ploegde zonder moeite het hele stuk en had een rijke oogst.

Het leek wel een zeer duidelijke voorspelling en ik voelde me een heel stuk beter. Spontaan begon ik te zingen:

Hoor mijn lied, O Meester!
Sterk mijn verlangen om vol te houden.
Ik wil het land van het stille Bewustzijn ontginnen
En bemesten met een volgeladen geloof.
Bezaaien met het zuivere zaad van een vlekkeloos hart.
En door een oprecht gebed
Zal de genade zich erover uitstorten als een malse regen.
Bij de ossen en de ploeg van aandachtig Denken
Voeg ik het juk van de Methode en de Rede.

De ossen, met vaste hand geleid,
En aangespoord met de zweep van ijver en vlijt
Zullen de Onwetendheid, ontstaan door de vijf slechte passies, breken
En de stenen van hardheid en zonde verwijderen.
Met de sikkel van Waarheid van de karmische wet
Wordt de oogst van het goede leven binnengehaald.
De vruchten, de sublieme Waarheden,
Worden opgeslagen op de zolder van het Ondenkbare.

De goden stoven en malen dat kostbaar voedsel
Dat mijn nederig en arm lichaam zal voeden
Terwijl ik zoek naar de Waarheid.

Zo leg ik de droom uit:

Alleen door woorden worden de Vruchten van de Waarheid niet rijp
En teksten van buiten leren brengt de ware Kennis niet bij.
Wil iemand echt en overtuigd monnik worden
Dan wordt een beroep gedaan op al zijn ijver en uiterste volharding.
Door geduld en verdraagzaamheid kan hij de moeilijkheden overwinnen
En al zijn krachten inzetten
Om de Enige, Kostbare Waarheid te ontdekken.
Mogen allen die de Waarheid zoeken
Krachten te over hebben om alle moeilijkheden op het pad te overwinnen.

Nu beschouwde ik mijn verblijf hier niet langer nuttig en besloot te vertrekken naar de grot van Dragkar-Taso. Maar op dat ogenblik arriveerde mijn tante. Zij had zestig maten bloem bij, een stuk stof, een kleed in dierenhuid, boter en bollen vet. Dat was de prijs van het land dat zij van mij had gekocht, zo beweerde zij. De buren hadden haar alle omgang met mij verboden, omdat zij mijn macht vreesden. Zij hadden haar bedreigd ons allebei te doden. Daarom leek haar de verkoop de beste oplossing.

Ik wist dat zij loog. Maar ik wenste geen gebruik te maken van mijn duistere macht. Trouwens als ik plots zou overlijden dan had ik toch helemaal niets aan dat huis en veld. "Bovendien", zo zei ik haar, "is geduld de laatste weg naar Boeddha en gij, tante, zijt net de aangewezen persoon waarop ik deze deugd kan beoefenen. In feite hebt gij mij gedwongen in de richting van de volledige onthechting. Ik ben u daarvoor zeer dankbaar en bid opdat gij in uw volgend leven de Boeddhastaat moogt bereiken. Neem niet alleen het veld, maar ook het huis. Ik heb genoeg aan de onderrichting van mijn Goeroe. Ik ben dan ook blij dat ik op zo'n gemakkelijke manier van huis en veld ben verlost."

Goeroe, door uw Genade kwam ik tot ascese.
Gij kent mijn vreugde en mijn smart.
Het ganse samsaara is verweven in het zeil van het karma.
En wie het te fel naar zich toe haalt, breekt het touw van het Heil.
De mensen zijn voortdurend geneigd tot het verkeerde.
Wat hen naar de hel voert.
Zij cultiveren het egoïsme van familie- en vriendenbanden,
Vestingen van het kwaad, leidend naar de zee der vlammen.
Rijkdom verzamelen is andermans goed ontfutselen

En vijandigheid doen ontstaan.
Genieten van wijn en thee is drinken van de wolfswortel.
Drinken uit genotzucht verdrinkt de daad van het Heil.
De prijs die mijn tante mij biedt voor het veld is de prijs van de gierigheid.
Het aannemen zou gelijkstaan met een plaatsbespreking tussen de hongerspoken.
De woorden van mijn tante zijn ingegeven door haat en hebzucht.
Ze uitspreken alleen al brengt onheil teweeg.
Tante, neem gerust alles wat ik ooit heb gehad
En wees er gelukkig mee.
Voor mij is het slechts menselijk afval
Dat ik weg spoel met getrouwe devotie.
Met mijn ijver huldig ik de goden
En met medelijden heers ik over de demonen.
Het kleinmenselijke verstrooi ik in de wind
En hef mijn gelaat ten hemel.
O standvastige, uw genade geeft me de kracht
Om in alle eenzaamheid te kunnen leven.

Mijn tante roemde mijn godsdienstigheid en verliet me uiterst voldaan. Dat stemde mij wel wat treurig, maar tenslotte was ik toch blij dat ik afstand had gedaan van al mijn aards bezit. Nu kon ik eindelijk vertrekken naar de grot van Dragkar-Taso. Ook nam ik me voor geen dorp of woning meer te betreden.

Tot ik het siddhi heb bereikt,
Al sterf ik van de honger,
Toch zal ik niet gaan bedelen.
Al sterf ik van de kou,
Ik zal geen kleren halen.
Al sterf ik van verdriet en kommer,
Ik zal geen wereldse vreugden zoeken.
Al word ik ziek,
Ik haal geen geneesmiddelen
En ik voer geen beweging uit
Voor een of ander werelds doel.
Alles heb ik er voor over
Om een Boeddha te worden.
Mogen mijn Goeroe, Goden en Daakinies
Mij bij dit alles helpen.
Verbreek ik deze wensen dan smeek ik de Goddelijke Wezens mij het leven te ontnemen en mij in een volgend leven meer krachten mee te geven om te kunnen overwinnen.
Volgeling van Naropa en de weg der Bevrijding
Hoop ik te kunnen volhouden in de eenzaamheid.
Dat de schijnvreugde van de wereld me niet bekoort,
Maar dat stilte en meditatie groeien.
Dat ik niet blijf steken in de onbewuste rust
Maar dat het bovenbewuste in mij mag ontluiken.
Dat geen wereldse gedachten mijn geest in de war brengen,
Maar dat het ongeschapene weelderig in mij bloeit,

Dat ik niet word meegesleurd in conflicten van de geest,
Maar de vruchten van Kennis en Oefening doe rijpen.
Dat Maara en zijn legers me niet overvallen
Maar dat ik voldoening mag vinden in Zelfkennis.
Dat ik niet twijfel aan de Weg en de Methode,
Maar de voetstappen druk van mijn geestelijke Vader.
Zegen mij en sterk mijn verlangens.

Ik voedde mij slechts met wat bloem gemengd met om het even wat me onder de handen kwam. Ik verkreeg de Kennis van de Mahaamoedraa (Groot Symbool), maar mijn lichaam was te zeer verzwakt. Daardoor kon ik de interne warmte niet opwekken en kreeg ik kou.

Ik aanriep mijn Goeroe en had een heel eigenaardig visioen. Verschillende mannen brachten voedsel en voerden een poejaa uit (spirituele ceremonie). Zij zouden mij inwijden in de spirituele fysische discipline.

De oefening voerde ik naderhand ook uit en het lukte me de extatische fysische warmte op te wekken.

Zo verliep een jaar. Ik had net besloten mij een beetje respijt te gunnen tot ik me opeens mijn wensen herinnerde. Vol berouw zong ik:

O Dorje-Chang, vermomd als Marpa,
Geef me toch de kracht om vol te houden.
Voor u, Milarepa, vreemde gezel,
Voor u zing ik dit lied vol verwijt.
Gij zijt hier ver van de mensen
Waarmee ge zoudt kunnen praten.
Gij voelt u eenzaam en zoekt verstrooiing,
Maar er is geen duidelijke reden voor.
Laat uw geest rusten, wind hem niet op,
Hij zou u toch maar aanzetten tot onedele daden.
Geef niet toe aan het verlangen naar afleiding,
Maar houd uw intellect in bedwang.
Als de bekoring vat op u krijgt,
Sleept zij uw devotie mee.
Blijf ter plaatse rusten
En buig nederig het hoofd,
Want opgeheven zocht het de ijdelheid.
Slaap niet in,
Want de vijf vergiften der onwetendheid zullen u overmannen
(ambitie, jaloersheid, luiheid, gramschap, nijd of afgunst, onkuisheid).

Na drie jaar onophoudelijke meditatie (dag en nacht) stelde ik vast dat mijn geestelijke vermogens uitermate waren ontwikkeld. Helaas, mijn voorraad bloem was op. Ik was nog geen Boeddha en zou van honger moeten omkomen. Wat nu? Mijn belofte breken of sterven? Maar misschien vond ik voedsel zonder te bedelen. Ik maakte een klein tochtje rond de grot en vond op een zonnige plek een bron en een heleboel brandnetels. Het uitzicht was overheerlijk. Van de brandnetels maakte ik een papje en dat werd mijn enige voedsel. Kleren had ik ook al niet meer. Mijn lichaam had meer weg van een geraamte en kreeg een groene kleur. Die werd nog verhoogd door de groene haren die op mijn hoofd groeiden.

De perkamenten rol die ik van mijn Goeroe had gekregen was het voorwerp van mijn bijzondere verering. Soms plaatste ik hem op mijn hoofd. Wonderwel scheen dit mijn maag te kalmeren en alhoewel ik soms niets had gegeten, kreeg ik zelfs oprispingen. Af en toe had ik wel een aanvechting om de rol te openen. Maar zekere aanduidingen lieten mij vermoeden dat de tijd nog niet rijp was.

Zowat een jaar later ontmoette ik toevallig voor het eerst weer mensen. Jagers op terugweg van de markt te Kyedrong en een prooi achtervolgend, stonden ze plots voor mij. Verschrikt deinsden zij achteruit en hielden mij voor een bhoeta (duivelse geest). Ik kon hen tenslotte toch overtuigen. Aarzelend kwamen ze naderbij en vroegen me waar ik mijn voedsel verborg. Zij hadden honger en zouden het me ontnemen. Ook tegen mijn wil in. Mijn papje van brandnetels bleek hen niet te overtuigen en ze bonkten me enkele keren hard tegen de grond. Al mijn botten leken gebroken. Een van hen deed niet mee met dat gruwelijk spelletje. Hij berispte zelfs zijn metgezellen. Hij verweet hen hun laaghartig gedrag om zich aan een oude man te vergrijpen. En hij vroeg me tevens voor hem te bidden. Dat vroegen de anderen me spottend ook. "Wij hebben u flink dooreen geschud, gedenk ons, eveneens in uw gebeden", gekscheerden zij. Ik had het inzicht noch de kracht om hen te vervloeken. Niettemin greep Gods gerechtigheid in. Zij werden, zo vernam ik later, gevangen genomen door de provinciegouverneur. De hoofdman werd gedood en allen, behalve die ene die niet had meegeholpen, werden de ogen uitgestoken.

Ongeveer een jaar later bleef er van mijn kleren niets meer over. Ik had nog wat vodden en een ledige zak, die ik van mijn tante had gekregen in ruil voor mijn veld. Dat was alles. Ik dacht er een ogenblik over na om alles aan elkaar te naaien, maar als ik de volgende nacht stierf zou alle moeite vergeefs zijn geweest. Ik kon beter verder mediteren. De vodden schikte ik zowat tot een bed, trachtte, door ze te plooien en te draaien, het onderste gedeelte van mijn lichaam te bedekken. Voor het bovenste gedeelte had ik nog de lege bloemzak. Maar alles versleet veel te snel. En om de lappen aan elkaar te naaien, had ik naald noch draad. Om mij toch enigszins tegen de kou te beschutten, knoopte ik alles wat bijeen. Zo verliep nog een jaar. Zekere dag hoorde ik weer lawaai in de omgeving. Een groep jagers, met buit deze keer, kwam mijn richting uit. Een van hen zag me, gaf een schreeuw: "Een bhoeta!" en vluchtte. Maar de anderen waren nieuwsgierig en naderden. Ik vertelde dat ik helemaal geen bhoeta was, maar een eremijt en zo mager omdat ik praktisch geen voedsel had. Zij onderzochten eerst alles, maar toen ze slechts brandnetels vonden, gaven ze mij hun proviand en nog een deel van het vlees. Zij vroegen ook te bidden voor de gedode dieren en om hen de zonden te vergeven die zij daardoor hadden bedreven.

Ik at en voelde me weer opgewekt. Ook mijn geest werkte scherper en mijn ijver nam weer toe. Ik meen dat het een grote verdienste moet zijn aan een eremijt voedsel te geven, meer nog dan aan iemand die midden in de wereld staat. Ik sprong zodanig spaarzaam om met het vlees dat het tenslotte vol wormen zat. Het reinigen en de wormen eruit halen zou nochtans een diefstal zijn tegenover de wormen. En alhoewel het voor mij wel verlokkelijk was, kon ik me toch niet veroorloven een maaltijd te stelen. Ik keerde noodgedwongen naar mijn netelpap terug.

Op een nacht kwam iemand stilletjes de grot binnen. Hij betastte alles en zocht overal. Vruchteloos. Ik bezat immers niets. Ik lachte hardop en sprak: "Wat gij daar 's nachts probeert te vinden, kan ik zelfs bij klaarlichte dag niet ontdekken." De dief lachte eveneens en verdween. Er verliep weer een jaar voor er iets gebeurde. Weer waren het jagers die toevallig langs de grot kwamen. Ik zat juist in samaadhi met mijn knopenkleed om. Zij prikten mij met hun bogen om te zien of ik een mens of een bhoeta was. Ik sprak hen toe en zij herkenden mij. Zij kwamen van Tsa en hadden mij uit de streek weten vertrekken. Gaarne wilden zij weten of ik hier heel die tijd had verbleven en vroegen tevens wat voedsel. Maar toen ik hen slechts brandnetels kon voorzetten, weigerden zij het aangebodene. Zij oordeelden dat ik het armste en het meest beklagenswaardige wezen op aarde was. Dat kon ik natuurlijk zo maar niet laten zeggen. Ik vertelde hen

dat ik vast de meest gelukkige mens was. Ik had immers Marpa van Lhobrak ontmoet, van hem onderricht gekregen en kende de weg om Boeddha te worden tijdens één mensenleven. En ik zong daarop de ballade van mijn vijf voorwaarden voor het Geluk:

Heer Marpa, ik werp me voor u ter aarde.
Help mij om de wereld te verzaken.
In de Middelste Grot van Dragkar-Taso,
Op het hoogste punt van de middelste spelonk
Verzaak ik, Repa, de Tibetaanse Yogi,
Aan de gedachten aan voedsel en klederen
En alle streven in het leven.
Ik wil een volmaakte Boeddha worden.
Comfortabel is de harde matras onder mij,
Comfortabel de deken van Nepalees katoen,
Comfortabel de meditatieband rond mijn knieën,
Comfortabel het lichaam gehard tegen het vasten,
Comfortabel de heldere geest die het Doel ziet.
Niets is moeilijk, alles is Geluk.
Als gij het aankunt, doe als ik.
Maar als gij niet als een asceet wilt leven
En nog vast hangt aan de leer van het ego,
Bespaar mij dan tenminste uw misplaatst medelijden,
Want ik ben een Yogi, op weg naar de Eeuwige Zaligheid.
De zon verzinkt achter de bergen.
Ga terug naar huis
En laat mij alleen, alleen met de dood,
Die komt op een onbekend uur.
Maar vóór die tijd wil ik klaar zijn
En mag ik geen seconde verliezen in nutteloos gepraat.
Daarom trek ik me terug in de stilte van samaadhi.

Op een feest in Kyanga-Tsa, zongen de jagers toevallig deze ballade. Mijn zuster Peta hoorde het en vroeg de mannen of zij een echte Boeddha hadden ontmoet. De mannen proestten het uit. "Maar", riepen zij, "hoor eens aan hoe zij haar broer lof toezwaait." Daarop vertelden zij dat zij mij halfdood van honger hadden gevonden in een grot. Zesay die net arriveerde troostte mijn zus en vertelde haar dat zij mij ook in die grot had opgezocht. "Als hij er nog is, gaan we hem samen opzoeken", beloofde zij.

En Peta kwam naar de grot. Alleen. Zij schrok geweldig. Nu geef ik gaarne toe dat mijn verschijning niet erg fraai was. Mijn ogen lagen diep in hun kassen, mijn beenderen staken uit het vel. Ik had een groenblauwe kleur, nog verhoogd door de groenblauwe haren die mijn lichaam overdekten. Mijn stug haar stond rechtovereind. Toegegeven, het was geen hartverheffend gezicht. Peta verzamelde al haar moed en vroeg: "Zijt gij een mens of een bhoeta?" Ik antwoordde: "Ik ben Mila-Thöpaga." Zij herkende mijn stem, rende op mij toe en viel in zwijm. Ik beijverde mij om haar weer bij te brengen wat mij eindelijk lukte. Zij legde haar hoofd op mijn knieën en huilde. Met horten en stoten vertelde zij over het droevige leven dat zij tot nu toe had geleid en zag nu ook dat het mij even slecht was vergaan. "Is er iemand ongelukkiger dan wij?" vroeg ze. Ik deed mijn uiterste best haar te troosten:

Mijn Meesters, mijn Goeroes,
Veranker deze Yogi in de eenzaamheid.
Zuster, dat zijn slechts wereldse genoegens.
Weet gij dat droefheid en vreugde zo weinig betekenen?
Slechts door deze ontberingen te doorstaan,
Ben ik zeker van de Eeuwige Zaligheid.
Luister, naar uw broer.
Om alle wezens van hun kwaad vrij te kopen,
Heb ik de spirituele weg gekozen.
Kijk waar ik woon.
Net als de dieren in de jungle.
Iedereen die binnenkomt, schrikt er van op.
En mijn voedsel is dat van varkens!
Iedereen walgt ervan.
En mijn lichaam is een geraamte.
Zelfs een vijand zou erom wenen.
Ik gedraag me als een gek.
En gij, mijn zuster, neemt daar aanstoot aan!
Maar als gij in mijn geest zoudt kunnen zien.
Het is de Geest van het Bodhi-Zelf.
Ik mediteer ijverig op de koude rots
En verdraag het losscheuren van vel en vlees.
Mijn lichaam, zowel vanbinnen als vanbuiten gelijkt op brandnetels.
In deze koude grot is in mijn geest geen droefheid,
Maar erkentelijkheid en verering
Voor mijn Goeroe, incarnatie van Boeddha.
Door verder te zetten, verkrijg ik de kennis en de wetenschap.
En als het mij lukt,
Krijg ik geluk en voorspoed in dit leven.
Dan ben ik Boeddha in de volgende incarnatie.
Ween niet, zuster, maar heb berouw en bemin de religie.

Maar Peta was moeilijk te overtuigen. Zij had nog nooit een monnik ontmoet die het zich zo moeilijk maakte, beweerde zij. Zij gaf me dan chhang en wat voedsel en liet me alleen.

Het wilde met mijn meditatie niet meer vlotten. Allerlei gedachten bestormden mijn geest. Ik kon me onmogelijk concentreren. Ik leed er nog onder toen een paar dagen later Zesay en Peta samen op bezoek kwamen. Zij hadden vlees, bloem en een grote voorraad chhang mee. Net op dat ogenblik haalde ik water. Ik was helemaal naakt en het maakte hen enigszins verlegen. Zij vroegen mij mijn levenswijze te veranderen en bijvoorbeeld op bedeltocht te gaan. Ze zouden mij aan kleren helpen waarin ik me kon vertonen. Maar ik antwoordde: "De dood is mijn gezel, alleen het uur is hem alleen bekend. Op bedeltocht gaan is tijdverlies. Als ik omkom door kou of honger is het uit oprechte liefde voor de Waarheid en dat is slechts toe te juichen. Ik kan me onmogelijk inlaten met dat soort van religieuze maskerade, er alleen maar op gericht flink te kunnen eten en drinken en in dure stoffen gekleed te gaan. Zelfs uw bezoek kan ik ontberen. Trouwens de drie lagere werelden hebben het lang niet zo goed als ik.

Gehoorzaam aan mijn Goeroe
Vraag ik hem mij te steunen in mijn eenzaamheid.

Mijn verwanten kennen mijn vreugde niet
Noch mijn vijanden mijn smart.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
Niemand zal iets afweten van mijn dood
Noch de vogels van mijn rottend lichaam.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
De vliegen zullen mijn vlees eten
En de wormen mijn spieren.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
Geen spoor van een mens voor de deur,
Geen spoor van bloed in de grot.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
Niemand rond mijn lijk,
Niemand om te wenen.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
Niemand die vraagt waar ik heen ben
En niemand om het te zeggen.
Als ik hier eenzaam sterf,
Zal ik echt gelukkig zijn.
Zo hoop ik te mogen sterven
In deze eenzaamheid
Voor het welzijn van alle wezens.
Dan zal ik echt gelukkig zijn.

"Uw woorden en daden stemmen wel overeen", merkte Zesay op, "daarom vind ik het een mooi lied." Maar Peta had slechts oog voor mijn miserabel uiterlijk. Zij kon de aanblik van een naakt skelet niet verdragen. Zij beloofde terug te komen met voedsel en kleren.

Na hun vertrek had ik enorme moeilijkheden om mijn geest onder controle te houden. Het was onmogelijk om in die omstandigheden te mediteren. Ik opende de rol die ik van mijn Goeroe destijds had gekregen. Daarin las ik dat ik hoogstnodig een stevig eetmaal moest gebruiken. Door de meditatie moest mijn zenuwstelsel inwendig een grondige verandering ondergaan, maar door de povere kwaliteit van mijn voedsel was die ommekeer uitgebleven. De chhang en het gesprek met Peta en Zesay hadden het negatieve effect nog vergroot. Ik nam de raad die me werd gegeven zeer ter harte en na enige oefening merkte ik dat de zenuwdraden van mijn lichaam sterker werden, zelfs de knoop van mijn soeshoemnaa naadie ontrolde zich en ik voelde een mij onbekende, bovennatuurlijke kracht in mij ontstaan. Ik voelde dat het kwade in het goede was veranderd. Het was me opeens volkomen duidelijk dat het samsaara en het Nirvaana afhankelijke en relatieve toestanden zijn en dat het voornaamste berust op de onpartijdigheid en volstrekte belangeloosheid van Bewustzijn. Dat staat lijnrecht op het ongeloof of het pad van het egoïsme. Het stond mij duidelijk voor ogen dat het samsaara en het Nirvaana hun oorsprong vonden in de Leegte. Dank zij mijn ononderbroken meditatie, de ontberingen, de stevige maaltijd, zelfs dank zij het bezoek van

Peta en Zesay, had ik eindelijk dit prachtig resultaat bereikt. Ik was uitermate opgetogen en begon te zingen:

Hulde aan Marpa van Lhobrak.
Moge hij deze eremijt naar verdere successen leiden.
Door de vrijmoedigheid van edelmoedige leken
Werd mijn ijver met succes bekroond.
Mijn zwak en breekbaar lichaam
Werd door het gekregen voedsel gesterkt.
Het leven dat ontspringt aan de aarde
En het ambrozijn van het uitspansel
Verenigen zich en zegenen alle wezens.
En een vroom leven is de beste bron.
Dit tijdelijk omhulsel, gevoed door verwanten,
En het gezegende onderricht van een heilige Goeroe
Hebben samen een spiritueel leven opgebouwd.
Alleen Volharding werpt vruchten af.
Een eenzame grot in de rotsen
En vurige en oprechte devotie
Leiden samen tot succes.
De geestelijke kennis kan aldus worden verkregen.
In het stoïcijns doorzetten van Milarepa's meditatie
En het vaste geloof in de drie werelden
Is de oorzaak begrepen van het universele Nut.
Zijn essentie is Mededogen.
De Yogi die in de rotsholten mediteert
En zij die hem verzorgen,
Kunnen de toestand van Boeddha bereiken.
De essentie ervan is Toewijding.
In de heilige genade van de Goeroe
En de actieve meditatie van een ijverige shishya (leerling)
Zit de mogelijkheid vervat om de Waarheid te ontdekken.
De essentie ervan is de Zuiverheid van het Geloof.
In de Inwijdingsritus van de occulte krachten
En in het oprecht en diepgemeend gebed
Zit de kans op een vlug welslagen.
De essentie ervan is Zegening.
Heer Dorje-Chang, Onwankelbare,
Gij kent de vreugde en de pijn van deze bedelaar.

Daarop hervatte ik met nieuwe moed mijn meditatie. Gelukkig merkte ik dat ik nieuwe krachten verwierf. Ik kon me in om het even welke vorm vertonen en ook door de lucht vliegen. Ik voelde dat ik overdag onuitputtelijk hiervan gebruik kon maken. 's Nachts droomde ik dat ik de ruimte in om het even welke richting kon doorklieven, van de top van de Meroeberg tot de voet. Alles kon ik duidelijk onderscheiden. Ik kon me ook in honderden personen delen, die allemaal over net dezelfde macht als ik beschikten. Ik kon mijn lichaam in vuur veranderen en ook in water.

Soms vloog ik boven Min-khyut-Dribma-Dzong (vesting van de schaduw van de wenkbrauw) om er te mediteren. En op zo'n tochtje vloog ik over het kleine dorpje Long-da. Daar woonde de broer van mijn ooms schoondochter. Zij was destijds verongelukt toen het huis instortte. De broer en zijn zoon ploegden hun veld. Het was de zoon die mij opmerkte en er zijn vader op wees. De vader riep zijn zoon toe er voor te zorgen dat mijn schaduw niet op hem viel, want ik was hoogstwaarschijnlijk die nietsnut van een Mila, zoon van een doorslechte vrouw die boven hen zweefde. Maar de zoon wedervoer dat hij er niets van geloofde. Een nietsnut kon volgens hem er onmogelijk in lukken te leren vliegen en dat was voor hem het meest wonderbare van alles. En hij bleef kijken.

Een ogenblik dacht ik er over na om mijn kennis ten dienste van alle mensen te stellen. Maar ik had beloofd mijn leven te wijden aan meditatie en dat in alle eenzaamheid. Ik zou mijn gelofte getrouw blijven. Mijn leven zou een voorbeeld zijn voor anderen en misschien worden nagevolgd. Op die manier zou ik bijdragen tot het verspreiden van het Geloof en het welzijn van de gemeenschap.

Maar hier zou ik niet langer mogen blijven. Teveel mensen hadden mij al zien overvliegen en zij zouden waarschijnlijk op mijn kennis een beroep komen doen. De verleidingen van Indra zou ik daardoor oproepen. Het succes en de roem zouden verdere vooruitgang remmen. Ik besloot liever te vertrekken naar Lapchi-Choebar (tussen de rivieren; waarschijnlijk de Mount Everest). Mijn enige bezit, de aarden pot waarin ik de netels klaarmaakte, nam ik op mijn rug. Mijn eeltige voet schoof echter van een steen en de pot rolde van de helling en brak. Tussen de scherven vond ik een groene pot, identiek van vorm als de gebroken pot. De resten van de netelpap waren verhard en hadden de vorm van de pot aangenomen. Dat bewees nog maar eens hoe weinig stabiel aardse dingen zijn.

De aarden pot bestond, maar bestaat niet meer.
Het is net als met alle wereldse dingen.
Hij symboliseert het menselijk leven.
Het sterkt me in mijn besluit
Om te volharden.
Mijn enige bezit brak
En werd een Goeroe.
Ik kreeg een les over het tijdelijke van de dingen.

Jagers vergezeld van enkele jonge vrouwen, waren opgedaagd. Zij ondervroegen mij over mijn armzalig en groenachtig uiterlijk. Zij boden mij aan met hen mee te eten. Een van hen gaf mij de raad werk te zoeken. Met al mijn capaciteiten zou ik onoverwinnelijk zijn. In elk geval kon ik het heel wat beter hebben dan nu. Maar een andere jager wees hem terecht. Hij meende dat ik mij in mijn toestand zeker zeer gelukkig voelde. Ook vroeg hij me nog een lied voor hem te zingen met mijn mooie stem. Daar ging ik wat graag op in.

Vader Marpa, ik werp me aan uw voeten neer
In de tempel van de heuvel van het Bodhi, mijn lichaam,
Op het altaar in mijn borst,
In de hoogste kamer,
In de driehoek van mijn hart,
Pronkt Bewustzijn, vol van vuur en snel als de wind.
Welke lasso zou die volbloed kunnen vangen?
En aan welke paal zou men hem kunnen binden?
Wat zou men hem te eten geven?
En wat te drinken?

Wat om hem tegen de kou te beschermen?
Met de lasso Eén Doel vangt u het paard
En bindt het aan de Meditatiepaal.
Geef het het onderricht van de Goeroe te eten,
Laaf het aan de Stroom van Bewustzijn,
Bescherm het tegen de koude in de boezem van de Leegte,
Gebruik als zadel de Wil en als breidel Intelligentie,
Echte zoekers worden terzijde geworpen als stenen op een bouwwerf,
O, heb mededogen met deze arme onwetende schepselen,
Gij, jonge meisjes, gekleed in zijden gewaden,
En ik, Milarepa van Goenthang,
Koesteren een wederzijdse afkeer
En voelen ook medelijden.
Maar op de weg van ons wederzijds medelijden,
Laten we afwachten wie op het einde wint.
Deze oprechte toespraak is Milarepa's
Antwoord op uw dwaze woorden.
Ze is het ruilen van wijn voor water
En kwaad vergelden met goed.
Ik smeek u, genadige Heer,
Een korte toespraak over de Waarheid is het die ik nu houd.
In het paleis van de hemelgoden
Worden de spirituele Waarheden niet naar waarde geschat,
Maar wel de intellectuele,
In de lagere regionen, in luxueuze stad van de Naagas
(draken of halfgoden)
Wordt de diepzinnige Waarheid niet naar waarde geschat,
Maar wel de rijke.
In de wereld van de mensen
Worden de geleerde en de wijze niet naar waarde geschat,
Maar wel de leugenaars.
In de provincies U en Tsang en de vier districten
Wordt de meditatie niet beoefend,
Maar wel de ijdelheid.
In deze donkere tijden
Wordt de goede niet naar waarde geschat,
Maar wel het geboefte.
In de ogen van vrolijke, jonge meisjes
Worden de mystici niet naar waarde geschat,
Maar wel de losbol.
In de oren van knappe jonge meisjes
Vinden de regels van de religie geen weerklank,
Maar wel de liederen over de liefde.
Waarheid op rijm,
Voor zeven schelpen.

Vergiffenis voor u allen
Als vrolijke noot.

Erg onder de indruk vervolgden ze hun weg. Ik vertrok naar Brin. Een en ander had ik al gehoord over Lapchi-Choebar en over Kyit-Phoeg (heerlijke grot) ook gekend onder de naam Nyima-Dzong (zonneburcht). Ik hield het bij het laatste en bracht er enkele maanden door. Jammer genoeg was mijn verblijfplaats niet onopgemerkt gebleven en ik ontving geregeld bezoekers. Alhoewel ik gestadig vorderde, besloot ik toch te vertrekken naar een meer afgelegen plaats, naar Lapchi-Choebar. Net voor mijn vertrek kwam Peta, mijn zuster, mij opzoeken. Zij had een deken meegebracht. Overal had zij navraag gedaan en zo mijn spoor teruggevonden. Op weg hierheen te Tingri, had zij Lama Bari Lotsawa gezien, gekleed in kostbare zijde, omringd door discipelen. Sommigen bliezen op schelphoorns, anderen hanteerden de cimbalen, speelden klarinet en fluit. Een grote menigte bood de lama thee en chhang aan. Peta had zich nu voorgenomen mij van gedacht te doen veranderen en mij leerling te doen worden van die lama. Zelfs als nederigste en onbetekenende leerling zou ik het volgens haar, nog altijd beter hebben dan nu. Ik zou tenminste te eten hebben en niet naakt hoeven te lopen.

"Peta," antwoordde ik, "naaktheid is toch geen schande. Ik heb mij van alles ontdaan om alles te winnen. Trouwens gij vergist u als gij meent dat ik door in een, volgens u, miserabele toestand te mediteren, geen voedsel, klederen of waardering krijg. Jammer genoeg wordt dat alles mij meer gegeven dan mij lief is. Van mijn Goeroe kreeg ik opdracht in alle eenzaamheid te mediteren en van alle aardse dingen afstand te doen. Zelfs voor hen die het goed met mij menen kan ik niet instaan. Maar op die manier verwerf ik voor alle wezens het eeuwige leven. De dood kan ons op elk ogenblik meenemen, daarom is alle aardse rijkdom volkomen nutteloos. Ik kan gemakkelijk meer rijkdom bijeen brengen dan Lama Bari-Lotsawa. Maar ik wil een Boeddha worden. Slechts dat heeft waarde voor mij. Peta, verzaak eveneens en volg uw broer naar Lapchi-Kang (Tibetaanse naam voor Mount Everest).

Heer, Beschermer van al wat is, Eeuwige Boeddha,
Gij die onbevlekt zijt gebleven in deze wereld,
En uw Genade hebt overgedragen op uw shishyas.
Ik werp me aan uw voeten, O Marpa!
Peta, lieve zuster, luister.
Gij die nog vastzit aan allerlei dingen.
De gouden pin bovenop het zonnescherm is één,
Bespannen met Chinese zijde in charmante plooien is twee,
Met baleinen als de prachtige pluimen van een pauwenstaart is drie,
En een kruk in rode, gepolitoerde teak is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

En een koor antwoordde:

Maar ik heb verzaakt aan al die dingen
En daardoor schittert mijn zon van zaligheid.
Verzaak ook, Peta,
En mediteer in Lapchi-Kang,
Samen mediteren in Lapchi-Kang.
De witte schelphoorn met weergalm is één,
De handigheid en ademkracht van de speler is twee,
De zijden linten in vrolijke plooien (aan de schelp) is drie,

De grote vergadering van celibataire priesters is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

Koor:

Het lieve, kleine tempeltje, net boven een dorp is één,
De omslachtige gesprekken onder jonge novicen is twee,
De lekkere keuken met een grote voorraad Chinese thee is drie,
En vlugge handen van veel jonge novicen is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

Koor:

De vrolijke winkel van helderziendheid, geestesbezwering en sterrenwichelarij is één,
Het verbeteren en de nederigheid van de predikant is twee,
Het uitvoeren van poejaas tot eigen vermaak is drie,
Melodieuze psalmen zingen waarvoor de leken het hoofd omdraaien is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

Koor:

Een stevig en prachtig huis is één,
Een uitgestrekt, vruchtbaar veld is twee,
Voldoende voedsel en rijkdom is drie,
Een groot gevolg, talloze dienaren is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

Koor:

Een prachtig paard is één,
Een zadel overdekt met juwelen en belegd met goud is twee,
Een uitstekend uitgeruste, gewapende escorte is drie,
En een onophoudelijke waakzaamheid tegenover de vijanden en voor de vrienden is vier.
Die vier dingen kan uw broer u geven.

Koor:

Maar als gij geen afstand kunt doen,
Als gij niet naar Lapchi-Kang gaat,
Staak dan dat sentimenteel gedoe,
Want ijdele woorden vertroebelen mijn meditatie.
Omdat ik ben geboren, moet ik ook sterven.
Maar het uur van de dood is mij onbekend.
Ik kan mijn devotie geen ogenblik terzijde leggen.
Onophoudelijk wil ik mediteren,
Want het komt mijn geest ten goede.
Ik ga naar Lapchi-Kang,
Naar de vreugdevolle Bevrijding.
Geef u aan de wereld, zuster,
En stapel de zonden op.

Rek uw verblijf in het samsaara
En word herboren in lagere sferen.
Maar als het samsaara u beangstigt,
Verzaak aan de acht stellingen van het samsaara.
Samen zullen wij naar Lapchi-Kang vertrekken.
Zuster en broer, beiden rijp voor een hogere bestemming,
Die wij zullen vinden in de ketens van Lapchi-Kang.

"Broertje," antwoordde Peta, "wij bezitten niets, dus kunnen wij ook niets verzaken. Al die schone woorden en welgevormde zinnen verdoezelen slechts uw onmacht om Lama Bari-Lotsawa te evenaren. Naar Lapchi-Kang zal ik u niet vergezellen. Wij hebben hier geen eten, hoe moet dat tussen die barre rotsen? Trouwens voor uw eigen bestwil raad ik u aan hier te blijven, dan kan ik u af en toe nog eens opzoeken en een en ander voor u opscharrelen. Ik heb ten andere opgemerkt dat de lui hier wel een zekere bewondering hebben voor u, dat kan wel van pas komen. Zelfs al staat uw besluit vast, stel het dan toch nog enkele dagen uit. Hier is een deken, knip er ondertussen iets fatsoenlijk uit. Ik zal onderwijl zien wat ik nog voor u doen kan." Daarop ging zij in de richting van Tingri op bedeltocht.

Om te beginnen knipte ik een muts uit de deken waar mijn hele hoofd in kon. Daarna tien stukjes om mijn vingers te bedekken, een paar sokken voor mijn voeten en een klein stukje om mijn naaktheid te bedekken. Enkele dagen nadien kwam Peta terug en vroeg me het nieuwe kleed te mogen zien dat ik me had gemaakt. Terwijl ik alles aantrok, hoorde ik haar roepen: "Broer, hebt gij dan werkelijk uw verstand verloren? De ganse deken is verknoeid. Uw devoties nemen schijnbaar niet zoveel tijd in beslag, want gij hebt nog tijd te over om allerlei onzin uit te halen." Ik antwoordde: "Ik heb ontdekt wat echte schande is en daarom ben ik een religieus leven gaan leiden. Maar dat lapje heb ik gemaakt, omdat het zien van mijn lichaam in zijn natuurlijke vorm u verlegen maakt en ik van mijn kant onmogelijk dat stukje kan wegnemen dat door u als oneerbaar wordt geacht. Vermits mijn andere ledematen eveneens organen zijn van datzelfde lichaam heb ik er ook een beschermend lapje voor gemaakt. De deken is dus verre van verspild, maar wel degelijk gebruikt voor datgene waarvoor hij was gemaakt. Gij schijnt mij zeer preuts toe en heel wat gevoeliger voor schaamtegevoelens dan ik. Een voorwerp waar wij ons over schamen kunnen wij beter wegwerpen. Ik geef u dan ook de raad uw beschamende dingen zo vlug mogelijk weg te gooien." Peta antwoordde niet en ik ging verder: "Wat gewoonlijk als beschamend wordt voorgesteld is dat bijlange na niet. Maar kwaad en bedrog, dat is werkelijk beschamend."

Voor alle Goeroes werp ik mij ter aarde.
Mogen zij mij leren wat echte schande is.
Peta, houd uw bedeesdheid,
Maar luister nog een ogenblik naar uw broer.
De vooroordelen van onwetenden hebben de schande doen ontstaan.
Gij ziet ze waar ze niet is.
Zeg mij eerlijk, gij die mij ziet in mijn drievoudige vorm
(lichaam, woord en geest)
Is dat een schande?
Alle mensen behoren tot het ene of tot het andere geslacht
En bezitten daartoe de geschikte organen.
Is dat een schande?
Maar de massa heeft geen oog
Voor de echt schandelijke en verderfelijke dingen:

Het meisje van de schande wordt belichaamd door de rijkdom
En het kind van de schande groeit in haar schoot.
Hebzucht en slechte gedachten door ongeloof veroorzaakt,
Duivelse daden, gemene bedriegerijen, diefstal en roof,
Misbruik van vertrouwen enz.
Dat is beschamend en verwerpelijk.
En slechts weinigen doen daar niet aan mee.
De eenzaten die de wereld de rug hebben toegekeerd
En de geestelijke Waarheid hebben gezocht
Langs het mystieke pad,
Zij die hun leven doorbrengen in meditatie
Kunnen het onderscheid maken tussen echte en valse schaamte.
Peta, vergroot uw lijden niet,
Maar volg uw natuurlijke oprechtheid.

Peta was veeleer teleurgesteld. Maar zij wilde me niet aan mijn lot overlaten. Zij vroeg me te blijven, zij zou voor ons beiden zorgen. Daarop wilde ze weer vertrekken op bedeltocht, maar ik weerhield haar. Gaarne wilde ik haar in een religieuze richting sturen en daarom vroeg ik haar bij mij te blijven tot onze voorraad was uitgeput. Het lukte en ik boekte toch enig resultaat.

Ondertussen was mijn oom gestorven en werd mijn tante door gewetenswroeging gekweld. Zij ging naar mij op zoek met een zwaar beladen zak. Peta had ze al van ver herkend. Zij was op een ontmoeting helemaal niet gesteld en haalde het bruggetje dat over de kloof lag fluks op. "Liefste nichtje," riep tante, "haal de brug niet op, ik wil er over." "Daarom juist heb ik ze opgehaald," riep Peta terug. "Ik kan u best begrijpen", riep tante terug, "maar beklaag mij bitter mijn slechte daden tegenover u. Laat de brug toch neer. Of verwittig tenminste uw broer dat ik hier ben."

Ik kwam net langs en ging zitten op een steen naast de brug. Mijn tante wierp zich op de grond en verzocht me om een onderhoud. Dat kon ik haar onmogelijk weigeren. Maar eerst wilde ik haar toch op haar fouten wijzen. "Ik ben niet langer gehecht aan mijn verwanten en vooral niet aan u, tante. Onze jeugd hebt gij ons ontnomen, maar bovendien hebt gij mij nog toen ik al op het spirituele pad was op een afschuwelijke manier behandeld. Ik heb u als verwante uit mijn gedachten gebannen."

Beminnelijke Vader,
Marpa, ik werp me aan uw voeten.
Wees een vriend voor mij, die zonder vrienden is.
Weet gij nog, tante, wat gij allemaal hebt gedaan?
Mijn lied zal uw geheugen opfrissen.
Luister aandachtig en heb oprecht berouw.
In het land van Kyanga-Tsa,
Stierf mijn vader en liet ons,
Moeder en twee wezen, achter.
Gij bestal ons en dompelde ons in armoe.
Als erwten onder stokslagen werden wij verstrooid.
Wij hadden geen verwanten of vrienden meer.
Ver van huis, drukte de angst om zuster en moeder zeer zwaar.
En ik kwam terug, helaas.

Moeder was dood en mijn zuster verdwenen.
Alleen de religie bood mij enig houvast.
Maar voedselgebrek dwong mij te bedelen.
Ook aan uw deur, tante!
Maar gij hitste de honden tegen mij op
En sloeg mij als een schoof koren.
Ik viel in het water en verdronk bijna
Terwijl gij schreeuwde "handelaar in mensenlevens"
En "schande van de familie".
En alhoewel ik het niet nodig had,
Hebt gij mij veld en huis ontstolen.
Gij zijt een duivelse geest, o tante.
Mijn oom verwelkomde mij
Met vloeken en gemene woorden:
"De demon, die het land verwoest, is terug",
Schreeuwde hij en riep de buren te hulp.
Hij slingerde stenen naar mijn hoofd
En een regen van scherpe pijlen.
Ongeneeslijk bloedde mijn hart.
Mijn oom, de weerwolf,
Wilde mij eveneens doden.
Het laatste restje respect voor hem heb ik toen verloren.
Mijn verwanten behandelden mij erger dan mijn vijanden.
Gelukkig was er Zesay,
Die mij troostte met lieve woorden
En mij voedsel en drank bezorgde.
Zij redde mij het leven.
Haar ben ik veel verschuldigd.
Niet aan u, tante.
Daarom keer terug terwijl het nog vroeg is.

Mijn tante huilde en boog voortdurend. Zij smeekte om mededogen en geduld. Ik had echt met haar te doen. Haar berouw kwam me oprecht voor en mijn hardheid smolt als sneeuw voor de zon. Ik liet de brug zakken, ondanks het protest van Peta. Het berouw van mijn tante bleek oprecht. Na ons onderhoud aanvaardde zij de penitentie en begon een langdurige meditatie, die haar tenslotte naar de Bevrijding leidde.

Hier werd Jetsun onderbroken door Shiwa-Wöd-Repa die, in tranen, opmerkte dat in vergelijking met wat Jetsun had gepresteerd zijn ijver zo belachelijk miniem was dat hij wel nooit de verlossing zou bereiken.

Jetsun antwoordde: "Als ik aan de pijnen en smarten van de hele wereld denk, lijkt mijn geloof en ijver me ook niet zo enorm. Een oprecht geloof in de wet van het karma geeft kracht en energie om grote dingen te doen. Wie slechts de doctrine naar de letter volgt, maar niet toepast in zijn eigen leven zal onmogelijk kunnen verzaken aan de doelstellingen van de wereld. Sommigen menen dat de eenvoudige wetten van het karma niet voor hen zijn bestemd en leggen zich toe op de moeilijke leer van het Absolute. Nochtans is het Absolute uiterst subtiel en niet te bereiken voor iemand die zijn eigen leven niet in die richting uitbouwt. Alleen door het toepassen ervan krijgt men oog voor het subtiele en kan men duidelijker goed van kwaad

onderscheiden. Ook ik begreep eerst het Absolute niet, maar ik geloofde vast in de wet van het karma. Ik had zwaar gezondigd en was veroordeeld om naar de lagere wereld terug te keren. Maar ik heb me in volle vertrouwen gehecht aan mijn Goeroe en al mijn kracht en vlijt gebruikt voor meditatie. Zoek eveneens de eenzaamheid op en leef als asceten. Op die manier zult ook gij de Bevrijding smaken."

Nu was het de beurt aan Ngan-Dzong-Tönpa om een en ander te vragen: "Jetsun Rinpoche (kostbaar; eretitel in Tibet), waarschijnlijk zijt gij de grote Boeddha Dorje-Chang zelf. Gij hebt uw leven gegeven aan de religie en beijvert u nog voortdurend inzake meditatie. Alle tekens van een Boeddha kunnen wij bij u terugvinden. Voor ons, slaven van onszelf, komt uw geloof en de ontbering die gij hebt doorstaan werkelijk onbegrijpelijk voor. Tot zoiets zijn wij niet in staat. Ofwel waart gij een Bodhisattva ofwel de reïncarnatie van een Boeddha. Wij prijzen ons gelukkig u te mogen aanhoren en bevrijd te worden, want wijzelf zouden een dergelijke leefwijze nooit volhouden. Zeg ons welke Bodhisattva gij zijt geweest."

"Ik weet zelf niet wie of wat ik vroeger was", antwoordde Jetsun, "als gij mij aanziet voor Dorje-Chang of een andere godheid zult gij ook van die godheid genade en kracht krijgen krachtens uw geloof. Eigenliefde en eerbied doen u denken dat ik een incarnatie ben, maar voor het Dharma bezondigt gij u aan twijfel en scepticisme. Het mangelt u aan vurigheid. Slechts door de grote kracht van het Dharma ben ik er in geslaagd de staat van Boeddha te benaderen, ondanks mijn zondige jeugd. Veel dank ben ik verschuldigd aan mijn Goeroe, die voor mij geschikte teksten heeft uitgezocht en mij het mystieke pad heeft getoond van Mantrayaana. Ik heb de Waarheid van hem gekregen zonder al die overbodige ornamenten. Iemand anders had, net als ik, door hierover te mediteren eveneens de Bevrijding in één leven bereikt. Wie niet gelooft in de wet van het karma kan onmogelijk zijn studies tot een goed einde brengen. Geloof en ootmoed tegenover de Goeroe, ijver en energie in de meditatie, en ook nog de aangeduide weg weten om te volgen, leiden tot de staat van Boeddha. Er is op dit ogenblik een zeker wantrouwen aan het groeien ten overstaan van de weg van Mantrayaana. Richt uw geloof op de wet van het karma, de pijn en smart van het samsaarisch bestaan, de moeilijkheid om profijt te halen uit een rijk gevuld leven, de zekerheid van de dood en de onzekerheid omtrent het uur ervan. Met al dat voor ogen kunt gij u wijden aan de studie en het in praktijk omzetten van de doctrine van Mantrayaana. Van alles heb ik afstand gedaan en in alle eenzaamheid heb ik gemediteerd. Doe mij na."

ONDERDEEL 14 / 15

Het verhaal van Milarepa XI. EERSTE DISCIPELEN VAN JETSUN

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

XI. EERSTE DISCIPELEN VAN JETSUN

Rechoeng vroeg: "Meester, wie of wat waren uw eerste discipelen? Waren het al dan niet menselijke wezens?"

Jetsun antwoordde: "Mijn eerste discipelen waren geen menselijke wezens, maar krachten die mij benaderden om mij van inzicht te doen veranderen. Naderhand kwam de godin Tseringma (lang leven; een van de twaalf wachters van Tibet) me op de proef stellen. Later verzamelden zich ook mensen rondom mij. Aan onaardse wezens geef ik onderricht langs Tseringma om, aan de mensen door Upa-Tönpa."

Toen vroeg Seban-Repa: "Hebt gij nog ergens anders gemediteerd buiten Lapchi-Choebar en de andere grotten?"

"Vast wel, onder andere te Yölmo-Kangra in Nepal, in zes bekende grotten, in zes u onbekende grotten hoog in de bergen en in zes geheime grotten. Eigenlijk zowat overal, als het maar enigszins mogelijk was, totdat het voorwerp van meditatie, de meditatie zelf en de mediteerder onverbreekbaar met elkaar waren verstrengeld."

"Heer," vroeg Rechoeng, "dank zij uw heldere uiteenzettingen kunnen wij, uw leerlingen, door een kleine inspanning ons einddoel bereiken. Zonder dat wij gevaar lopen te verdwalen. Dank zij uw goedheid en goddelijke genade. Maar mag ik u de namen niet vragen van de verschillende grotten waar gij hebt gemediteerd. Het zal vast ten goede komen aan de discipelen die na ons komen."

De zes bekende grotten zijn:

1. Burcht van de witte rots als een paardentand; 2. Burcht in de schaduw van de wenkbrauwen; 3. Burcht van de rode rots; 4. Volmaakte burcht van Ragma; 5. Burcht van de banier die de hemel siert; 6. Onverwoestbare burcht van de grijze rots.

De zes onbekende:
1. Burcht van Chongloeng-Khyoeng; 2. Burcht van de vreugdevolle zon; 3. Burcht van de eenzame koekoek ; 4. Burcht van de kristalgrot; 5. Burcht van de sappige kool; 6. Burcht van de voetzoolrots.

De zes geheime grotten:
1. Burcht van de hemel vervuld van terreur; 2. Burcht van de leeuw en grot van de tijger;
3. Burcht van de verborgen spelonk; 4. Burcht van de lotusgrot; 5. Naagaburcht van de olifantenpoort; 6. Burcht van de glorievolle, bronzen Vajra.

En nog twee andere:
Zonneburcht van de vrolijke grot en Burcht van de bergtoppen.

Vier grote en bekende grotten zijn:
1. Grot in de vorm van Nyanams maag; 2. Grot in Lapchi waar de demonen werden overwonnen; 3. Grot van de jaktaal te Brin; 4. Mirakelgrot van de berg Kailaasa.

Vier grote, onbekende grotten:
1. Grot waarin Mila-Repa zich terugtrok in Kyanga-Tsa achter zijn huis; 2. Helderverlichte grot van Rön; 3. Zijdegrot van Rala; 4. Duivengrot van Koethang.

Wie daar mediteert zal alle levensnoodzakelijke dingen in overvloed vinden en worden geïnspireerd door de genade van de Meesters die hem vooraf gingen.

Iedereen die dit aanhoorde werd door een diep geloof bevangen. Zij lieten hun vroegere leefwijze varen en werden Yogis en Yoginis.

Dit verhaal werd neergeschreven zoals het door Jetsun zelf werd verteld. Een en ander is nog verschenen achteraf omtrent de eerste discipelen. Een meer uitgewerkt verhaal. Echter niet verteld door Jetsun.

ONDERDEEL 15 / 15

Het verhaal van Milarepa XII. HET NIRVAANA

Oorspronkelijke bron van dit onderdeel

XII. HET NIRVAANA

Tijdens de periode dat Jetsun te Brin verbleef, woonde daar ook een zeer verstandige, rijke en invloedrijke lama Tsaphoewa.

Hij was het die op de bijeenkomsten van de inwoners van Brin steeds de ereplaats innam. Ondanks zijn grote bewondering voor Jetsun, knaagde in zijn hart de jaloersheid. Bij hem rijpte het plan om Jetsun door strikvragen in een moeilijke positie te brengen en hij zocht daarvoor een gelegenheid waarbij veel van zijn eigen aanhangers zouden zijn.

En in de herfst van het jaar van de houten tijger kwam voor hem de gelegenheid. Jetsun zou aanzitten op een bruiloft. Jetsun kreeg de ereplaats toegewezen. Naast hem zat Lama Tsaphoewa. Deze boog zeer diep voor Jetsun en verwachtte dat ook van Jetsun. Maar Jetsun, die slechts boog voor zijn Goeroe, week ook nu niet af van zijn gewoonte. Dat kwetste de geshe (ongeveer als hindoe of pandit), die bij zichzelf mompelde:

"Ik, een pandit, buig voor zo'n kinkel die me niet eens groet. Maar nu is mijn uur gekomen." Hij nam een boek over filosofie en vroeg Jetsun: "O Jetsun, wees zo vriendelijk mij deze tekst, die ik moeilijk begrijp, woord voor woord uit te leggen?"

Een uitleg woord voor woord is voor u vast niet moeilijk. Maar de toepassing ervan in uw eigen leven is een andere kwestie. Daarvoor moet gij verzaken aan de acht wereldse ambities, ze afsnijden aan de wortel en uitstijgen boven het geloof in het persoonlijke ik. Nooit heb ik enig belang gehecht, laat staan bestudeerd, aan de conventionele werken waarin vraag en antwoord moeten worden ingepompt en weer uitgebraakt om een tegenstander te overbluffen. Op die manier kan men de echte Waarheid onmogelijk ontdekken. Maar luister liever:

Gehoorzaamheid aan u, o Marpa.
Mag ik gespaard blijven van allerlei disputen rondom geloof en dogma's.
Tot nu toe heb ik mijn geest steeds gericht op uw genade
En geen andere verstrooiing gezocht.
Door langdurige contemplatie over Liefde en Medelijden
Ben ik vergeten welk verschil er is tussen mij en de anderen.
Door langdurige meditatie over mijn Goeroe, die ik boven mij weet,
Ben ik al diegenen vergeten die heersen door macht en prestige.
Door langdurige meditatie over mijn onafscheidelijke beschermgoden
Ben ik de gewone vleselijke gedaante vergeten.
Door langdurige meditatie over de esoterische Waarheid
Ben ik vergelen wat er in de boeken werd beschreven.
Door mij de gewone kennis eigen te maken
Verleerde ik de kunst van het waarzeggen.

Door langdurige contemplatie over de drie lichamen waaruit ik besta
Vergat ik hoop en vrees.
Door langdurige meditatie over het nu en het toekomstige als zijnde een geheel
Vergat ik de angst voor geboorte en dood.
Door alles zelf te bestuderen en te toetsen aan eigen bevindingen
Vergat ik een beroep te doen op de mening van vrienden.
Door elke nieuwe ontdekking in mijn persoonlijk leven toe te passen,
Vergat ik alle geloofspunten en dogma's.
Door langdurige meditatie over het Absolute
Vergat ik alle vastomlijnde definities.
Door langdurige meditatie over zichtbare verschijnselen zoals het Dharma-Kaaya,
Vergat ik de meditatie vervat in de geest.
Door een langdurig verblijf van mijn geest in het ongeschapene
Verleerde ik alle conventies en verkeerde gebruiken.
Reeds lang gewoon aan nederigheid van geest en lichaam
Kregen ambitie en machtswellust op mij geen vat.
Reeds lang gewoon mijn vleselijk lichaam als mijn kluis te beschouwen,
Vergat ik het comfort en de luxe van retraites in kloosters.
En omdat ik de betekenis heb achterhaald van het woordenloze
Vergat ik de taal als bron van woord en zin.
Wijs man, ik hoop dat gij dat in uw boeken ontdekt.

"Goed, goed," antwoordde de geshe, "dat is niet strijdig met het geloof van de Yogi, maar een dergelijke religieuze uiteenzetting slaat nergens op. Ik buig voor iemand die een zeer geëvolueerd man meent te zijn."

Maar de andere aanwezigen namen dat niet. Zij protesteerden en wierpen de geshe voor de voeten dat hij van echte godsdienst geen kaas had gegeten. Dat griefde de geshe nog meer. Hij zag opeens een gevaarlijke bedreiging van de financiële kant van de godsdienst door de theorie van Milarepa. Daar zou hij een stokje voor steken.

Zijn bijzit beloofde hij een kostbare turkoois als zij Jetsun vergiftigde melk deed drinken. Daar stemde zij in toe. Jetsun was toen in Brin-Dragkar en voelde dat zijn einde op handen was. Hij gaf zijn voornaamste leerling zijn laatste onderrichtingen bij wijze van testament en ontving toen de vrouw. Maar hij wist dat zij de turkoois niet had gekregen en dat zij hem ook na haar misdaad niet zou krijgen. Daarom sprak hij: "Voor het ogenblik kan ik uw offer niet aanvaarden. Kom nog eens terug dan zal ik dat wel doen."

Helemaal in de war liep de vrouw terug naar de geshe. Zij vertelde hem dat Jetsun haar had doorzien. Maar de geshe antwoordde: "Als Jetsun u werkelijk had doorzien zou hij niet hebben gezegd dat gij later moest terugkomen. Kijk hier hebt gij de turkoois, maar zorg dat hij nu het gif opdrinkt." Maar de vrouw gaf niet toe. De geshe mocht gerust de turkoois houden en beweren dat Jetsun helemaal geen helderziende was, zij ging niet meer terug. Maar de geshe gaf zich niet zo gemakkelijk gewonnen. "Het domme volk meent dat Jetsun een helderziende is, maar in de Schriften wordt een dergelijk iemand beschreven en die gelijkt op verre na niet op Jetsun. Maar kijk, een ander voorstel. Gij hebt toch mijn bed al met mij gedeeld en zoals het spreekwoord zegt: veel of weinig look eten is hetzelfde. Het is immers allemaal look, wel we zullen als man en vrouw leven en gij zult heersen over alles wat ik bezit. Ga naar Jetsun en breng hem vergiftigd voedsel."

Jetsun ontving de vrouw in Trode-Trashi-Gang. Glimlachend aanvaardde hij de offerande: "Gij hebt nu toch de turkoois gekregen?" vroeg hij haar. Snikkend viel de vrouw op de grond en smeekte Jetsun niet te drinken, maar haar, de misdadige, alles te doen opdrinken als straf voor haar lage daad. Maar Jetsun antwoordde: "Dat kan ik niet toestaan; vooreerst heb ik diep medelijden met u en ik zou bovendien te kort komen aan de wil van de Bodhisattva en een zware geestelijke zonde begaan. Mijn werk hier is af en mijn leven voltooid. Ik ga in een andere wereld. Het gif heeft daarop geen invloed, maar ik heb het de eerste keer geweigerd opdat gij de turkoois zoudt hebben gekregen, nu gij hem bezit zal ik het gif opdrinken, daarmee is ook aan de wensen van de geshe voldaan. De andere beloften die hij u heeft gedaan zullen u jammer genoeg ontvlieden. Zeer vlug zal voor u beiden het ogenblik komen waarop gij u deze daad diep zult beklagen. Toon dan dat gij echt berouw hebt en vat uw leven anders op. Maar als het u te zwaar valt, vermijd dan tenminste nog dergelijke misdaden te bedrijven. Bid voor mij en mijn discipelen. Ik wil trachten uw slecht karma te doen verdwijnen. Maar zolang ik nog leef moogt gij daar met niemand over spreken. Later zal alles wel aan iedereen bekend zijn. Alhoewel gij niet kunt geloven in alles wat ik heb gezegd, vraag ik u om dit laatste te geloven en zwijgzaam af te wachten tot de belofte is vervuld."

En Jetsun dronk het gif op tot de laatste druppel. De vrouw vertelde haar wedervaren aan haar geshe. Die zei: "Elk gesproken woord is daarom nog geen waarheid. Niet alles wat wordt gebakken is immers eetbaar. Het voornaamste is dat hij het gif heeft opgedronken. En nu zwijgen als vermoord en afwachten."

Jetsun liet aan alle bewoners van Tingri en Nyanam en aan allen die hem kenden en in hem geloofden zeggen dat zij hem moesten bezoeken. En zij kwamen allen naar Lapchi-Choebar. Verschillende dagen onderhield Jetsun hen over de wet van het karma en het Dharma-Kaaya. De aarde scheen bevolkt met goddelijke wezens. Regenbogen schitterden in de blauwe hemel, wolken in allerlei tinten en in de vorm van zonneschermen verschenen en bloemen regenden neer. De lucht was vervuld van een heerlijke geur en er steeg een onwezenlijke, mooie muziek op. De aanwezigen vroegen aan Jetsun naar de betekenis van die wondere verschijnselen.

En Jetsun zong:

Gehoorzaamheid zij u, gracieuze Marpa.
En zegen uw volgelingen dat hun aantal mag groeien.
Rondom mij, de mysticus,
Komen de goden van de Toeshita-hemel
En heiligen van alle regionen naar mij luisteren.
Zij vullen het uitspansel,
Maar slechts zij die over de vijf ogenparen beschikken
Kunnen ze opmerken

(vijf ogenparen: 1. ogen van het instinct, 2. hemelse ogen; 3. ogen van de waarheid,
4. goddelijke ogen, 5. ogen van de Boeddha).
Ik zie hoe zij mij eer bewijzen
En toezien
Dat iedereen hier het goed heeft.
De hemel is een regenboog
En een regen van goddelijke, welriekende bloemen valt op ons neer.
Iedereen kan dat ruiken en hoort tevens wondere melodieën
En wordt doorstroomd van goddelijke liefde en vreugde.
Dat zijn de vruchten van de genade van de Kargyutpas-heiligen.
Zoek een toevlucht in het Geloof

Als gij de goden en de engelen wilt zien.
En luister aandachtig:
Uit het verleden hebt gij slecht karma meegekregen
En vanaf uw geboorte hebt gij met de zonde gespeeld.
Het goede en de verdienstelijke daden lokken u niet erg aan.
Gij zijt gegroeid, maar uw natuur bleef pervers.
Achteraf plukt gij de vrucht van het kwaad.
Vraagt gij u af of het slechte karma kan worden uitgewist?
Weet dan dat het verlangen naar het goede hiertoe volstaat.
Maar zij die volharden in de boosheid,
Die een volle buik ruilen voor eerloosheid,
Die niet beseffen waardoor zij geketend liggen
En bovendien nog denken voor leider te spelen,
Doen groot onrecht aan anderen en ook aan zichzelf.
Om pijn en smart te vermijden,
Mijd het kwaad.
Heb berouw en biecht oprecht
Aan de voeten van de Goeroe en de goden.
Daarbij hoort de vaste wil om niet te herbeginnen
En gij neemt de kortste weg naar de bevrijding.
De zondaars hebben meestal een sluwe geest,
Onstandvastig en voortdurend op verstrooiing gericht.
Zonder belangstelling voor het mystieke,
Verblind door het kwaad,
Hebben zij biecht en berouw voortdurend nodig.

Breng uzelf tot inkeer.
Verlaat het pad der zonde en richt u naar het goede.
Op die manier zult gij niet alleen
De goden van het Dharma zien,
Maar ook de heiligste, opperste Godheid.
Gij zult het Dharma-Kaaya van uw eigen geest zien.
En daardoor "ALLES".
Het oneindige visioen, het samsaara en Nirvaana.
Dan zullen uw karmische daden ophouden.

Na deze hymne voelden alle aanwezigen een steeds groeiend verlangen naar de Grote Bevrijding. En Jetsun vervolgde: "Discipelen, goden en alle aanwezigen, uw aanwezigheid hier resulteert uit een goed karma uit vroegere levens. En in dit leven hebt gij het nog beter gedaan. Ik ben een oud man en het is nu vrijwel zeker dat niemand onder u mij nog zal ontmoeten. Ik vraag u de toespraken die ik heb gehouden in praktijk te brengen. Pas mijn woorden toe in uw dagelijks leven." De mensen van Nyanam, geschrokken door zijn woorden die op een afscheid duidden, smeekten hem om toch nog een laatste bezoek te brengen aan Nyanam. Dat vroegen ook de bewoners van Tingri. Maar Jetsun antwoordde dat hij te oud was geworden om naar Nyanam én naar Tingri te gaan. Hij zou de dood afwachten te Brin en te Choebar. Daarop smeekten zij hem elke plaats die hij bezocht had te zegenen en tevens alle wezens.

En Jetsun zong de hymne van de Goede Wensen:

Vader en Beschermer van alle wezens,
Gij die uw goede wensen hebt verwerkelijkt,
Marpa, ik werp me aan uw voeten.
Discipelen luister:
Vol liefde zijt gij voor mij geweest
En ik heb u wederliefde gegeven.
Verbonden door die sterke band
Zullen wij elkaar terugzien in het Rijk van de Vreugde.
Edelmoedigen, moogt gij nog lang en voorspoedig leven,
Gevrijwaard van perverse gedachten,
Vol vroomheid voor het mystieke,
Dat er echte vrede moge komen in dit land.
Zonder ziekte of oorlogen
Met rijke, overvloedige oogsten,
Met rechtschapen mensen.
Allen die mij hebben gezien en mijn stem gehoord
En die mijn geschiedenis in hun hart dragen
En allen die mijn naam en doel hebben gekend
Mogen zij met mij zijn in het Rijk van de Vreugde.
Zij die mijn leven hebben bestudeerd,
Nagevolgd en zich hebben gewijd aan meditatie
En zij die het hebben beschreven, verteld en aangehoord,
Die het hebben gelezen of vereerd,
Of aangenomen als gedragsregel
Mogen zij met mij zijn in het Rijk van de Vreugde.
En alle wezens die nog moeten komen
En die willen mediteren,
Mogen ze worden Bevrijd van dwalingen en fouten
Krachtens mijn gestrengheid.
En ook onbeperkte verdienste voor hen
Die ontberingen doorstaan ter wille van de devotie.
En voor hen die anderen op de weg helpen.
Onbeperkte genade ook voor hen
Die echt luisteren naar mijn levensverhaal.
Mogen zij de Bevrijding vinden.
Mogen het weinige dat ik had,
De plaatsen waar ik verbleef,
De stenen waarop ik rustte,
Overal vrede en geluk brengen.
De aarde, het water, het vuur, de lucht,
De etherische ruimten en om het even wat wil ik omvatten.
De Devas, Nagas en geesten van de acht Orden
En alle plaatselijke geesten
Zullen geen kwaad berokkenen
Aan hen die volgens het Dharma leven.
Geen enkel levend wezen zelfs geen insect,

Mag gebonden blijven aan het samsaarisch bestaan.
Mag ik de kracht hebben om allen te redden.

Deze hymne vervulde allen met grote blijdschap. En zij meenden te hebben gehoord dat Jetsun toch niet weg zou gaan. Daarop ging de congregatie uiteen en iedereen keerde naar huis terug. De regenbogen en andere verschijnselen verdwenen.

Langs Shiwa-Wöd-Repa en een paar andere discipelen om vroegen mensen uit Brin dat Jetsun bij hen zijn intrek zou nemen. Daar betrok hij een kluis bovenop een rots gebouwd die Giftige Aanraking werd genoemd. De kwade slangengeest van Brin had er, naar men beweerde, verbleven. Jetsun vroeg aan de discipelen of zij nog opheldering wensten, want hij had niet lang meer te leven, zo sprak hij. Bri-Gom Repa en Seban-Repa vroegen hem daarop: "Moeten wij echt geloven, Jetsun, dat gij ons gaat verlaten en uw intrek gaat nemen in het Nirvaana?" Jetsun antwoordde: "Mijn leven nadert zijn voltooiing."

Enkele dagen later werd hij ziek. Ngan Dzong-Repa offerde allerlei kostbaarheden aan Goeroes, Devas en Daakinies en drong er bij Jetsun op aan een medische behandeling te volgen.

Maar Jetsun hoorde niet van die kant. Hij had volbracht wat van hem verwacht was en zijn tijd was om. Hij vermaande zijn discipelen, nooit Tantrische riten te gebruiken om er zelf baat bij te hebben. "Mijn geest komt niet meer los van de Waarheid, dat betekent meteen het einde. Marpa heeft mij de middelen doen kennen om de vijf giftige ziekten uit te roeien (ontucht, haat, stompzinnigheid, egoïsme, jaloersheid). Een monnikspij alleen aantrekken volstaat niet. Ook de beproevingen en de moeilijkheden moet gij beschouwen als een hulp op de Weg. Want het kwaad kan tot goed worden omgebogen op het geschikte ogenblik. Daarom heeft Boeddha destijds door dokter Jievaka Koemaara zijn koorts laten nemen, omdat vele discipelen nog niet voldoende waren gevorderd om reeds door hun meester te worden verlaten. Maar later toen zijn tijd was gekomen is ook Hij het Nirvaana binnengegaan."

Twee van zijn beste leerlingen vroegen hem nu wat er na zijn dood moest gebeuren. Wat er met zijn gebeente moest gebeuren, hoe het binnengaan in het Nirvaana jaar na jaar moest worden herdacht en dergelijke.

"Door de hulp van Marpa heb ik al de opdrachten van het samsaara vervuld. Dus blijft er geen lichaam na mijn dood. Er moeten geen stoepas of tsha-tshas van klei worden gemaakt. Ik bezit geen klooster of tempel en voel geen behoefde om een opvolger aan te duiden. Woestijnen, heuvels, bergtoppen en grotten kunnen door u allen worden gebruikt. De wezens van de zes werelden kunt gij als uw kinderen en leerlingen beschermen. Gebruik uw ijver om met vurige liefde het Dharma te volbrengen en houd de zegevierende standaard van de Devotie hoog. Herhaal dagelijks het gebed van de vier takken. De verjaardag van mijn heengaan kunt gij herdenken met een oprecht gebed uit uw diepste diepte. Wie echter faalt en alles wat hij hier heeft gehoord overboord gooit, zal zinken in de diepte van de hel. Het leven is kort en het uur van de dood onbekend, handel zó dat gij op geen enkel ogenblik voor een van uw daden hoeft te blozen."

Daarop zong Jetsun:

Ik kniel voor u neer, o Marpa!
Mijn discipelen, bijeengebracht door het geloof,
Luister naar mijn testament!
Naar het testament van de oude Milarepa,
De Yogi Milarepa,

Die door de genade van Marpa van Lhobrak
Met succes alles heeft vervuld.
Shishyas, discipelen,
Doe zoals ik u heb voorgehouden.
Dan werkt gij voor het welzijn van de anderen en voor uzelf.
En de Boeddha en ikzelf zullen tevreden over u zijn.
Andere daden brengen geen heil,
Voor u noch voor anderen
En zij bezwaren mijn hart.
Als een Goeroe niet hoort in de ononderbroken lijn van opvolging
Welk nut heeft het dan door hem te worden ingewijd?
En als het Dharma geen deel uitmaakte van zijn eigen natuur
Wat zou men dan winnen bij het van buiten leren van de Tantras?
Hoe kunt gij nut halen uit de meditatie
Als gij niet hebt verzaakt aan de wereld?
En kunt gij er baat bij hebben de riten te onderhouden
Als gij geen overeenstemming bereikt tussen de Doctrines,
Het lichaam, het woord en de geest?
Als de haat slechts door de liefde wordt overwonnen
Wat kan men dan winnen door te mediteren over geduld?
Als partijdigheid en antipathie blijven voortbestaan,
Is het nodig eerbied op te brengen?
En als alle egoïsme niet uit uw hart is verdreven,
Ziet gij er wat in om alsnog aalmoezen te geven?
Als gij de wezens van de zes werelden niet als uw verwanten beschouwt,
Kunt gij dan in alle oprechtheid een hiërarchische plaats bekleden?
En als liefde en eerbied niet in uw hart wonen,
Heeft het dan wel nut een stoepa te bouwen?
Als gij tijdens de vier gedeelten van de dag niet kunt mediteren,
Is het dan wel nodig dat gij tsha-tshas maakt?
En stijgt het gebed niet op uit het diepste van uw hart,
Vier dan ook de verjaardagen niet.
Als uw oor de geheime onderrichtingen niet vasthoudt,
Is het dan nodig er voor te lijden?
En vergezellen het geloof en de liefde de heilige niet tijdens zijn leven
Waarom zou men dan zijn relieken en zijn beeld in ere houden.
Als gij zelf spijt noch berouw kent
Welk nut heeft het dan te zeggen: verzaak en heb berouw.
En als gij uzelf meer bemint dan uw naaste
Spreek dan niet over mededogen.
En als gij uw begeerten niet beheerst,
Kunt gij u dan ten dienste stellen van anderen?
Als elk woord van de Goeroe niet wordt gewaardeerd,
Is het nutteloos een hele schare shishyas te hebben.
Daden die geen voordeel brengen,
Ontstaan uit kwaad.

Laat ze.
De Yogi zich bewust van zijn zending
Kent de weg die hij moet volgen.

Iedereen was diep onder de indruk van Jetsuns woorden. Nu kwam de geshe Tsaphoewa bij Jetsun met vlees en chhang. "Jetsun, heilig man, het is toch onmogelijk dat gij ziek zoudt zijn", riep hij uit, "verspreid de ziekte over uw volgelingen en verdeel zo de pijn, of nog beter, breng ze over op mij."

Jetsun glimlachte: "De ziekte van een leek is niet gelijk aan die van een Yogi. Voor de eerste is het een ongeluk, voor mij een sieraad."

De kring van geboorte, dood en Bevrijding wordt doorbroken
In het Rijk van het heldere licht.
Als de handen hun oorspronkelijke vorm hebben aangenomen
Geeft de grote Moedraa zijn zegen.
En kracht zonder grenzen,
Ziekten, slechte geesten, zonden
Kunnen mij slechts groter maken.
Zij versmelten met mijn zenuwen en zaad,
Ik gebruik ze als sieraden
En de ziekte is mij welkom,
Waarom zou ik ze overbrengen?

De geshe dacht: "Jetsun verdenkt mij, maar hij is er niet zeker van. Maar de ziekte aan iemand overbrengen kan hij toch niet." Daarop sprak hij: "O Jetsun, ik zou dolgraag de oorzaak van uw lijden kennen. Breng uw ziekte op mij over."

Jetsun: "Iemand heeft de duivel van het egoïsme opgeroepen en deze duivel, de ergste die ik ken, is oorzaak van mijn ziekte. De ziekte is niet te genezen en mijn lijden kan ik niet op u overbrengen, want gij zoudt het geen ogenblik uithouden."

"O," dacht de geshe, "hij kan het dus niet en daarom wendt hij voor het niet te willen." "Kom op, Jetsun, geef mij uw pijn."

"Niet aan u, maar aan die deur geef ik mijn pijn." De deur van de kamer kraakte in al haar voegen en zou vernield geweest zijn als Jetsun ze niet had bevrijd.

De geshe dacht aan een of andere magische illusie en vroeg nogmaals naar de pijn.

Nu gaf Jetsun hem de helft van de pijn die hij leed. De geshe bezweek er bijna onder. Hij schreeuwde om vergeving en plaatste de voet van Jetsun op zijn hoofd. Alles wat hij bezat, bood hij Jetsun aan.

Het oprechte berouw dat doorklonk in de woorden van de geshe trof Jetsun. Hij nam de pijn opnieuw over en schonk de geshe vergiffenis.

Gehoorzaamheid aan Marpa!
Zelfs de vijf hoofdzonden
Kunnen worden vergeven als men oprecht berouw heeft.
Door mijn verdienste en deelname in het Geluk
Met alle vroegere, huidige en toekomstige Boeddhas
Kan ik van alle wezens het slechte karma wegnemen.

Ik neem het op mij
Waardoor het wordt uitgewist.
Ik heb medelijden met hem die mij heeft vervloekt
En ook met zijn Goeroe, zijn meester, zijn verwanten.
Het slechte karma neem ik op mij
En vorm het om.
Hoed u voor slecht gezelschap
En zoek in uw volgend bestaan, goede vrienden.

Door het aanhoren van deze hymne voelde de geshe een grote verlichting. "Alles wat ik tot nu toe heb misdreven werd geïnspireerd door mijn begeerte naar rijkdom en bezit. Van nu af wil ik niets meer bezitten. Alles wat ik heb, geef ik aan u. Maar ik zie al dat gij weigert. Maar neem ze dan voor het onderhoud van uw discipelen. Alstublieft neem het aan."

Jetsun bleef niettemin weigeren. Naderhand hebben de discipelen er de crematieonkosten van Jetsun mee betaald en nog steeds worden er herdenkingsplechtigheden ter ere van Jetsun mee bekostigd. Tsaphoewa zelf werd een oprechte discipel.

Maar Jetsun bleef niet langer. Zijn verblijf was niet vruchteloos geweest. Een groot zondaar had zich bekeerd. "Mijn zending is voltooid", merkte hij op, "en dan blijft een Yogi niet. Voor een Yogi is sterven in een dorp minstens zo erg als sterven in een hut voor een koning. Ik vertrek naar Choebar om daar op het einde te wachten."

Maar Seban-Repa weerhield hem. "Heer," zo sprak hij, "ik zal u dragers bezorgen. Een voetreis in uw toestand is uitgesloten." Maar Jetsun weigerde beslist, slechts enkele jonge discipelen mochten hem voorafgaan op de weg naar Choebar.

Enkele jongeren vertrokken, maar vonden Jetsun al in de grot van de Tong van de jak. Andere discipelen volgden de stoet, eveneens met Jetsun in hun midden. En nog een andere Jetsun zat doodziek op de Giftige Rots. Weer een andere Jetsun predikte een slotsermoen op de Rode Rots. Bovendien verscheen Jetsun aan iedere bewonderaar die thuis afscheidsoffers bracht.

Twee van zijn beste leerlingen Shiwa-Wöd-Repa, de meester van Ngan-Dzong en Seban-Repa vroegen Jetsun in welk rijk hij zou vertoeven en ook of hij voor ieder van hen nog speciale onderrichtingen had, en waarheen zij hun gebeden moesten richten.

"Richt uw gebeden volgens uw geloof", antwoordde Jetsun. "Om het even waar gij bidt, oprecht en vurig, daar zal ik bij u zijn. Ik ga naar het Ngön-gah (Geluk) bij Bhagavaan Akshobhya. Geef Rechoeng, zodra hij terug is, mijn bamboestok en mijn katoenen kleed. Raak mij niet aan vóór Rechoeng hier is. De muts van Maitrie en deze zwarte stok, beide uitstekende hulpmiddelen bij de meditatie, zijn voor Oepa-Tönpa. De houten bol voor Shiwa-Wöd. De schedel (als schaal gebruikt) is voor Ngan-Dzong-Tönpa. Seban-Repa krijgt de silex en het metaal. De benen lepel komt toe aan Bri-Gom-Repa. Het goud dat ik gedurende mijn bestaan heb verzameld berust hier. En ook de wijze waarop het moet worden verdeeld, is er bijgevoegd. Mogelijk zijn er nog onder u die erg trots zijn op hun schijnbare heiligheid, maar die er in feite slechts op belust zijn roem en eer te verwerven. Dit voedt het ego. Geef niet toe aan de bekoring van aardse roem, maar richt u naar een vurige en oprechte devotie."

De leerlingen vroegen of zij, in beperkte mate, zekere aardse verplichtingen op zich mochten nemen in het voordeel van anderen. Dat stond Jetsun wel toe voor zover zij zich zouden onthouden van elk persoonlijk

belang. Maar hij voegde er waarschuwend aan toe dat mensen er zelden in slagen volkomen belangloos voor anderen diensten te verlenen. Het is ongeveer zoals de ene drenkeling die de andere poogt te redden. "Verwerkelijk zelf de Waarheid in u vooraleer ze aan anderen over te brengen. Iedereen zal trouwens nog gelegenheid te over hebben zich dienstbaar te maken. Wees nederig en zacht. Kleed u onopvallend. Schuw overdaad in voedsel en kleding. Zet alle gedachten aan aardse roem van u af. Verdraag geduldig de kastijding van geest en lichaam."

Marpa, mijn heer en meester,
Gehoorzaamheid aan u.
Zonder mijn Goeroe
Zal, ondanks uw ijver,
De genade veeleer gering zijn.
Zonder deskundige inwijding
Zullen de Tantras
Zich voor u nooit volledig ontsluiten.
Zonder behulp van de Tantrische geschriften
Zitten de riten vol voetangels.
Zonder meditatie
Wordt ook de kleinste aardse verzaking
Een ware foltering.
Overwin slechte inzichten door hun tegengestelden
Of de preek wordt een woordenkramerij.
Zonder Methode of kennis van de Weg
Schiet volharding tekort.
Zonder kennis van het Geheim der subtiele Methoden
Wordt, ondanks ijver, de weg zéér lang.
Zonder u voor anderen in te zetten
Blijft uw beloning uitermate gering.
Zonder uw verworven welstand op te offeren,
Levert veel meditatie relatief weinig kennis op.
Zonder vrede in uzelf
Verrijkt het verworvene slechts anderen.
Zonder de rust in uzelf te vinden,
Blijft het plezier rondom u een bron van onrust.
Zonder de duivel van de ambitie te beheersen
Leidt het verlangen naar roem u naar de ondergang.
Bewaar de vrede in u en niets zal u beroeren.
Blijf geconcentreerd en de verstrooiing verdwijnt,
Blijf alleen en gij ontdekt een vriend,
Kies de laatste plaats om de eerste te bezetten,
Haast u langzaam om eerst aan te komen,
Verzaak aan een aardse loopbaan om het hoogste doel te bereiken,
Volg de Weg, het is de kortste,
Herwin uzelf in de Leegte en medelijden ontspruit aan uw hart.
Slechts als gij tussen uzelf en anderen geen verschil ziet,
Kunt gij anderen helpen
En slechts dan succes hebben.

Dan zult gij mij ontmoeten.
En als ge mij ziet, wordt ook gij een Boeddha.
Bid voor mij, voor Boeddha, voor onze gemeenschap.
Bid vurig, zonder onderscheid te maken onder u.

Hierna ging Jetsun over in de stille staat van Samaadhi. Hij was 84 jaar. Het was de ochtend van de veertiende dag na de laatste van de drie wintermaanden van het jaar van de rammelaar, midden een grandioos spektakel. De wolken vertoonden alle mogelijke kleuren, het regende bloemen, de toppen der bergen namen de vorm aan van stoepas, gericht naar Choebar. De lucht geurde en overal weerklonk zeer mooie muziek.

De mensen van Nyanam hadden het nieuws van Jetsuns dood al vernomen en kwamen naar Choebar. Zij verzochten de leerlingen hen toe te staan Jetsuns lichaam mee te nemen naar Nyanam voor de crematie. Het verzoek werd echter afgewezen. Daarop vroegen zij uitstel van de crematie tot zij al de volgelingen in Nyanam hadden verzameld voor een laatste groet. Kort daarop kwamen zij met velen terug en eisten het lichaam op. De leerlingen stelden voor dat een gedeelte van Jetsuns as aan hen zou worden afgestaan, maar de mensen van Nyanam hadden er geen oren naar. Tot plots een Deva verscheen:

Discipelen en geloofsgenoten,
Gij maakt ruzie over mijn lichaam.
Luister liever naar mij, een Deva van Jetsun.
Milarepa heeft zijn geest ondergedompeld in
Het nog ongeschapene Dharma-Kaaya.
Dat heeft, behalve de geest, geen enkele vorm
En de aardse vorm van Jetsun
Wordt opgenomen in het Dharma-Kaaya.
Als gij de echte relieken niet ontdekt,
Is het nutteloos over een lichaam te twisten.
Slechts de dwaas ruziet over het lichaam
En zal het op die manier nooit krijgen.
Bid, bid uit het diepste van uw hart
En gij zult het ongeboren Dharma-Kaaya oproepen
En een stukje relikwie ontvangen
Volgens uw verdiensten.

De Deva verdween in een regenboog. De verheugde discipelen verenigden zich in vurige gebeden. Kort daarop stelden de discipelen van Brin vast dat zij een lichaam van Jetsun in hun midden hadden. En ook de mensen van Nyanam, die het lichaam cremeerden in de grot Dut-dul van Lapchi op de rots Ei van de arend. Ook daar ging dat gepaard met allerlei wonderbare verschijnselen.

Te Choebar baden de discipelen onafgebroken rond het lijk. De zesde dag verscheen er een lichtgevende kring rond, net als bij goddelijke wezens. Het lichaam zelf kromp ineen tot de grootte van een kinderlijfje van ongeveer acht jaar oud.

De discipelen vonden het nu de hoogste tijd om de crematie aan te vatten zonder nog langer op Rechoeng te wachten. Langer talmen zou slechts het totale verlies van het lichaam met zich meebrengen, zo meenden zij.

Alles werd klaargemaakt, doch het hout vatte geen vuur. Op datzelfde ogenblik verschenen vijf Daakinies en zongen volgende hymne:

Rang (zaadmantra van het element vuur) het goddelijk vuur van de levenskracht
Door contemplatie verkregen,
Kan niet worden aangetast door het aardse vuur.
Het vleselijk lichaam heeft geen enkele waarde
Voor hem die zich aan de devotie heeft gewijd.
De Yogi die de goddelijke mandala
In zich heeft verwerkelijkt
Hoeft geen mandala meer te tekenen op de grond.
Het licht van Bewustzijn
Heeft altijd geschitterd.
Waarom dan nog uw toortsen aansteken?
Hij heeft zich voortdurend gelaafd
Aan het Zuiverste
En kan de graankoeken best missen.
Hij droeg het gewaad van de kuisheid,
Onbevlekt door Illusie
En hoeft de gewijde kelk niet meer te nuttigen.
De hemel hangt vol wierook
En geuren van goddelijke wezens.
Het is overbodig de uwe er nog aan toe te voegen.
De vier orden van Daakinies zingen lofzangen
En ook de hogere orden sparen hun eerbetoon niet.
Welke riten kunt gij daar nog aan toevoegen?
Rond de brandstapel staan de dapperste krijgers
En rivaliseren met de helden om de eer.
Zorg gij niet langer zo angstvallig voor het heilige lichaam.
De relieken van hem die de waarheid vond,
Vragen naar geen conventionele riten.
Laat ze in vrede rusten
Wat door goden en mensen wordt vereerd
Vraagt geen bezitneming.
Bid eerbiedig.
Het past niet hier te zeggen:
"Dat is van mij."
Maar mediteer.
Herlees het geschrevene van Boeddha's Goeroes
En verval niet in holle woordenkramerij
Maar bewaar de stilte.
Het heilige Onderricht
Op de adem der engelen meegevoerd
Wordt bevuild door goddeloosheid.
Zoek daarom de eenzaamheid op.
Op uw weg
Zult gij het niet gemakkelijk hebben.

Voer de riten uit in het geheim.
De raadgevingen van uw Goeroe
Zijn voor u een zegen.

Vervolg van de hymne van de Daakinies:

Ban alle twijfel uit uw hart.
Het leven van Jetsun
Vraagt geen grootscheepse lofbetuigingen.
Luister ootmoedig
Naar de hymne van de Daakinies.
Ze betekent voor u een weldaad.
De volgelingen van Milarepa
Zullen verschillende heilige Yogis voortbrengen,
Onder de mensen en de dieren van deze streek
Zullen geen ziektes meer woekeren.
Voor de aanwezigen
Komt er geen wedergeboorte in een ongelukkige wereld.
Voor de mandala van de Werkelijkheid
Zijn geest en uiterlijke verschijnselen één.
Stop nu de theorie van de dualiteit.
Overdenk aandachtig Jetsuns laatste woorden
En gehoorzaam zijn orders.
En moge elk van u het heilige Dharma beoefenen,
Opdat iedereen vrede en geluk zou vinden.

Ngan-Dzong-Tönpa gaf nu opdracht de crematie op te schorten tot Rechoengs terugkeer, hoewel hij zijn bezorgdheid niet verdoezelde dat er naderhand geen enkele relikwie zou overblijven. Maar volgens Shiwa-Wöd-Repa was Rechoeng al vlakbij. Het moedwillige vuur was een vingerwijzing.

Rechoeng zelf verbleef op dat ogenblik in het klooster van Loro-Döl. 's Nachts kreeg hij een visioen. Hij zag zichzelf te Choebar met een helverlichte chaita of kristallen reliek. Daakinies, discipelen en andere wezens brachten offeranden in enorme hoeveelheden. Rechoeng boog voor de chaitya. Jetsun verscheen eruit en sprak: "Mijn zoon Rechoeng, alhoewel gij niet zijt gekomen toen ik u riep, ben ik toch echt blij u te ontmoeten. Temeer daar het waarschijnlijk nog vrij lang zal duren eer onze ontmoeting zich herhaalt." En hij legde zijn hand op Rechoengs hoofd. Deze werd wakker, verbaasd over wat hem was overkomen. Maar twee Daakinies brachten verduidelijking. "Rechoeng," vertelden zij, "haast u wilt gij uw meester nog zien. Hij vertrekt weldra naar de hoogste sfeer." En ook daar verschenen prachtige regenbogen.

Sterk onder de indruk vertrok Rechoeng zonder dralen. Nog vóór de hanen van Loro-Döl hun bek van tussen hun pluimen hadden gehaald.

Door de kennis van de ademhalingscontrole had Rechoeng de afstand nog vóór de middag afgelegd waar reizigers met muilezels ongeveer twee maand voor nodig hebben. Door de kracht van de ingehouden adem snelde hij als een pijl vooruit. Bij het krieken van de dag bereikte hij de top van de Pozele tussen Tingri en Brin. Hij rustte hier even en zag een wondermooi verlichte top van de Jovo-Rabzang. Bovendien zweefden er allerhande wezens rond, beladen met offergaven. Rechoeng werd door vrees bevangen en vroeg de Daakinies naar de oorzaak van die wondere dingen.

"Man," antwoordden zij, "hebt gij uw ogen en oren dichtgehouden? Jetsun-Mila-Zhadpa-Dorje is vertrokken naar het heilige en zuivere rijk. Het heilige Dharma wordt vereerd door ons allen en ook door de aardse wezens die te Choebar zijn verzameld."

Het leek Rechoeng of hem het hart werd uitgerukt. Hij raasde weg naar Choebar. En vlakbij Choebar wachtte Jetsun hem op nabij een rots in de vorm van de voet van de chaitya. Jetsun groette hem zeer hartelijk en legde hem de hand op het hoofd. Net als in de droom.

Boordevol vreugde, omdat Jetsun toch niets was overkomen viel Rechoeng op de grond en plaatste Jetsuns voet op zijn hoofd. Daarop gaf Jetsun hem de raad kalm de weg naar Choebar te volgen, onderwijl zou hij voorop gaan om zijn komst voor te bereiden.

Te Choebar begaf hij zich onmiddellijk naar de grot waar Jetsun gewoonlijk verbleef. Daar zag hij de discipelen en andere volgelingen in aanbidding voor het levenloze lichaam van Jetsun. Sommigen herkenden hem niet en lieten hem niet tot bij het lijk komen. Vol smart zong Rechoeng de hymne van de zeven takken voor zijn Goeroe.

Heer, incarnatie van de eeuwige Boeddha,
Toevlucht van alle wezens,
Hoort gij in uw diepe liefde
De smeekbede van die sukkel,
Van Rechoeng-Dorje-Tagpa niet?
Ik schreeuw om u, in mijn angst en pijn.
Heer, als gij uw zoon niet beschermt
Met uw liefde en wijsheid,
Wie zoudt gij dan beschermen?
In één adem liep ik tot hier.
Mag deze sukkel uw gelaat niet meer zien?
Toon uw goedheid,
Verleen uw genade, o Vader,
Gij die alles weet,
Boeddha van nu, van eertijds, van later,
Tot u bid ik,
Ik de schamele bedelaar.
Gehoorzaam aan uw geboden
Eer ik u.
Vergeef mij, zo smeek ik u,
Mijn zonden, mijn twijfels, mijn afwijkingen.
Vol blije bewondering voor uw daden
Smeek ik u het Rad van mystiek, Dharma, verder te draaien.
Al wat ik door meditatie en devotie heb verworven,
Geef ik u, o Jetsun,
Bevind het waardig
En laat mij uw gelaat nog eens zien!
Eens was ik uw uitverkoren discipel
En nu mag ik u zelfs niet meer zien.
Maar ik zie uw gelaat
In een helder visioen.

Geef mij de kostbare onderrichtingen
Die ik nodig heb om de twijfels te overwinnen
In de studie van de twee takken (samsaara en Nirvaana).
Heer die alles weet,
Luister naar uw zoon
En ontneem mij de kracht van uw genade niet.
Maar zie op mij neer vanuit het onzichtbare Rijk.
Heb medelijden, Kenner van de drie tijden,
Met mij, Rechoeng, de geblinddoekte.
Heb medelijden met alle levende wezens,
En ook met mij, Rechoeng.

Het lijk, dat al een grondkleur had aangenomen, fleurde weer wat bij en almeteen vatte het hout van de brandstapel vuur. Ondertussen haastten Shiwa-Wöd-Repa, Seban-Repa en anderen zich om Rechoeng welkom te heetten. Maar Rechoeng, ontgoocheld, omdat hij bij het lijk niet kon komen, zong luidop verder. Hierop deed Jetsun zijn lichaam weer herleven en riep: "Jeugdige discipelen, handel toch niet zo ondoordacht, een leeuw is meer waard dan honderd tijgers. En zeker een leeuw als Rechoeng. Kom hier, Rechoeng, en wees niet zo lichtgeraakt."

Jetsun zat rechtop in het vuur waarvan de vlammen een lotus vormden met acht bloembladen. En hij zong zijn geestelijk testament:

Rechoeng, zoon naar mijn hart,
Luister naar mijn testament.
In de samsaarische oceaan van de drie werelden
Is het onstabiele fysische lichaam de grote schuldige.
Voortdurend op zoek naar voedsel en kleding
Is het nooit bevredigd.
Rechoeng, verzaak aan de wereld.
In de stad van onstabiele fysische vormen
Is de geest zonder werkelijkheidszin de grote schuldige.
Onderworpen aan vlees en bloed
Vindt hij nooit de echte Werkelijkheid.
Rechoeng, ontdek de ware aard van de geest.
Tussen intelligentie en materie
Is zelfgemaakte kennis de grote schuldige.
Altijd bevreesd voor toevallige ongelukken
Komt ze er niet toe op zoek te gaan naar het verborgene.
Rechoeng, ga op zoek naar de zekerheid van het onbekende.
Op de grens van dit en van het toekomstige leven
Is zelfgenoegzaamheid de grote schuldige.
Zij zoekt voortdurend naar een vorm die ze niet heeft
En ontdekt nooit de Waarheid.
Rechoeng, ga en vind de eeuwige Waarheid.
In de illusiestad van de zes werelden
Zijn de zonde en mentale duisternis de grote schuldige.
Het wezen vindt er vreugde en verdriet,

Maar nooit aanvaarding.
Rechoeng, mijd vreugde en verdriet.
In de onzichtbare hemel
Heeft de volmaakte Boeddha,
Expert in subtiele argumenten,
Allerlei spitsvondigheden en schijnwaarheden verborgen
Waartussen men vergeefs naar de eeuwige Waarheid zoekt.
Rechoeng, vermijd de listige argumentatie.
Goeroes, Devas, Daakinies,
Dat alles kunt gij vereren.
Het bestaan, het volgende en het tussenstadium
Beschouw dat als één geheel.

Het vuur nam nu de vorm aan van een grote vihaara (paleis) met vier ingangen en vlaggen en banieren op de tinnen. Onderaan vormden de vlammen lotussen met acht bloembladen en de zeven koninklijke insignes. Voor de ene verscheen het lichaam als Gaypa-Dorje, voor de andere als Demchog, een derde zag het als Sang-du, een vierde als Dorje-Pa-mo. En allen hoorden de Daakinies zingen:

Het gekraak der vlammen
Is als liefelijke muziek
Van schelpen en cimbalen,
Harpen, fluiten en tamboerijnen.
Vonken springen weg als meteoren
En worden goden.
De rook
Kleurt als een regenboog
En vormt standaarden,
De acht symbolen
De svastika en het diagram van het Geluk.
Uit de verkoolde beenderen
Van Hem die zijn aardse lichaam
Teruggaf aan het element lucht
Ontstonden ontelbare goden en godinnen.
De Goeroe is nu in het Dharma-Kaaya
En gelijk aan de wijdse hemel.
Waar de wolk van de goede wil van Sambhoga-Kaaya
(Sambhoga-Kaaya: lichaam van volmaakte deugden)
Zich in verliest
En van waaruit
Bloemen van het Nirmaana-Kaaya
(Nirmaana-Kaaya: lichaam van de incarnatie)
Onophoudend op aarde neerdwarrelen
En zorgen voor een rijke oogst van bevrijde wezens.

Dat is de ware aard van het Ongeschapene,
Het Dharma Dhaatoe, het Ongeborene, de Leegte,
Het Soenyata, zonder einde noch oorsprong,

Geboorte en dood
Zijn slechts elementen van de Leegte.
Dat is de grote Werkelijkheid.
Twijfel niet langer.

De avond daalde nu over de menigte en het vuur van de brandstapel was uitgedoofd. De leerlingen openden de deur van de crematieplaats om de as vlugger te doen afkoelen om zo spoedig mogelijk de zo fel begeerde relikwieën te bemachtigen. De ganse nacht verloren zij de plek geen ogenblik uit het oog. Tegen de morgen dommelde Rechoeng even in en droomde dat vijf Daakinies met offergaven de brandstapel naderden en weer verdwenen met een lichtgevende sfeer. Verbijsterd keek hij toe en schrok wakker. Met enkele andere discipelen rende hij vlug naar de plaats waar de brand had gewoed, maar zij vonden zelfs geen stofje of sintel meer. Rechoeng was er het hart van in en smeekte de Daakinies om toch iets terug te sturen. Zij antwoordden:

"Hebt gij dan niet de waarheid waardoor gij het Dharma-Kaaya in uw eigen geest kunt terugvinden? Is dat niet de schoonste relikwie die gij bezit? Maar een vurig gebed kan Jetsun misschien bewegen u wel een of ander te geven."

De discipelen baden nu:

Heer, gij die u ter aarde wierp voor uw Goeroe,
En vol ijver en geloof zijn orders uitvoerde
Waardoor gij het esoterisch onderricht verkreeg,
Geef ons uw relikwie
Voor ons, als getuigen van ons geloof,
Voor de anderen als steun in hun groei naar dat geloof.
Heer, in de eenzaamheid van de heuvels
Hebt gij ijverig gemediteerd.
En op een wonderbare manier de vervulling bereikt.
Overal verwierft gij daardoor bekendheid.
Geef ons een relikwie,
Opdat allen die u hebben gekend
En over u gehoord
U zouden kunnen aanbidden en vereren.
Heer, toen gij nog in ons midden waart,
Straalde uw kennis en dapperheid
Over ons en stak ons aan.
Geef ons een relikwie
Om het vuur in ons brandend te houden.
Heer, onder de menigte
Strooide gij kwistig liefde rond.
Gij redde hen en wees de weg.
Geef ons een relikwie
Om steun te geven
Aan hen die uw ijver en moed ontberen.
Heer, door uw aardse omhulsel prijs te geven,
Hebt gij getoond dat gij de goddelijke staat hebt bereikt.

Gij hebt het heelal veranderd in het lichaam van de Waarheid
En gij zijt de Heer van de Daakinies.
Geef ons een relikwie
Om te worden vereerd
Door uw shishyas.

De Daakinies verschenen nu weer met de lichtgevende sfeer. De discipelen staken hun armen uit in de hoop uitverkoren te worden om de relikwie te ontvangen. Maar de sfeer veranderde zelf van vorm. Een gedeelte vormde een kroon in de vorm van een lotus met zon en maan en geschraagd door vier leeuwen. Een ander gedeelte vormde een kristallen chaitya. Deze straalde vijf kleuren uit (blauw, wit, rood, geel en purper: kleuren van het aureool van Boeddha). Het inwendige van de chaitya toonde een beeld van Jetsun omgeven door Daakinies. De chaitya zelf werd door twee Daakinies bewaakt die zongen:

Zonen, Deva-Kyong en Shiva-Wöd,
Ngan-Dzong-Tönpa en anderen,
Discipelen van hoge afkomst,
Gekleed in wit katoen,
Met oprecht geloof
Aanroept gij uw geestelijke Vader
En smeekt gij hem om een relikwie.

Door de kracht van uw gebed
Krijgt gij hier een voorwerp
Dat niet alleen de Meester zelf,
Maar bovendien alle deugden van het Tri-Kaaya belichaamt,
Dat alle wezens kan bevrijden
Uit de kringloop van geboorte en dood
En leidt naar Boeddha.
Het Dharma-Kaaya, zijn sfeer, zijn symbool
In de vorm van een ei
Behoort niemand en allen toe.
Als gij vurig blijft bidden
Zullen zijn Zegen en Genade niet verminderen.
Dat is de heilige belofte van alle Boeddhas.
Demchog, de helden en Yoginis
Vullen de hemel.
Zij vertegenwoordigen de Wijsheid,
Het Sambhoga-Kaaya.
En schenken kracht en geestelijk gaven.
Als gij vurig blijft bidden,
Zulllen hun Zegen en Genade niet verminderen.
Dat is de heilige belofte van alle Daakinies.
Uit de goedheid van Boeddha,
Van het Dharma-Kaaya zelf,
Ontstond de chaitya van kristal,

Versierd met duizend en twee Boeddhas
En de vier Orden van de tantrische goden.
Als gij vurig blijft bidden
Zal de goedheid niet verminderen.
Dat is de heilige belofte van alle Dharmapaalas.
De Goeroe, onafscheidelijke belichaming van het Tri-Kaaya,
Vertoonde zich in verschillende vormen.
En ook, en gij noemt dat een wonder,
In dit klein en prachtig meesterwerk.
Als gij Hem oprecht vereert,
Zal zijn zegen niet verminderen.
Vertrouw op de heilige belofte van alle grote Yogis.
Als gij dit alles oprecht gelooft,
Zult gij er wel bij varen.
Als gij daarover mediteert in de eenzaamheid
Zijn er Maatrikas en Daakinies bij u.
Als gij oprecht zijt in uw spiritueel leven
Zult gij succes hebben in Yoga.
Als gij geen welstand begeert,
Hebt gij uw passie overwonnen.
Als gij geen belang meer stelt in aardse dingen
Hebt gij Maara bedwongen.
Als er geen kaste- of geloofsverschil is tussen u
Zijn uw inzichten juist.
Als gij het samsaara en Nirvaana als leegte aanziet,
Zijt gij in uw meditatie op het rechte pad.
Als uw ijver en energie spontaan opborrelen,
Zijn uw daden oprecht.
Als uw Goeroe u profetische woorden toevertrouwt,
Is uw geloof oprecht.
Als gij alle wezens kunt helpen,
Hebt gij de juiste oplossing.
Als Goeroe en shishya dezelfde gedachtegang hebben,
Is hun relatie oprecht.
Als goede voortekens duiden op succes
Zijn uw gedachten op het goede spoor.
Goedheid en Geloof, Betrachting en Voldoening
Dat zijn uw relikwieën.

De chaitya werd door de Daakinies op een troon geplaatst en zij wilden ermee verdwijnen, toen Shiwa-Wöd-Repa de stem verhief:

Vader, gij die opnieuw mens geworden zijt
Om anderen te dienen,
Goddelijke Yogi van de Sambhoga-Kaayas,
Gij die schouwt in de onverklaarbare Werkelijkheid
Waar de Waarheid vandaan komt,
Voor u, Vader, Werkelijkheid zelf, deze smeekbede.

Geef aan ons, uw shishyas (leerlingen),
De chaitya die de Daakinies bij zich houden.
Heer, onder andere volmaakte Yogis
Zijt gij als een schrijn vol goud,
Een onvergetelijke, een Yogi zonder weerga.
Meester van het ascetische leven,
Geef aan ons, uw aardse volgelingen,
De chaitya die de Daakinies angstvallig vasthouden.
Heer, als gij uw Goeroe diende,
Waart gij als de vacht op een mak lam,
Een Yogi die altijd bereid was te dienen.
Heer van mededogen,
Geef ons, uw arme shishyas,
De chaitya die de Daakinies bij zich dragen.
Heer, toen gij de wereld afzwoer,
Waart gij de koning van de vrije Rishis (zieners),
Standvastig in uw beslissingen.
Meester van de Moed,
Geef uw shishyas
De chaitya van de Daakinies.
Heer, als gij mediteerde over uw Goeroe's onderricht
Waart gij als de tijgerin die vlees ruikt,
Een Yogi vrij van elke twijfel.
Meester in de volharding,
Geef uw shishyas
De chaitya van de Daakinies.
Heer, tijdens uw verblijf in eenzaamheid
Waart gij als ijzer, zonder barst,
Een Yogi zonder schaduwzijde.
Meester, gij die alle nutteloze ambitie verzaakte,
Geef uw shishyas
De chaitya van de Daakinies.
Heer, toen gij de tekenen toonde van uw siddhi (bijzondere kracht)
Waart gij als de leeuw en de olifant,
Een Yogi, onbevreesd en dapper.
Meester zonder vrees,
Geef ons, shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, gij die de waarheid en de fysische warmte ontdekte,
Gij zijt als de volle maan
En straalt over de hele aarde.
Gij die alle begeerten hebt overwonnen,
Geef ons, shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, als gij uw shishyas beschermde,
Was het of kristal de zon ontmoette.

Yogi, gij schiep meesters van siddhi.
Weldoener, wij smeken u
Geef ons, shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, als de goederen van de aarde uw deel werden,
Waart gij als druppels kwikzilver op de grond,
Yogi zonder lage hebzucht.
Onbevlekte,
Geef ons, uw shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, toen gij grote vergaderingen leidde,
Waart gij als de zonsopgang.
Yogi, gij verlichtte alles.
Wijze en welbeminde,
Geef ons, uw shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, toen de wereld naar u opkeek,
Was het als de kinderen naar hun moeder.
Yogi, gij deedt alles voor ons welzijn.
Toegenegene,
Geef ons, uw shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, toen gij vertrok naar het goddelijk rijk
Was het als een schrijn vol weldaden,
Yogi die aan elke begeerte hebt verzaakt,
Uitmuntende,
Geef ons, uw shishyas,
De chaitya van de Daakinies.
Heer, uw voorspellingen
Werden steeds bewaarheid.
Yogi zonder vergissingen,
Kenner van de drie tijden,
Geef ons, uw shishyas, de chaitya van de Daakinies.
Heer, wanneer gij goed deed voor iemand
Was het als een vader voor zijn zoon.
Yogi, gij hield niets voor u en nam niets terug.
Bevallige,
Geef ons, uw shishyas,
De chaitya van de Daakinies.

Vanuit de chaitya antwoordde Jetsun:

Hooggeboren gelovige,
Die zo vurig bidt,
Luister, witkatoenen discipel:
De ware aard van het Dharma-Kaaya
Is de Leegte, het absolute Niets,

En niemand kan ervan zeggen
Ik heb het of ik heb het niet meer.
Als het lichaam zich in de Ruimte verliest
Blijft alleen het ei over.
Dat blijft als chaitya.
Vereerd door de Daakinies van de vijf Orden
Is het voor altijd naar het goddelijk rijk.
De relikwie die gij wenst,
Is de kennis om het Dharma-Kaaya te verwerkelijken.
Het is de heiligste as.
Draag ze voortdurend in uw hart
En blijf in de Waarheid.
De helpende hand van de Goeroe
En van iemand vol goede intenties
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Evenzo gelijkt de echte roep van de Leegte
Op de obsessie van het geweten.
Maar neem de ene niet voor de andere.
De kennis van het Zuivere door meditatie,
En de gelatenheid bereikt door extatische rust
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
De diepe intuïtie van het bovenbewuste
En de diepe overtuiging van schijnbare juistheden
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
De heldere kijk van de zuivere geest
En de nobele impulsen om anderen te dienen,
Lijken fel op elkaar,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Het geestelijk voordeel dat voortvloeit uit devotie
En het tijdelijk voordeel uit wereldse zaken
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
De geestelijke richtlijnen van Daakinies en Maatrikas
En de bekoringen en verleidingen van de geest
Lijken fel op elkaar,
Maar neem de ene niet voor de andere.
De daden door Daakinies aanbevolen
En hindernissen opgeworpen door Maara,
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Het aureool van het Dharma-Kaaya
En het aureool van aardse roem
Lijken fel op elkaar,

Maar neem de ene niet voor de andere.
De pracht van het Rijk van het Nirmaana-Kaaya
En de heerlijkheid van het sensuele paradijs
Lijken fel op elkaar,
Maar neem de ene niet voor de andere.
De chaitya van de goden
En de chaitya van de duivel
Lijken fel op elkaar,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Het aureool, symbool van het heelal,
En de doodgewone regenboog
Lijken fel op elkaar,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Het geloof voortspruitend uit kosmische bindingen met het verleden
En een kunstmatig aangekweekt geloof
Lijken net dezelfde,
Maar neem het ene niet voor het andere.
Het ware geloof, verankerd in de diepte van het hart,
En het geloof, in standgehouden door schaamte en verplichtingen
Lijken fel op elkaar,
Maar neem het ene niet voor het andere.
Oprechte devotie
En geveinsde
Lijken net dezelfde,
Maar neem de ene niet voor de andere.
Het ware succes dat men zelf heeft bewerkstelligd
En het succes van de roem, door erover te praten
Lijken fel op elkaar,
Maar neem het ene niet voor het andere.
Deze chaitya hoort toe aan de Maatrikas en de Daakinies
En is het symbool van de Boeddhas van toen, nu en straks,
Getuige van de band tussen helden en Yoginis
En meditatieplek voor uw Goeroe Jetsun.
De chaitya wordt naar Ngön-gah gebracht (paradijs van het oosten)
Waar de gelukzalige Shamvara,
Lokeshvara en de godin Taaraa samen zijn.
Buig het hoofd voor de chaitya
En gij zult gesterkt worden in uw geloof.

Nu verschenen ook Gaypa-Dorje, Demchog, Sang-du en Dorje-Pa-mo. De stoet Daakinies vertrok nu naar het oosten en loste op in een schitterend licht. Sommigen zagen Jetsun, gekleed als Sambhoga-Kaaya en schrijlings op een leeuw gezeten. Iedere poot van de leeuw steunde op een Daakinie met verschillende kleuren, de kleuren van de onderscheiden orden (wit, geel, rood en groen). Anderen zagen weer andere wonderen. De discipelen waren allen de wanhoop nabij. Plots klonk een stem, hoewel er geen lichaam scheen bij te horen: "Wees niet zo troosteloos, op de rots Amolika zult gij vier miraculeuze letters vinden; dat moet volstaan." Nu nog worden te Lapchi-Choebar die wonderbare lettertekens vereerd. Min of meer

getroost begonnen de discipelen nu met de uitvoering van Jetsuns testament. Zij zochten in de omgeving van de brandstapel en vonden een stuk katoen door Jetsun zelf geweven. Daar was een mes in gewikkeld met een elzenhouten hecht. Het lemmet was van staal en uiterst scherp. Ook was er nog een stuk bruine suiker. En een klein briefje. "De stof en de suiker gesneden met dit mes zullen niet verkleinen. Snijd voor iedereen een stuk stof en een stuk suiker af. Al wie de stof aanraakt en de suiker proeft is voor immer bevrijd van de lagere stadia van het bestaan. Dit was het voedsel en het kleed van Milarepa in Samaadhi. Al wie de naam Milarepa zelfs maar heeft gehoord zal gedurende zijn leven zijn behoed voor een geboorte in een lager stadium en zal zich zeven levens lang zijn vorig bestaan herinneren." En onderaan:

Het voedsel dat ik at
In Samaadhi
Bezat speciale eigenschappen.
Zij die er kunnen van proeven
Sluiten de deur van een geboorte in Preta-loka.
Een stuk van dit katoen
Op het lichaam of om de hals
Tijdens meditatie op de vitale warmte
Sluit de deur van de koude, harde hel.
En zij die dit genadevoedsel eten
Zijn gered van de drie lagere werelden.
Zij die mij willen volgen,
Zullen geen lagere stadia meer doorlopen,
Maar stap voor stap vorderen,
Op de weg van het Bodhi.
Zij die mijn naam
En de wekroep van het geloof hebben gehoord
Zullen zich naam en afkomst
Zeven levens lang herinneren.
Het heelal werd voor mij goud
Onnodig dus er staven van te verzamelen
Volg mijn raad op
En bereik de volmaaktheid, net als ik.

De discipelen sneden de stof en de suiker en hoe zij ook sneden, de stukken bleven even groot. Zij die de suiker proefden en zich kleedden met de stof werden genezen. Zij die geestelijk leden, de zondaars, werden bevrijd van hun zondenlast. Een regen van bloemen daalde neer. Sommige ervan daalden tot op manshoogte en stegen opnieuw op. Andere vielen op de grond, maar verwelkten bij aanraking. Sommige waren zo delicaat als de vleugels van bijen. In de vallei van Choebar lag een bloementapijt dat tot de enkels reikte.

Elke verjaardag van de rouwplechtigheid verschijnen regenbogen en is de lucht doordrenkt van een goddelijk parfum en regent het bloemen. Zelfs in de winterse kou.

Hier eindigt het verhaal over het leven van Milarepa.